

૯૬ બેઠક અને ૧,૭૧૭ ‘મુરતિયા’ કેજરીવાલ સામેના વધુ એક કેસની આજે સુનાવણી

અખિલેશ, પંકજા, શત્રુઘ્ન, મહુઆનું આજે રાજકીય ભાવિ નક્કી થશે

નવી દિલ્હી: મહારાષ્ટ્રની ૧૧ બેઠક સહિત લોકસભાની ચૂંટણીના મતદાન માટે જનારી ૯૬ બેઠક પર ૧૭૧૭ ઉમેદવારનું ભાવિ લોકસભા ચૂંટણીના ચોથા તબક્કામાં નક્કી થશે. ૧૦ રાજ્ય અને કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશની મળીને ૯૬ લોકસભા મતવિસ્તારમાં સોમવાર, ૧૩ મે, ૨૦૨૪ના રોજ મતદાન થશે. ૯૬ લોકસભાની બેઠક પર કુલ ૧૭૧૭ ઉમેદવાર છે. ૧૯ લાખથી વધુ અધિકારીઓને ૧.૯૨ લાખ મતદાન કેન્દ્રો પર નિયુક્ત કરવામાં

આવ્યા છે, ૧૭.૭૦ કરોડ મતદારો આ ઉમેદવારોનું ભાવિ નક્કી કરશે. અત્યાર સુધીના ત્રણ તબક્કામાં સંસદની ૫૪૩ બેઠકમાંથી ૨૮૩ બેઠક પર મતદાન થઈ ગયું છે. ચોથા તબક્કામાં મતદાન માટે જઈ રહેલી ૯૬ બેઠકમાંથી ૪૦ બેઠક પર એનડીએના સંસદસભ્ય છે. આ તબક્કાના મહત્વના ઉમેદવારોમાં પંકજા મુંડા (ભાજપ), અખિલેશ યાદવ (સપા), યુસુફ પઠાણ (ટીએમસી), અધીર રંજન ચૌધરી, મહુઆ મોહન (ટીએમસી), માધવી લથા (ભાજપ), બંડી

સંજય કુમાર, વાયએસ શર્મા (કોંગ્રેસ), અર્જુન મુંડા (ભાજપ), શત્રુઘ્ન સિંહા (ટીએમસી), કેન્દ્રીય પ્રધાનો ગિરિરાજ સિંહ, નિત્યાનંદ રાય અને રાવસાહેબ દાનવેનો સમાવેશ થાય છે. ચોથા તબક્કામાં આંધ્ર પ્રદેશની તમામ ૨૫ બેઠક પર મતદાન થશે, જ્યારે તેલંગાણાની ૧૭ જેટલી બેઠક પર મતદાન થશે. તે સિવાય ઉત્તર પ્રદેશની ૧૩, મહારાષ્ટ્રની ૧૧, મધ્ય પ્રદેશની ૮, પશ્ચિમ બંગાળની ૮ અને બિહાર અને (જુઓ પાનું ૨) ►►

નવી દિલ્હી: દિલ્હીના મુખ્ય પ્રધાન અરવિંદ કેજરીવાલ દ્વારા દિલ્હી હાઈ કોર્ટના ચુકાદા સામે દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલની સુનાવણી સોમવારે કરવામાં આવે એવી શક્યતા છે. મે-૨૦૧૮ પછી યુટ્યુબર ધ્રુવ રાહી દ્વારા સરક્યુલેટ કરવામાં આવેલા કથિત રીતે બદનક્ષીપૂર્ણ વીડિયોને રિટ્વિટ કરવા બદલ દાખલ કરવામાં આવેલી ફીજદારી બદનક્ષીના કેસમાં જે સમન્સ પાકવવામાં આવ્યા હતા તેને દિલ્હી હાઈ કોર્ટે માન્ય રાખ્યા હતા. જસ્ટિસ સંજય ખન્ના અને જસ્ટિસ દિપાંકર દત્તાની ખંડપીઠ સમક્ષ આ કેસ સુનાવણી માટે આવશે, જેમાં કેજરીવાલે એવો દાવો કર્યો છે કે તેણે કથિત રીતે બદનક્ષીપૂર્ણ વીડિયો રિટ્વિટ કરીને ‘ભૂલ કરી’ હતી. આ પહેલાં ૧૧ માર્ચે સુપ્રીમ કોર્ટે કેજરીવાલને

એવો સવાલ કર્યો હતો કે શું તેઓ આ કેસના ફરિયાદીની માફી માગવા તૈયાર છે. કેજરીવાલે ૨૬ ફેબ્રુઆરીએ કોર્ટને જણાવ્યું હતું કે યુટ્યુબર રાહી દ્વારા ભાજપના આઈટી સેલ સંબંધિત કથિત રીતે બદનક્ષીપૂર્ણ વીડિયોને રિટ્વિટ કરીને ભૂલ કરી હતી. ફરિયાદી વિકાસ સંક્રાંતિયાન વતી કોર્ટમાં હાજર રહેલા અને ઈન્સ્ટાગ્રામ પર માફી માગી શકે છે. કેજરીવાલ વતી હાજર રહેલા અભિષેક સિંઘવીએ કોર્ટને કહ્યું હતું કે ‘હું એટલું કહી શકું છું કે રિટ્વિટિંગ કરીને ભૂલ કરી હતી.’ સુપ્રીમ કોર્ટે નીચલી અદાલતને જ્યાં સુધી આગામી આદેશ ન આપવામાં આવે ત્યાં સુધી કેસની સુનાવણી ન કરવા

જણાવ્યું છે. પાંચમી ફેબ્રુઆરીએ દિલ્હી હાઈ કોર્ટે પોતાના ચુકાદામાં જણાવ્યું હતું કે કથિત રીતે અપમાનજનક સામગ્રીને રિપોસ્ટ કરવાથી બદનક્ષી કાયદો લાગુ પડી શકે છે. તેમાં એમ પણ કહેવામાં આવ્યું હતું કે રિપોસ્ટ કરતી વખતે જવાબદારીની ભાવના સંકળાયેલી છે. જે વસ્તુની માહિતી ન હોય છતાં બદનક્ષીપૂર્ણ સામગ્રી રિટ્વિટ કરવામાં આવે ત્યારે તેને સજાપત્ર ગુનો માનવામાં આવી શકે છે. કોર્ટે ૨૦૧૯ના નીચલી અદાલતના કેજરીવાલને સમન્સ મોકલવાના નિર્ણયને રદ કરવાનો ઈનકાર કરતાં કહ્યું હતું કે જ્યારે જાહેર જીવનમાં રહેલી વ્યક્તિ દ્વારા કોઈ બદનક્ષીપૂર્ણ સામગ્રી રિટ્વિટ કરવામાં આવે ત્યારે તેની અસરો કોઈના કાનમાં કહેવા કરતાં અનેકગણી વધી જાય છે. (એજન્સી)

કુવૈતમાં રાજકીય કટોકટી સીએએ પાછો નહિ ખેંચાય: મોદી બંગાળની રેલીમાં પાંચ ગેરંટી આપી

કુવૈત: તેલ સમૃદ્ધ ખાડી દેશ કુવૈતમાં એક નવું રાજકીય સંકટ ઊભું થયું છે. કુવૈતના અમીરે દેશની સંસદ ભંગ કરી દીધી હતી. અમીરે સંસદ ભંગ કર્યા બાદ કેટલાક સરકારી વિભાગો પર નિયંત્રણ મેળવી લીધું છે. આ સિવાય અમીરે દેશના કેટલાક કાયદા પણ રદ કરી દીધા છે. સરકારી ટીવી પર આની જાહેરાત કરતા તેમણે કહ્યું હતું કે, દેશને નુકસાન પહોંચાડવા માટે લોકશાહીનો દુરુપયોગ હું મંજૂર નહીં કરું. ■

કોલકાતા: વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ જણાવ્યું હતું કે નાગરિકત્વ સુધારા ધારા (સીએએ)ને પાછો નહિ ખેંચાય. વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ રવિવારે પશ્ચિમ બંગાળના બેરકપુરમાં એક ચૂંટણી રેલીને સંબોધિત કરતા ભ્રષ્ટાચારના મુદ્દે મમતા બેનર્જી સરકાર પર આકરાં પ્રહારો કર્યા હતા. તેમ જ વડા પ્રધાને બંગાળને ખુલ્લેઆમ પાંચ

ગેરંટી પણ આપી હતી. વડા પ્રધાન મોદીએ કહ્યું કે ઇન્ડિયા બ્લોકના સભ્યો સીએએ કાયદાને નાબૂદ કરવાની વાત કરી રહ્યા છે, પરંતુ આજે હું બંગાળને ખુલ્લેઆમ પાંચ ગેરંટી આપી રહ્યો છું. મોદીએ તેમના સંબોધનમાં જે પાંચ ગેરંટી ગણાવી તે આ મુજબ છે. ૧- મોદી છે ત્યાં સુધી (જુઓ પાનું ૨) ►►

સોનિયા લઘુમતી કોમ પર મહેરબાન: અમિત શાહ

રાયબરેલી: કેન્દ્રના ગૃહ ખાતાના પ્રધાન અમિત શાહે કોંગ્રેસનો વરિષ્ઠ નેતા સોનિયા ગાંધી પર આક્રમક પ્રહાર કરતાં આક્ષેપ કર્યો હતો કે સોનિયા સાંસદ તરીકે તેમને મળતાં ભંડોળના ૭૦ ટકા રકમ લઘુમતી કોમ માટે ખર્ચે છે અને ગાંધી પરિવાર ખોટું બોલવામાં નિષ્ણાત છે.

ભારતનું અર્થતંત્ર જાપાનથી આગળ નીકળી જશે

નવી દિલ્હી: વિવિધ મેક્રોઇકોનોમિક પરિબળો (જે સારું પ્રદર્શન કરી રહ્યા છે)ને ટાંકતા નીતિ આયોગના ભૂતપૂર્વ સીઈઓ અમિતાભ કાન્તે જણાવ્યું હતું કે વર્ષ ૨૦૨૫ સુધીમાં ભારતનું

અર્થતંત્ર જાપાન કરતા આગળ નીકળી વિશ્વનું ચોથા ક્રમાંકનું સૌથી મોટું અર્થતંત્ર બની જશે. ભારતનો જીડીપી હાલ અમેરિકા, ચીન, જર્મની અને (જુઓ પાનું ૨) ►►

બદરીનાથ મંદિરના દ્વાર ખૂલ્યા

દેહરાદૂન: ઉત્તરાખંડના ગઢવાલમાં આવેલી હિમાલય પર્વતમાળામાં આવેલા બદરીનાથ મંદિરના શિયાળા દરમિયાન બંધ રહેલા દ્વાર રવિવારે ખોલવામાં

આવ્યા હતા. બદરીનાથ મંદિરના દ્વાર ખૂલવાની સાથે જ બદરીનાથ, કેદારનાથ, યમુનોત્રી અને ગંગોત્રી એમ ચારધામની યાત્રાનો આરંભ થયો હતો.

વૈદિક મંત્રોચ્ચાર, પૂજા અને ઢોલનગારાના નાદ વચ્ચે બદરીનાથ મંદિરના દ્વાર ખુલ્લા મૂકવામાં આવ્યા હતા. ભારે વરસાદ છતાં ફ્લોથી (જુઓ પાનું ૨) ►►

ઇસ્લામાબાદ: પાકિસ્તાન અધિકૃત જમ્મુ અને કાશ્મીર(પીઓકે)માં સતત બીજા દિવસે મોંઘવારી અને વીજળીના ઊંચા દરો વિરુદ્ધ વિરોધ પ્રદર્શન થયાં હતાં. આ દરમિયાન શનિવારે પોલીસ

એને પીઓકેના રાજકીય-ધાર્મિક સંગઠન આવામી એક્શન કમિટી(એએસી) વચ્ચે અથડામણ થઇ હતી. જેમાં એક પોલીસકર્મીનું મોત થયું હતું, જ્યારે ૧૦૦ ઘાયલ થયા હતા. જેમાં

મોટાભાગે પોલીસકર્મીઓ હતા, એમ મીડિયા અહેવાલોએ રવિવારે જણાવ્યું હતું. ડોન અખબારના અહેવાલ અનુસાર આ વિવાદિત પ્રદેશમાં શનિવારે પોલીસ

ઝારખંડના પ્રધાનને ઈડીનું તેડું

રાંચી: એન્ફોર્સમેન્ટ ડિરેક્ટોરેટે ઝારખંડના ગ્રામીણ વિકાસ મંત્રી અને કોંગ્રેસ નેતા આલમગીર આલમને ૧૪ મેના રોજ મની લોન્ડરિંગ કેસમાં પૂછપરછ માટે સમન્સ પાઠવ્યું હોવાની જાણકારી રવિવારે સત્તાવાર સૂત્રોએ આપી હતી. નોંધનીય છે કે ફેરરલ એજન્સીએ ગયા અઠવાડિયે આલમના અંગત સચિવ સંજય લાલ અને તેમની સાથે જોડાયેલા ફ્લેટમાંથી રૂા. ૩૨ કરોડથી વધુની રોકડ જપ્ત કર્યા બાદ તેના ઘરેલું સહાયકની ઘરપકડ કરી હતી. સૂત્રોએ જણાવ્યું કે ૭૦ વર્ષીય આલમને પ્રિવેન્શન ઓફ મની લોન્ડરિંગ એક્ટ(પીએમએલએ) હેઠળ તેમનું નિવેદન નોંધવા માટે મંગળવારે રાંચીમાં ઈડીની ઝોનલ ઓફિસમાં હાજર રહેવા માટે કહેવામાં આવ્યું છે. ઉલ્લેખનીય છે કે મની લોન્ડરિંગ તપાસ રાજ્યના ગ્રામીણ વિકાસ વિભાગમાં કથિત ગેરરીતિઓ સાથે સંબંધિત છે. ■

મોદી સામે ચૂંટણી લડતા શ્યામ રંગીલાને વારાણસીમાં ૧૦ સમર્થકો નથી મળતા

વારાણસી: કૉંગ્રેસિયન શ્યામ રંગીલાએ વારાણસીમાંથી ચૂંટણી લડવાની જાહેરાત કરી છે. વારાણસી લોકસભા બેઠક પરથી પીએમ મોદી ચૂંટણી લડી રહ્યા છે. શ્યામ રંગીલાએ જણાવ્યું હતું કે તેઓ લોકોને પીએમ મોદીનો વિકલ્પ આપવા માગે છે. તાજેતરમાં જ શ્યામ રંગીલાએ એક વીડિયો વાયરલ કર્યો હતો, જેમાં તેમણે વારાણસીથી ચૂંટણી લડવાની જાહેરાત કરીને જણાવ્યું હતું કે હું પીએમ મોદી સામે વારાણસીથી લોકસભા ચૂંટણી એટલા માટે લડવાનો છું કે જેથી લોકો પાસે વિકલ્પ હોય. આ દરમિયાન નોમિનેશન ફોર્મ ભરવા વારાણસી પહોંચેલા શ્યામ રંગીલાને ૧૦ સમર્થકો પણ નથી મળી રહ્યા. અહેવાલ મુજબ શ્યામ રંગીલાને નોમિનેશન ફોર્મ આપવામાં આવ્યું નથી, કારણ કે તેમની પાસે ૧૦ સમર્થક નથી. શ્યામ રંગીલાએ હવે સોશિયલ મીડિયા પર એક પોસ્ટ કરીને લખ્યું છે કે, વારાણસીમાં ચૂંટણી માટે નોમિનેશન ફોર્મ ભરવાની પ્રક્રિયા એવી જટિલ બનાવી દેવામાં આવી છે કે ફોર્મ મળવું જ મુશ્કેલ બની ગયું

છે. ચૂંટણી કાર્યાલયમાં કલાકો સુધી લાઇનમાં ઊભા રહ્યા બાદ મને જણાવવામાં આવ્યું કે તમે સૌ પ્રથમ તમારા સમર્થનકર્તાઓના આધાર કાર્ડની કોપી (તેમની સહી સાથે) લઇ આવો અને તેમના ફોન નંબર અમને આપો, તો જ ફોર્મ મળશે. ચૂંટણીપંચના નિયમોમાં આવી કોઇ જોગવાઇ જ નથી. હું માનનીય ચૂંટણીપંચને વિનંતી કરું છું કે વારાણસી જિલ્લા વહીવટીતંત્રને યોગ્ય માગદર્શિકા આપીને આ દેશની લોકશાહીમાં આપણો વિશ્વાસ મજબૂત કરે. જોકે, શ્યામ રંગીલાની આવી પોસ્ટ બાદ લોકો તેમને ટ્રોલ કરવા લાગ્યા હતા કે તેમની પાસે ૧૦ સમર્થકો નથી અને મોદી સામે ઊભા રહેવા માગે છે. જોકે, આમ ટ્રોલ થવા લાગતા શ્યામ રંગીલાએ બીજી પોસ્ટ કરીને સ્પષ્ટતા કરી હતી કે મારી પાસે ૧૦ સમર્થકો તો છે, પરંતુ તેની માહિતી અને ફોન નંબર ચૂંટણીપંચને ફોર્મ ભર્યા પછી જ આપવાની હોય છે, જ્યારે વારાણસીમાં તેમની પાસે ફોર્મ આપતા પહેલા જ આવી ટિલે માગવામાં આવી હતી. ■

વીજળી: સાંગલી જિલ્લામાં રવિવારે જમીન પર વીજળી ટાટકી હતી જે કૃષ્ણા નદીના તટેથી નિહાળી શકાયું હતું. મહારાષ્ટ્રના નાશિક અને શિરડીમાં પણ વરસાદ પડ્યો હતો. આ ઉપરાંત, દિલ્હી, કોલકાતા, રાજસ્થાનના કેટલાક શહેરમાં પણ વરસાદ પડતા તાપમાન ઘટ્યું હતું. (એજન્સી)

જાહેરસભા: લોકસભાની ચૂંટણી દરમિયાન દુગાલી જિલ્લામાં શિનસુરહ ખાતે રવિવારે યોજાયેલી એક જાહેરસભામાં ભાજપના ઉમેદવાર કબીર શંકર બોઝ અને લોકેટ ચેટરજી સાથે વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી. (એજન્સી)

યુદ્ધ વચ્ચે ઇઝરાયલે પ્રવાસીઓ માટે દરવાજા ખોલી દીધા

તેલ અવિવ: ઇઝરાયલ અને હમાસ વચ્ચે છેલ્લા છ મહિનાથી સતત યુદ્ધ ચાલી રહ્યું છે, એવામાં થોડા દિવસો પહેલા ઈરાને પણ ઇઝરાયલ પર રોકેટ અને ડ્રોન્સ વડે હુમલો કર્યો હતો. ઘણા દેશોએ તેમના નાગરિકોને ઇઝરાયલનો પ્રવાસ ટાળવા અપીલ કરી છે, જેના કારણે ઇઝરાયલના પર્યટન ક્ષેત્રને મોટું નુકસાન પહોંચ્યું છે. આ દરમિયાન ઇઝરાયલે એક આશ્ચર્યજનક પગલું ભર્યું છે, યુદ્ધની વચ્ચે ઇઝરાયલે પ્રવાસીઓ માટે તેના દરવાજા ખોલી દીધા છે. ઈઝરાયલ સરકાર દ્વારા જાહેર કરવામાં

આવેલા નિવેદનમાં કહેવામાં આવ્યું છે કે દેશના તમામ પ્રવાસન સ્થળો સુરક્ષિત છે, ત્યાં સંઘર્ષની કોઈ સ્થિતિ નથી, તેથી આગામી દિવસોમાં પર્યટન સેવા શરૂ કરવામાં આવશે. અહેવાલો મુજબ ભારતથી અકબાડિયામાં સતત પાંચ દિવસ સુધી તેલ અવિવની નોન-સ્ટોપ ફ્લાઈટ્સ શરૂ થવા જઈ રહી છે. યુદ્ધમાં ઈરાનના પ્રવેશને કારણે આગામી દિવસોમાં યુદ્ધ વધુ વિસ્ફોટક રૂપ ધારણ કરી શકે છે તેવા સમયે અન્ય દેશોના નાગરિકોને મુલાકાત માટે આમંત્રણ આપવું

એ આશ્ચર્યજનક પહેલ છે. ઈઝરાયલના ગાઝા પટ્ટીમાં સતત હુમલા કરી રહ્યું છે, જેના કારણે લગભગ ૩૫ હજાર જેટલા પેલેસ્ટીનિયન નાગરિકોના મોત થયા થયા છે. યુદ્ધના તમામ આંતરરાષ્ટ્રીય ધારા-ધોરણોને અવગણી ઇઝરાયલ બાળકો, તબીબો અને પત્રકારોની હત્યા કરી રહ્યું છે. હવે ઇઝરાયલે ગાઝાની ઈજિપ્ત સાથે જોડાયેલી સરહદ પાસેના રાફાહ પર હુમલો શરૂ કર્યો છે, જ્યાં હજારો શરણુ લઇ રહ્યા છે, દરેક પસાર થતા દિવસે ગાઝાના લોકોની સ્થિતિ વધુ ખરાબ થઈ રહી છે. ■

પાકિસ્તાનના ઉત્તર વઝિરિસ્તાનમાં બે હુમલામાં સાત સુરક્ષાકર્મીનાં મોત

પેશાવર: પાકિસ્તાનના ખૈબર પખતુનખ્વા પ્રાંતમાં સુરક્ષા દળો પર બે અલગ-અલગ આતંકવાદી હુમલામાં સાત સુરક્ષા કર્મચારીઓનાં મૃત્યુ અને બે ઘાયલ થયા હોવાનું અધિકારીઓએ જણાવ્યું હતું. સ્થાનિક અધિકારીઓના જણાવ્યા અનુસાર અફઘાનિસ્તાનની સરહદે આવેલા ઉત્તર વઝીરિસ્તાન જિલ્લાના હસન બેલ વિસ્તારમાં થયેલા પ્રથમ હુમલા દરમિયાન પાંચ સુરક્ષાકર્મીઓનાં મોત થયાં હતાં અને બે ઘાયલ

થયા હતા. જ્યારે શનિવારે બોમ્બ ડિસ્પોઝલ યુનિટને નિશાન બનાવીને ઇમ્મુવાઇઝઝ અક્સપ્લોઝિવ ડિવાઇસ વિસ્ફોટ થયો હતો. ડોન ન્યૂઝે અધિકારીના હવાલાથી જણાવ્યું હતું કે વિસ્ફોટ થયા પછી તરત જ આતંકવાદીઓએ દળો પર ગોળીબાર કર્યો હતો. અન્ય એક ઘટનામાં આતંકવાદીઓએ તે જ જિલ્લાના સીમન વિસ્તારમાં એક સુરક્ષા ચોકી પર હુમલો કર્યો હતો. જેમાં શનિવારે બે સુરક્ષા કર્મચારીઓનાં મોત થયાં હોવાનું સ્થાનિક

અધિકારીઓએ જણાવ્યું હતું. તેઓએ જણાવ્યું હતું કે સુરક્ષા કર્મચારીઓના મૃતદેહો અને ઘાયલોને બન્નુની સંયુક્ત સૈન્ય હોસ્પિટલમાં એરલિફ્ટ કરવામાં આવ્યા હતા. સુરક્ષા દળોએ હુમલા બાદ તરત જ વિસ્તારોને ઘેરી લીધા હતા અને વિસ્તારોમાં સર્ચ ઓપરેશન શરૂ કર્યું હતું. પોલીસે જણાવ્યું કે ૮ મેની રાત્રે ઉત્તર વઝીરિસ્તાન જિલ્લાના તહસીલ શેવામાં આતંકવાદીઓ દ્વારા એક ખાનગી કન્યા શાળાને ડેડલી દેવામાં આવી ત્યારબાદ આ બંને હુમલાઓ થયા છે. ■

એકસ્ટ્રા અફેર

ભરત ભારઝાજ

feedback@bombaysamachar.com

ભાજપે હવે બ્રિજભૂષણ સામે પગલાં લેવા જોઈએ

ભાજપ સાંસદ અને રેસલિંગ ફેરેશન ઓફ ઈન્ડિયા એટલે કે ભારતીય કુશ્તી ફેડરેશનના (WFI)ના ભૂતપૂર્વ પ્રમુખ બ્રિજભૂષણ શરણ સિંહ સામે આપણી કુસ્તીભાજ દીકરીઓના જાતીય શોષણના કેસમાં અંતે આરોપો ધડાઈ ગયા પણ ભાજપ આ મુદ્દે ચૂપ છે. ઓલિમ્પિક્સમાં કુસ્તીમાં મેડલ જીતનારી સાક્ષી મલિક અને કોમનવેલ્થ ગેમ્સમાં ગોલ્ડ મેડલ જીતનારી વિનેશ ફોગટ સહિતની છોકરીઓએ સિંહ સામે જાતીય શોષણ કરવાના આક્ષેપ મુક્યા ત્યારે પણ ભાજપના નેતા ચૂપ હતા. બલકે કેટલાક હલકા તો બ્રિજભૂષણની દલાલી કરવા કૂદી પડેલા.

હવે મહિલા કુસ્તીભાજોના જાતીય શોષણના કેસમાં દિલ્હીની રાઉઝ રેવન્યુ કોર્ટ કહી દીધું કે, બ્રિજભૂષણ સામે આરોપો ઘડવા માટે પૂરતા પુરાવા છે ત્યારે પણ ભાજપના નેતા ચૂપ છે. દિલ્હી પોલીસે બ્રિજભૂષણ વિરુદ્ધ ૧૫ જૂને ચાર્જશીટ દાખલ કરી હતી ને તેને કોર્ટે માન્ય રાખી છે. કોર્ટે બ્રિજભૂષણ શરણ સિંહ સામે જાતીય શોષણ કરવા ઉપરાંત મહિલાની ગરિમાનું અપમાન કરવાનો આરોપ મુક્યા માટે પૂરતા પુરાવા હોવાનો પણ સ્વીકારીને ચાર્જશીટને મંજૂરી આપી છે. કોર્ટે બ્રિજભૂષણ જેના કર્તાવિર્તા હતા એ રેસલિંગ એસોસિએશનના સેક્રેટરી વિનોદ તોમર સામે પણ આરોપો ઘડવાનો આદેશ આપ્યો છે.

દિલ્હીની કોર્ટે બ્રિજભૂષણ સામે મહિલાની ગરિમાને ટેસ પહોંચાડવાના ઈરાદાથી તેના પર હુમલો અથવા ફોજદારી બળનો ઉપયોગ કરવા બદલ કલમ ૩૫૪ હેઠળ ઘડાયેલા આરોપોને મંજૂરી આપી છે. કલમ ૩૫૪-અ હેઠળ જાતીય સતામાણી અને કલમ ૫૦૬ હેઠળ ગુનાહિત ધાકધમકી આપવાના આરોપો મુકવામાં આવ્યા છે.

બ્રિજભૂષણ શરણ સિંહ એક સાંસદ છે ને એક સાંસદ સામે આ પ્રકારના આરોપો મુકવા માટે પૂરતા પુરાવા છે એવું કોર્ટેને લાગે છે મોટી વાત કરેલાય પણ ભાજપ અને ભાજપના દલાલોને તેમાં કર્યું ખોટું લાગતું નથી. એ બધાં મોંમાં મગ ઓરીને બેઠા છે. વધારે આઘાત એ જોઈને લાગે કે, સાવ નાની નાની વાતમાં જેમને ભારતીય સંસ્કૃતિ સામે ખતરો લાગવા મંડે છે એવા હિંદુત્વના ઢેકદારો ચૂપ છે. બ્રિજભૂષણે જેમની સાથે બદતમીઝી

કરી એ બધી હિંદુઓની જ દીકરી છે પણ સામે ભાજપનો નેતા છે એટલે તેમની બધી મદનગીી હવા થઈ ગઈ છે.

હમણાં કોઈ મુસ્લિમ યુવક કોઈ હિંદુ યુવતીને ભગાડી ગયો હોય તો લવ જિહાદના નામે આ બધા કૂદો પડે ને હિંદુત્વ ખતરામાં હોય એનો દેકારો કરી મૂકે. અહીં એક ખરાબ માણસ પોતાની દીકરીથી પણ નાની ઉંમરની હિંદુ છોકરીઓની ઈજત પર હાથ નાંખીને બેઠો છે ને તેની સામે આરોપો ઘડવા માટે પૂરતા પુરાવા છે એવું કોર્ટે કહી દીધું પછી પણ બધા બે પગ વચ્ચે પૂંછડી દબાવીને બેઠા છે. ભાજપની મહિલાઓ તો ક્યાં ખોવાઈ ગઈ એ જ ખબર પડતી નથી. બ્રિજભૂષણે તેમનો બાપ હોય ને તેની સામે બોલવાથી પોતાની આબરૂ જતી રહેવાની હોય એમ એક હરફ સુધ્યાં કોઈ બોલતું નથી. માનસિક નપુંસકતાની પરાકાષા ભાજપની નેતાગીરી બતાવી રહી છે, હિંદુવાદીઓ પણ બતાવી રહ્યા છે.

જો કે આ નવી વાત નથી કેમ કે બ્રિજભૂષણ શરણ સિંહના મામલે પહેલેથી આ માનસિક નપુંસકતાનું પ્રદર્શન થઈ જ રહ્યું છે. બ્રિજભૂષણ સામે સાત મહિલા કુસ્તીભાજોએ જાતીય શોષણની ફરિયાદ પોલીસ સ્ટેશનમાં કરી હતી પણ કોઈ કાર્યવાહી ના થઈ. જે સાત યુવતીઓએ ફરિયાદ નોંધાવી તેમાંથી એક તો સગીર છોકરી હતી, તેની જાતીય સતામાણી માટે પોકસો જેવો ગંભીર ગુનો લાગુ પડે છતાં કર્યું થયું નહીં. આ છોકરીઓની ફરિયાદ સાંભળવા સુધ્યાં કોર્ટે તૈયાર નહોતું. ભાજપની એક મહિલા સાંસદ આ છોકરીઓને મળવા નથી ગઈ કે, બેટા તમારી સાથે શું થયું એવું પૂછીને તેમને સધિયારો આપવા નહોતી ગઈ.

સાક્ષી મલિક અને વિનેશ ફોગટ સહિતની છોકરીઓએ ગયા વરસના જાન્યુઆરીમાં સિંહ સામે જાતીય શોષણ કરવાના આક્ષેપ કરીને ઘરણાં શરૂ કરેલાં ને ત્યારથી કોઈ આ છોકરીઓની પડખે ઊભું રહ્યું નથી. ઘરણાં શરૂ થયાં એ વખતે નરેન્દ્ર મોદી સરકારે આપણી કુસ્તીભાજ દીકરીઓને ન્યાય અપાવવાની ખાતરી આપીને શાંત પાડી હતી. મોદી સરકારે તપાસ સમિતિ પણ રચેલી ને જેમ તેમ કરીને મામલો શાંત પાડી દીધેલો.

કાશ્મીરના આતંકવાદી

ઠેકાણાનો પર્દાફાશ

જમ્મુ: જમ્મુ અને કાશ્મીરના રિયાસી જિલ્લામાં જંગલ વિસ્તારમાં સુરક્ષા દળોએ એક આતંકવાદી ગુપ્ત ઠેકાણાનો પર્દાફાશ કર્યો હતો. જયાંથી નવ ઇમ્પુવાઇઝડ એક્સપ્લોઝિવ ડિવાઇસ(આઇઇડી) અને ત્રણ પિસ્તોલ સહિત શસ્ત્રો અને દાંડગોળાનો વિશાળ જથ્થો જપ્ત કર્યો હોવાનું અધિકારીઓએ જણાવ્યું હતું.

અધિકારીઓના જણાવ્યા અનુસાર રવિવારે સવારે મહોર વિસ્તારમાં કોટ બુધન જંગલમાં સર્ચ અને કોર્ડન ઓપરેશન દરમિયાન રાષ્ટ્રીય રાઇફલ્સ અને પોલીસની સંયુક્ત ટુકડીઓ દ્વારા આ ગુપ્ત ઠેકાણાનો પર્દાફાશ કરવામાં આવ્યો હતો. આ દરમિયાન સુરક્ષા દળોએ ઇલેક્ટ્રિક ડિટેનેટર અને ત્રણ પિસ્તોલ સાથે ફિટ કરાયેલા નવ આઇઇડી ઉપરાંત ત્રણ મેગેઝિન અને ૨૦ રાઉન્ડ તેમજ એક કિલો વિસ્ફોટક પાઉડર, સાત વિસ્ફોટક સુરક્ષા ફ્લયુઝ, વિવિધ પ્રકારની બેટરી, ૫૦ મીટર ઇલેક્ટ્રિક વાયર, ૧૫ એકે એસોલ્ટ રાઉન્ડ, આઠ મીટર દોરડું, એક ઘાળળો અને ત્રણ ટ્રેસિંગ પટ્ટીઓ પણ જપ્ત કરી હોવાનું અધિકારીઓએ જણાવ્યું હતું. છેલ્લા અઢવાલો મળ્યા ત્યારે ઓપરેશન હજુ ચાલુ હોવાનું તેઓએ જણાવ્યું હતું.

જો ૫૦ ટકાથી વધુ મતદારો ‘નોટા’ પસંદ કરે તો જ અસરકારક બની શકે: ભૂતપૂર્વ કમિશનર

ઇન્દોર: ભૂતપૂર્વ મુખ્ય ચૂંટણી કમિશનર ઓપી રાવતે રવિવારે ‘નોટા’ને ‘પ્રતીકાત્મક’ અસર હોવાનું વર્ણવ્યું હતું અને કહ્યું હતું કે જો તેને એક બેઠક પર ૫૦ ટકાથી વધુ મત મળે છે, તો જ તેને ચૂંટણી પરિણામો પર કાયદેસર રીતે અસરકારક બનાવવા માટે વિચાર કરી શકાય છે.

મધ્ય પ્રદેશ કેડરના ભૂતપૂર્વ આઇએએસ અધિકારી રાવતે જણાવ્યું હતું કે ચૂંટણીમાં જો ૧૦૦માંથી ૯૯ મત નોટાને જાય છે અને ઉમેદવારને માત્ર એક જ મત મળે છે, તો પણ ઉમેદવારને, અને નોટાને નહીં, વિજેતા જાહેર કરવામાં આવશે. રાવતે કહ્યું કે હાલની સ્થિતિમાં નોટાનું માત્ર પ્રતીકાત્મક મહત્ત્વ છે અને તે કોઇપણ બેઠકના ચૂંટણી પરિણામ પર અસર કરી શકે નહીં. ૨૦૧૯ની લોકસભા ચૂંટણીમાં ઇન્દોરમાં ૬૯ ટકા મતદાન નોંધાયું હતું જેમાં ૫,૦૪૫ મતદારોએ નોટાને પસંદ કર્યું હતું.

ભૂતપૂર્વ સીઇસીએ કહ્યું કે જો કોઇ બેઠક પરના ૫૦ ટકાથી વધુ મતદારો નોટાની તરફેણ કરે છે, તો જ ચૂંટણી પરિણામો પર આ મતદાન વિકલ્પને કાયદેસર રીતે અસરકારક બનાવવા માટે વિચારવાનો મુકો છે. સુપ્રીમ કોર્ટના નિર્ણય બાદ સપ્ટેમ્બર ૨૦૧૩માં ઇલેક્ટ્રોનિક વોટિંગ મશીનો પર નોટા દાખલ કરવામાં આવ્યું હતું. પશ્ચીને કલકત્તા ઉમેદવારોને મેદાનમાં ઉતારવાથી નિરાશ કરવા માટે તેને મતદાન વિકલ્પોમાં ઉમેરવામાં આવ્યું હતું. ચૂંટણી સુધારણા હિમાયતી જૂથ એસોસિયેશન ફોર ડેમોક્રેટિક રિફોર્મ્સ(એડીઆર) ના ૫૩ અનિલ વર્માએ જણાવ્યું હતું કે ૨૦૧૪ અને ૨૦૧૯ની સંસદીય ચૂંટણીમાં નોટાને સરેરાશ બે ટકાથી ઓછા મત મળ્યા હતા.

પહેલા પાનાનું ચાલુ

૯૬ બેઠક

ઝારખંડની પાંચ-પાંચ બેઠક પર પણ મતદાન થવાનું છે. ઓડિશાની ચાર અને જમ્મુ-કાશ્મીરની એક બેઠક પર પણ મતદાન થવાનું છે. કલમ ૩૭૦ રદ કર્યા બાદ થઈ રહેલી પહેલી ચૂંટણીમાં શ્રીનગરમાં ૨૪ ઉમેદવારનું ભાવિ ૧૭.૪૮ લાખ મતદારો નક્કી કરશે. આંધ્ર પ્રદેશમાં લોકસભાની ૨૫ બેઠક સાથે વિધાનસભાની ૧૭૫ બેઠકો માટે પણ મતદાન કરવામાં આવશે.

રાજ્યમાં વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી, કોંગ્રેસના નેતા રાહુલ ગાંધી, મુખ્ય પ્રધાન વાય એસ જગન મોહન રેડ્ડી અને અન્ય મહત્વના નેતાઓએ પ્રચાર સભાને સંબોધી હતી. ચંદ્રાબાબુ નાય્ડુ, એક્ટર પવન કલ્યાણ પણ મહત્વના ઉમેદવારોમાં સામેલ છે. એનડીએમાં ભાગીદાર તરીકે ટીડીપીના ચંદ્રાબાબુ નાય્ડુ લોકસભાની ૧૭ અને વિધાનસભાની ૧૪૪ બેઠક પર લડી રહ્યા છે. પવન કલ્યાણની જનસેના લોકસભાની બે અને વિધાનસભાની ૨૧ બેઠક પર લડી રહ્યા છે. ભાજપ લોકસભાની છ અને વિધાનસભાની ૧૦ બેઠક પર લારશે.

ઉત્તર પ્રદેશની ૧૩ બેઠક પર ૧૩૦ ઉમેદવાર છે, જેમાંથી અખિલેશ મુખ્ય છે. આ ઉપરાંત ભાજપના સાક્ષી મહારાજ પર ધ્યાન રહેશે. ઈન્ડી ગઢબંધન દ્વારા આ ૧૩માંથી ૧૧ ઉમેદવાર સમાજવાદી પાર્ટીના છે, જ્યારે બે બેઠક પર કોંગ્રેસના ઉમેદવાર છે. ભાજપે બધી ૧૩ બેઠક પર ઉમેદવાર આપ્યા છે, જેમાંથી ૧૧ વર્તમાન સાંસદ છે. ૨.૪૬ કરોડ મતદાર ૧૩ ઉમેદવારનું ભાવિ નક્કી કરશે.

મધ્ય પ્રદેશની આઠ બેઠક પર કુલ ૭૪ ઉમેદવાર છે. ૧.૬૩ કરોડ મતદાર આ ઉમેદવારનું ભાવિ નક્કી કરશે. મધ્ય પ્રદેશની કુલ ૨૯ બેઠકમાંથી ૨૧ બેઠક પર પહેલા ત્રણ તબક્કામાં મતદાન થઈ ચૂક્યું છે.

મહારાષ્ટ્રની નંદુરબાર, જળગાંવ, રાવેર, જાલના, ઓરંગાબાદ, માવળ, પુણે, શિરુર, અહમદનગર, શિરડી, ભીડ બેઠક પર મતદાન થશે.

ઉત્તર પ્રદેશમાં શાહજહાંપુર, ઘૌરાહરા, બેરી, હરદોઈ, ફરુખાબાદ, મિસરીખ, સીતાપુર, ઉન્નાવ, ઈટાવા, કાનપુર, કન્નોજ, અકબરપુર અને બહરાઈચ સીટો પર ચૂંટણી યોજાશે.

આંધ્ર પ્રદેશની અરાકુ (એસટી), શ્રીકાકુલમ, વિજિયાનગરમ, વિશાખાપટ્ટનમ, અનાકાપલ્લે, કાકીનાડા, અમલાપુરમ (એસસી), રાજામુન્દ્રી, નરસાપુરમ, એકુરુ, મછલીપટ્ટનમ, વિજયવાડા, ગુંટૂર, નરસારોપેટ, બાપટલા (એસસી), ઓન્ગોલ, કુણ્ડાલ, નંદી નેલ્લોર, તિરુપતિ (એસસી), રાજમપેટ, ચિત્તૂર (એસસી) બિહારની દરબંગા, ઉજિયારપુર, સમસ્તીપુર, બેગુસરાય, મુંગેર, જમ્મુ અને કાશ્મીરી શ્રીનગર, મધ્ય પ્રદેશની દેવાસ, ઉજજૈન, મંદસોર, રતલામ, ધાર, ઈન્દોર, ખરગોન, ખંડવા, ઓડિશાની કાલાહાંડી, નબરંગપુર (એસટી), બેઠહામપુર, કોરાપુટ (એસટી), તેલંગણાની આદિલાબાદ (એસટી), પેદાપલ્લી (એસસી), કરીમનગર, નિઝામાબાદ, ઝાહિરાબાદ, મેડક, મલકાજાગીરી, સિકંદરાબાદ, હૈદરાબાદ, ચેવેલ્લા, મહબૂબનગર, નાલગોંડા, નાગરકુનૂલ (એસસી), ભુવનગીરી, વારંગલ (એસસી), મહબૂબાબાદ (એસટી) , ખમ્મામ, પશ્ચિમ બંગાળની બહેરામપુર, કુબાળનગર, રાણાઘાટ, બર્ધમાન પૂર્વા, બર્દવાન-દુર્ગાપુર, આસનસોલ, બોલપુર, બીરભૂમ, ઝારખંડની સિંહભૂમ, ખુંટી, લોહરદગા, પલામી બેઠક પર સોમવારે મતદાન થવાનું છે.

લોકસભાની ચૂંટણીના પહેલા ત્રણ તબક્કામાં અનુક્રમે ૬૬.૧૪, ૬૬.૭૧ અને ૬૫.૬૮ ટકા મતદાન થયું છે અને ૨૦૧૯ની સરખામણીમાં ઓછું મતદાન થવા માટે ચૂંટણી પંચ ગરમીને કારણેભૂત માની રહી છે.

સોનિયા

રહ્યા છે.

લોકસભાની ચૂંટણીના પાંચમાં તબક્કામાં રાયબરેલીમાં ૨૦ મેએ મતદાન યોજાશે.

પાકિસ્તાન પાસે પરમાણુ બૉમ્બ હોવાના કોંગ્રેસના નેતા મણિશંકર ઐય્યરે કરેલા નિવેદનનો ઉલ્લેખ કરતાં પ્રતાપરાદમાં એક જાહેરસભાને સંબોધન કરતા અમિત શાહે કહ્યું હતું કે રાહુલ ગાંધી પાકિસ્તાનના પરમાણુ બૉમ્બથી ડરી ગયા હશે, પરંતુ ભાજપ નથી ડરતો. પાકિસ્તાનના કબજા હેઠળનું કાશ્મીર (પીઓકે) ભારતનો જ હિસ્સો છે અને તે અમે પાછું મેળવીશું, એમ તેમણે કહ્યું હતું. રાયબરેલીમાં સભાને સંબોધન કરતા શાહે કહ્યું હતું કે ગાંધી પરિવારને તમે વરસો તક આપી હતી, પરંતુ એ સમયગાળા દરમિયાન વિકાસના કોઈ કામ નહોતા થયા.

કોંગ્રેસ વિકાસમાં માનતી જ નથી એમ જણાવતાં શાહે કહ્યું હતું કે તમારા સુખ કે દુઃખમાં કોંગ્રેસ ક્યારેય તમારી સાથે નથી રહી. ભાજપના ઉમેદવાર દિનેશ પ્રતાપ સિંહને મત આપવાની લોકોને વિનંતી કરતા શાહે કહ્યું હતું કે અમે રાયબરેલીને મોદીજીના વિકાસ મંડિલ સાથે જોડીશું.

શાહજહાદા (પિન્સ) મત માગવા માટે અહીં આવ્યા હતા. વરસોથી તમે મત આપી રહ્યા છો, પરંતુ સાંસદના ભંડોળમાંથી તમને કંઈ મળ્યું છે? જો તમને તેમાંથી કર્યું જ ન મળ્યું હોય તો એ ભંડોળ ગયું ક્યાં? એ ભંડોળ એમની મત બેંક પાસે ગયું છે. સોનિયા ગાંધી સાંસદ તરીકે તેમને મળતાં ભંડોળનો ૭૦ ટકા કરતા પણ વધુ હિસ્સો લઘુમતી કોમ માટે વાપરે છે એવો દાવો શાહે કર્યો હતો.

ગાંધી પરિવાર ખોટું બોલવામાં નિપજાત છે અને હવે તે પ્રત્યેક મહિલાને એક લાખ રૂપિયા આપવાનું વચન આપી રહ્યો છે. તેલંગણા વિધાનસભાની ચૂંટણી દરમિયાન તેમણે પ્રત્યેક મહિલાને રૂ. ૧૫,૦૦૦ આપવાનું વચન આપ્યું હતું. આ વચનને આધારે મહિલાઓએ કોંગ્રેસને ચૂંટી કાઢી હતી, પરંતુ તેમને રૂ. ૧૫૦૦ પણ નથી મળ્યા, એમ શાહે કહ્યું હતું.

કેન્દ્રીય ગૃહ પ્રધાન અને ભાજપના નેતા અમિત શાહે ઝારખંડના ખુંટીમાં એક જાહેર સભાને સંબોધી હતી. આ દરમિયાન તેમણે કોંગ્રેસ નેતા મણિશંકર ઐય્યરના નિવેદન પર કોંગ્રેસ પર વળતો પ્રહાર કર્યો હતો. તેમણે એમ પણ જણાવ્યું હતું કે નરેન્દ્ર મોદીએ ઝારખંડ અને બિહારને નક્સલવાદથી મુક્ત કરવાનું કામ કર્યું છે. અમારી સરકાર દેશમાંથી નક્સલવાદને સમાપ્ત કરશે.

મણિશંકર ઐય્યરે હાલમાં જ કહ્યું હતું કે પાકિસ્તાન પાસે એટમ બૉમ્બ છે. તે ભારત પર એટમ બૉમ્બ ફેંકી શકે છે. તેથી તેનું સન્માન કરવું જોઈએ. ઐય્યરના નિવેદન પર પ્રતિક્રિયા આપતા અમિત શાહે કહ્યું હતું કે, મણિશંકર ઐય્યર અમને ધમકાવી રહ્યા છે, દેશને ધમકાવી રહ્યા છે. પાકિસ્તાનનું સન્માન કરો, તેમની પાસે એટમ બૉમ્બ છે. થોડા દિવસો પહેલા ભારતીય ગઠબંધનના નેતા ફારુક અબ્દુલ્લાએ કહ્યું હતું કે પીઓકેની (પાકિસ્તાનના કબજા હેઠળના કાશ્મીર) વિશે વાત ન કરો. પાકિસ્તાન પાસે એટમ બૉમ્બ છે. હું કોંગ્રેસ પાર્ટી અને વિપક્ષોના ગઠબંધનને કહેવા માગું છું કે પીઓકે ભારતનું છે. પીઓકે એક એક જથ્થો જમીન ભારતની છે. અમારી સંસદ આ અંગે સર્વસંમતિથી ઠરાવ પસાર કર્યો છે. પીઓકેને ભારત પાસેથી કોઈ છીનવી શકે નહીં. મને ખબર નથી કે કોંગ્રેસ પાર્ટીને શું થઈ ગયું છે. પાકિસ્તાન પાસેથી પીઓકેને લેવાના બદલે કોંગ્રેસ પાર્ટી એટમ બૉમ્બની વાત કરીને ભારતના લોકોને ડરાવે છે. અમિત શાહે એમ પણ જણાવ્યું હતું કે કોંગ્રેસ પાર્ટીએ ૭૦ વર્ષ સુધી કલમ ૩૭૦ સાચવી રાખી આતંકવાદને કુલવા ફાલવા દીધો, પણ મોદીએ ૫ ઓગસ્ટ ૨૦૧૯ ના રોજ કલમ ૩૭૦ નાબૂદ કરીને આતંકવાદનો અંત લાવ્યો. ગરીબી નાબૂદીના નામે ચૂંટણી જીતતી રહેલી કોંગ્રેસ નક્સલવાદ, આતંકવાદનો અંત લાવી શકતી નથી. આધવાસીઓ અને પછાત લોકોનું કલ્યાણ કરી શકતી નથી. પીઓકે એક એક જથ્થો ૮૦ કરોડ ગરીબોને રાશન મોકલવાનું શરૂ કર્યું છે. કોરોનાકાળનો ઉલ્લેખ કરીને શાહે જણાવ્યું હતું કે જ્યારે પીએમ મોદીએ કોરોનાની રસી મફતમાં આપવાની જાહેરાત કરી ત્યારે રાહુલ બાબા લોકોને કહેતા હતા કે, કોરોનાની રસી ન લો, આ મોદીની રસી છે. સ્વાસ્થ્ય બગડશે, જ્યારે રાહુલ બાબાએ જોયું કે દેશના લોકો રસી લઇ રહ્યા છે, તો એક રાત્રે તેઓ ચૂપચાપ પોતાની બહેનને સાથે લઈને રસી લઇ આવ્યા હતા.

(એનન્સી) ■

સીએએ

ધર્મના આધારે અનામત નહીં મળે. ૨- જયાં સુધી મોદી છે ત્યાં સુધી એસસી, એસટી અને ઓબીસી અનામતને કોઇ ખતમ કરી શકશે નહીં. ૩- મોદી છે ત્યાં સુધી તમને રામનવમીની ઉજવણી અને ભગવાન રામની પૂજા કરવાથી કોઇ રોકી શકશે નહીં. ૪- જયાં સુધી મોદી છે ત્યાં સુધી રામ મંદિર પર સુપ્રીમ કોર્ટના નિર્ણયને કોઇ પલટાવી શકશે નહીં અને ૫- મોદી છે ત્યાં સુધી કોઇ સીએએ કાયદાને રદ કરી શકશે નહીં.

વડા પ્રધાને ભ્રષ્ટાચાર મુદ્દે તાજેતરના કેગના અહેવાલને ટાંકીને કહ્યું કે ટીએમસી સરકારે ૨.૨૦ લાખ કરોડ રૂપિયાનો કોઇ હિસાબ આપ્યો નથી. તેને એક મોટું કૌભાંડ ગણાવતા તેમણે કહ્યું કે મોદી કોઇ પણ ભ્રષ્ટાચારીને છોડવાના નથી જેણે ભ્રષ્ટાચાર કર્યો છે તેને જેલમાં મોકલવામાં આવશે. મોદી બંગાળમાં લૂંટાયેલા દરેક પૈસાનો હિસાબ લેશે.

વડા પ્રધાને પોતાના સંબોધનમાં આગળ કહ્યું હતું કે શું આ મહાન દેશને ટીએમસી, કોંગ્રેસ અને ડાબેરીઓના હાથમાં સોંપી શકાય? મિત્રો, ટીએમસી અને કોંગ્રેસનું ભારતીય ગઠબંધન તુષ્ટિકરણની રાજનીતિને સમર્પિત થઇ ગયું છે. આ લોકો કહે છે કે મોદી વિરુદ્ધ વોટ જેહાદ કરો. મોદીએ વધુમાં કહ્યું કે અહીંના ટીએમસી ધારાસભ્યએ કહ્યું છે કે હિંદુઓને ભાગીરથીમાં વહાવી દઇશું. આટલી હિંમત, આટલું સાહસ, આ બધું કોની મદદથી થઇ રહ્યું છે. આ લોકોએ બંગાળમાં હિંદુઓને બીજા વર્ગના નાગરિક બનાવી દીધા છે. તુષ્ટિકરણની જીદમાં એસસી, એસટી અને ઓબીસીને આપવામાં આવેલું આરક્ષણ પણ છીનવી લેવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યા છે. આ લોકો કહી રહ્યા છે કે આ આરક્ષણ મુસ્લિમોને મળવું જોઇએ અને તે પણ સંપૂર્ણ મળવું જોઇએ.

વડા પ્રધાન મોદીએ વધુમાં કહ્યું કે શું આ તમને સ્વીકાર્ય છે, તેમ આ સ્વીકારશો. કપાટકમાં તો ઓબીસીને મળવાપાત્ર આરક્ષણ મુસ્લિમોને આપી પણ દીધું છે. તમારે બધાએ ખૂબ જ સાવધ રહેવાની જરૂર છે. સીએએ જેવા માનવતાના રક્ષણ માટેના કાયદાને તેઓએ રાતોરાત વિલન બનાવી દીધો છે. આ નાગરિકતા આપવાનો કાયદો છે. તે કોઇની નાગરિકતા છીનવી શકતો નથી, પરંતુ ટીએમસી અને કોંગ્રેસના લોકોએ તેને પોતાના જુઠ્ઠાણાના રંગથી રંગી દીધો છે.

ભારતનું અર્થતંત્ર

જાપાન બાદના ક્રમે એટલે કે પાંચમા સ્થાને છે.

વર્ષ ૨૦૨૨માં ભારત યુકેને પછાડીને આ યાદીમાં પાંચમા ક્રમે આવી ગયું હતું.

હજુ માત્ર એક દાયકા અગાઉ જ ભારતનું અર્થતંત્ર વિશ્વના સૌથી મોટા અર્થતંત્રની યાદીમાં અધિચારમા સ્થાને હતું.

ભારતનો જીડીપી અંદાજે ૩.૭ ટ્રિલિયન ડોલર છે. ભારતના જીડીપીની વૃદ્ધિ માટે જાએસટીનું વિકમજનક કલેકશન, છેલ્લાં ત્રણ ત્રિમાસિક દરમિયાન આઠ ટકા કરતા વધુનો ભારતીય વિશ્વના જુદા જુદા ૨૭ દેશ સાથે વિદેશીય ચલણમાં વેપાર અને ફુગવાના દર પર અંકુશ જેવા પરિબળો જવાબદાર હોવાનું તેમણે કહ્યું હતું.

(એનન્સી) ■

આજનું પંચાંગ

પંડિત જિતેન હરિહર મહેસાણાવાળા

(ઉત્તરાયણ સૌર ગ્રીષ્મઋતુ),

સોમવાર, તા.૧૩-૫-૨૦૨૪, ચંદન છક્ર

- ભારતીય દિનાંક ૨૩, માઠે વૈશાખ, શકે ૧૯૪૬
- વિક્રમ સંવત ૨૦૮૦, શા. શકે ૧૯૪૬, વૈશાખ સુદ -૬
- જૈન વીર સંવત ૨૫૫૦, માઠે વૈશાખ, તિથિ સુદ -૬
- પારસી શહેનશાહી રોજ રજો બેહમન, માઠે ૧૦મો દરો, સને ૧૩૯૩
- પારસી કદમી રોજ રજો બેહમન, માઠે ૧૧મો બેહમન, સને ૧૩૯૩
- પારસી ફસલી રોજ ૨૪મો દીન, માઠે રજો અર્દાબેશ્ટ, સને ૧૩૯૩
- મુસ્લિમ રોજ ૪થી, માઠે ૧૧મો જિલ્કાદ, સને ૧૪૪૫
- મીસરી રોજ ૬જી, માઠે ૧૧મો જિલ્કાદ, સને ૧૪૪૫
- નક્ષત્ર પુનર્વસુ સવારે ક. ૧૧-૨૩ સુધી, પછી પુષ્ય.
- ચંદ્ર કર્કમાં
- ચંદ્ર રાશિ નામાક્ષર: કર્ક (ડ, હ)
- સૂર્યોદય: મુંબઈ ક. ૦૬ મિ. ૦૬, અમદાવાદ ક. ૦૬ મિ. ૫૯, સ્ટા.ટા.,
- સૂર્યાસ્ત: મુંબઈ ક. ૧૯ મિ. ૦૩, અમદાવાદ ક. ૧૯ મિ. ૧૨, સ્ટા. ટા.

ચોરી કરવા જનારા પુત્રને માતા ડ્રગ્સ આપતી હતી!

મુંબઈ: મુંબઈમાં બંધ ઘરોમાં ચોરી કરવાના અનેક કેસમાં સંડોવાયેલા રીઠા ચોરની પૂછપરછમાં પોલીસને આંચકાજનક માહિતી મળી હતી. ચોરી કરવા આરોપી ઘરની બહાર નીકળે તે પહેલાં તેની માતા તેને ડ્રગ્સ આપતી હતી.કાલાચોકી પોલીસે શનિવારે પકડી પાડેલા આરોપીની ઓળખ કૃષ્ણ રવિ મહેસ્કર (૨૪) તરીકે થઈ હતી. મુંબઈનાં વિવિધ પોલીસ સ્ટેશનોમાં આરોપી વિરુદ્ધ ચોરીના બાવીસ ગુના

નોંધાયેલા હોવાનું કહેવાય છે.

કૃષ્ણ રીઠો આરોપી છે અને તેની માતા વિજેતા (૫૦)એ તેની ગુનાહિત પ્રવૃત્તિમાં મહત્વની ભૂમિકા ભજવી છે. પુત્ર ચોરી કરવા જવાનો હોય ત્યારે માતા તેને ડ્રગ્સ આપતી હતી. એ સિવાય ચોરેલી મતા કેકાણે પાડવામાં પણ માતા મદદરૂપ થતી હતી, એવું તપાસમાં સામે આવ્યું હોવાનું કાલાચોકી પોલીસ સ્ટેશનના સબ-ઈન્સ્પેક્ટર રાજેન્દ્ર ચવ્હાણે જણાવ્યું હતું.

એમસીઓસીએ હેઠળના કેસમાં નિર્દોષ છૂટેલા આરોપીનું સરઘસ: ૩૬ સામે ગુનો

થાણે: મહારાષ્ટ્ર કન્ટ્રોલ ઑફ ઑર્ગેનાઈઝ્ડ ક્રાઈમ ઍક્ટ (એમસીઓસીએ) હેઠળના કેસમાં નિર્દોષ છુટકારો થતાં તેની ઉજવણીના ભાગ રૂપે ભિવંડીમાં સરઘસ કાઢવા બદલ પોલીસે પ્રતિબંધાત્મક આદેશનો ભંગ કરવાના આરોપસર ૩૬ જણ સામે ગુનો નોંધ્યો હતો. એમસીઓસીએ હેઠળના કેસની સુનાવણી કરતી વિશેષ અદાલતે પૂરતા પુરાવાને અભાવે ૭ મેના રોજ આરોપીને નિર્દોષ ઘોઝ્યો હતો. ભિવંડી શહેર પોલીસ સ્ટેશનના અધિકારીએ જણાવ્યું હતું કે ૮મી મેના રોજ આરોપી જેલમાંથી બહાર આવ્યો ત્યારે તેના સમર્થકોએ ભિવંડી વિસ્તારના નવી વસતિ ખાતે ઉજવણી રૂપે સરઘસ કાઢ્યું હતું.

પ્રતિબંધાત્મક આદેશ હોવાથી દેખીતી રીતે જ પાંચથી વધુ લોકોને એકઠા થવા પર મનાઈ હતી. આમ છતાં આરોપી અને તેના સમર્થકોએ આદેશની ઐસીતેસી કરી સરઘસ કાઢ્યું હતું. ઉપરાંત, ધમકીભર્યા સૂત્રોચ્ચાર સાથે સરઘસના અમુક વીડિયો સોશિયલ મીડિયા પર પણ મૂકવામાં આવ્યા હતા.

રાજ્યમાં મહાયુતિનું ભગવું પાવાઝોડું: એકનાથ શિંદે

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

મુંબઈ: મતદારોએ નરેન્દ્ર મોદીને ત્રીજુ વખત વડાપ્રધાન બનાવવાની ખાતરી આપી છે. તેથી રાજ્યમાં મહાયુતિના ૪૫થી વધુ ઉમેદવારો જીતશે. મુખ્યપ્રધાન એકનાથ શિંદેએ એવો વિશ્વાસ વ્યક્ત કર્યો હતો કે રાજ્યના તમામ લોકસભા મતવિસ્તારોમાં ભગવું વાવાઝોડું ચાલી રહ્યું છે અને વિપક્ષનો કારમો ટકાસ થશે.

માવળ લોકસભા મતવિસ્તારના મહાયુતિના ઉમેદવાર શ્રીરંગ બારણેના પ્રચાર માટે સવારે મુખ્ય પ્રધાનની હાજરીમાં ધિંચવડમાં એક વિશાળ રેલી યોજાઈ હતી. સાંજે થાણે લોકસભા મતવિસ્તારના ઉમેદવાર નરેશ મ્હસ્કરેના પ્રચાર માટે ભાઈદર પૂર્વમાં નવઘર નાકાથી શરૂ થયેલી પ્રચાર રેલીને મતદારોએ ઉત્સાહપૂર્વક પ્રતિસાદ આપ્યો. આ બંને રેલીઓમાં શિવસેનાના મુખ્ય નેતા એકનાથ શિંદેએ

રાષ્ટ્રવિરોધી પ્રવૃત્તિ માટે સસ્પેન્ડ કરાયેલ ટીઆઇએસેસ વિધાર્થીની બોમ્બે હાઇ કોર્ટમાં અરજી

મુંબઈ: ટાટા ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઑફ સોશિયલ સાયન્સના વિદ્યાર્થી રામદાસ પીરણી શિવાનંદન, જેને રાષ્ટ્રવિરોધી પ્રવૃત્તિ માટે ત્રણ અઠવાડિયા પહેલા સસ્પેન્ડ કરવામાં આવ્યો હતો અને સંસ્થાના કોઈપણ કેમ્પસમાં પ્રવેશવા પર પ્રતિબંધ મુકવામાં આવ્યો હતો, તેણે બોમ્બે હાઈ કોર્ટમાં આ નિણય વિરુદ્ધ અરજી કરી છે. ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ખાતે સ્કૂલ ઑફ ડેવલપમેન્ટ સ્ટડીઝના પીએચડી વિદ્યાર્થીએ ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે વિદ્યાર્થીઓ સહિત લોશાહી રાષ્ટ્રના દરેક નાગરિકને વિચાર અને અભિવ્યક્તિની સ્વતંત્રતાનો મૂળભૂત અધિકાર છે. અરજીમાં તેણે આરોપ લગાવ્યો હતો કે તેમનું સસ્પેશન કેન્દ્ર સરકારની ‘વિદ્યાર્થી વિરોધી નીતિઓ’ વિરુદ્ધ દિલ્હીમાં જન્યુઆરીના વિરોધ ક્ર્યમાં તેમની ભાગીદારી સાથે સંંઘળાયેલું હતું. જો કે, સંસ્થાના વહીવટીતંત્રે ‘વિદ્યાર્થીઓ માટે શિસ્ત સહિતાનું ગંભીર ઉલ્લંઘન’ ટંકીને સસ્પેશનનો બચાવ કર્યો હતો. તેણે સાર્વજનિક સૂચના બહાર પાડી, જેમાં જણાવ્યું હતું કે રામદાસનું

સસ્પેશન ‘વારંવારની ગેરવર્તણૂક’ માટે સંસ્થાની અધિકૃત સમિતિ દ્વારા વિગતવાર તપાસના તારણો પર આધારિત છે. રામદાસે અરજીમાં વ્યક્તિગત સુનાવણીનો અભાવ અથવા આરોપોની સ્વતંત્ર તપાસ જેવી પ્રક્રિયાગત ખામીઓને ટંકીને સમિતિના અહેવાલને અમાન્ય ઠેરવવા વિનંતી કરી છે. પૂછપરછને ‘મનસ્વી’ તરીકે વર્ણવતા, પિટિશન દલીલ કરે છે કે સમિતિની ચર્ચા દરમિયાન અરજદારના બચાવને ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યો નહોતો. અરજીમાં એવો પણ ભાર મુકવામાં આવ્યો છે કે, તેજસ્વી શૈક્ષણિક રેકૉર્ડ ધરાવતા રામદાસ વિરુદ્ધ ખોટી કહાણી રચવામાં આવી છે અને સંસ્થાને તેમની સામે લેવાયેલી કાર્યવાહી અંગે ૨૦ એપ્રિલની જાહેર નોટિસ પાછી ખેંચી લેવા ફરજ પાડવી જોઈએ. ૧૦ મેના રોજ અરજીની સુનાવણી કરી અને ટીઆઇએસેસને અરજદારને ઉપલબ્ધ વૈકલ્પિક ઉપાય સૂચવવા માટે ટૂંક સોગંદનામું દાખલ કરવા કહ્યું.

૨૦૨૪-૨૫થી મુંબઈ યુનિવર્સિટીમાં ડિગ્રી કોર્સ માટે ફરીથી ૬૦-૪૦ પેટર્ન લાગુ

મુંબઈ: ઇન્ટરનલ એસેસમેન્ટ પોલીસીને રદ કર્યાના વર્ષો પછી, મુંબઈ યુનિવર્સિટી તેને આવતા શૈક્ષણિક વર્ષથી ફરીથી લાગુ કરશે. ૨૦૨૪-૨૫માં પ્રથમ-વર્ષના બીએ, બીકોમ અને બીએસસી અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશ મળવાવા માંગતા વિદ્યાર્થીઓનું મૂલ્યાંકન ૬૦-૪૦ પેટર્નમાં કરવામાં આવશે, જ્યાં સેમેસ્ટર-અંતની પરીક્ષાઓ ૬૦ ગુણની હશે અને આંતરિક મૂલ્યાંકન ૪૦ ગુણ માટે હશે. ટોચના રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિને અનુરૂપ છે. મુંબઈ યુનિવર્સિટી સાથે સંલગ્ન ૮૯૪ કોલેજોમાં, અત્યાર સુધી કેટલાક અભ્યાસક્રમોનું મૂલ્યાંકન ૧૦૦ માર્ક્સ પર અને કેટલાક કોર્સનું ૨૫-૭૫ માર્ક્સ પર કરવામાં આવતું હતું. હવે દરેક સેમેસ્ટરની પરીક્ષા માટે ૬૦ ગુણ અને આંતરિક મૂલ્યાંકન માટે ૪૦ ગુણ નક્કી કરવામાં આવ્યા છે.

મહારાષ્ટ્રમાં ચોથા તબક્કામાં ૧૧ બેઠક પર આજે મતદાન

દાનવે, પંકજા, કોલ્હેનું ભાવિ દાવ પર

મુંબઈ: લોકસભાની ચૂંટણીના ચોથા તબક્કામાં મહારાષ્ટ્રની ૧૧ બેઠક પર સોમવારે મતદાન કરવામાં આવશે. અહીં કેન્દ્રીય પ્રધાન રાવસાહેબ દાનવે, ભાજપના નેતા પંકજા મુરે, એક્ટરમાંથી અભિનેતા બનેલા અમોલ કોલ્હે રાજ્યના મહત્વના ઉમેદવારો છે.

મહારાષ્ટ્રની નંદુરબાર, જળગાંવ, રાવેર, જાલના, ઔરંગાબાદ, માવળ, પુણે, શિરુર, અહમદનગર, શિરડી, બીડ બેઠક પર મતદાન થશે. ૧૧ બેઠક માટે ૨.૨૮ કરોડથી વધુ મતદારો ૨૯૮ ઉમેદવારને મતદાન કરશે. ચોથા તબક્કામાં રાજ્યના મધ્ય મરાઠવાડા, ઉત્તર અને પશ્ચિમ મહારાષ્ટ્રમાં મતદાન થવાનું છે.

મતદાનનો સમય સવારે સાત વાગ્યાથી સાંજે છ વાગ્યા સુધી રાખવામાં આવ્યો છે. રાજ્યમાં ૨૩,૨૮૮ મતદાન કેન્દ્ર બનાવવામાં આવ્યા છે.

મરાઠવાડામાં ભાજપની લડાઈ કોંગ્રેસ સાથે જાલનામાં છે. જ્યારે શિવસેના (યુબીટી) વિરુદ્ધ મુખ્ય પ્રધાન એકનાથ શિંદેની શિવસેના વચ્ચે ઔરંગાબાદમાં મુખ્ય લડાઈ છે. બીડમાં ભાજપે પંકજા મુરેને તેમની નાની બહેન અને વર્તમાન સાંસદ પ્રીતમ મુરૂના સ્થાને ઉમેદવારી આપી છે. પંકજાના મુખ્ય હરીફ એનસીપી (એસપી)ના બજરંગ સોનાવણે છે. શિરુરમાં વર્તમાન

સાંસદ એનસીપી (એસપી)ના અમોલ કોલ્હેનો મુકાબલો નાયબ મુખ્ય પ્રધાન અજિત પવારની એનસીપીના ઉમેદવાર શિવાજીરાવ આઢળરાવ પાટીલ સાથે થવાનો છે. ત્રીજા તબક્કાની બારામતી બાદ ચોથા તબક્કાની શિરુર બેઠક અજિત પવાર માટે પ્રતિષ્ઠાની લડાઈ છે.

ઉત્તર મહારાષ્ટ્રના નંદુરબારની આદિવાસી બેઠક પર ભાજપના વર્તમાન સાંસદ હીના ગાવિતનો સીધો મુકાબલો ગોવાલ પાડવી સાથે છે. પશ્ચિમ મહારાષ્ટ્રના અહમદનગરમાં ભાજપના સુજય વિખે-પાટીલ અને એનસીપી (એસપી)ના નીલેશ લંકેમાં મુખ્ય મુકાબલો છે. એનસીપીમાં ભંગાણ વખતે લંકે અજિત પવાર સાથે આવ્યા હતા, પરંતુ બાદમાં ફરી શરદ પવાર સાથે જોડાઈ ગયા હતા.

જળગાંવમાં ભાજપ વિરુદ્ધ એનસીપી (એસપી)ની લડાઈ છે. માવળમાં શિવસેનાનાં બે જૂથો વચ્ચે જંગ છે. પુણે શહેરની બેઠક પર ભાજપ અને કોંગ્રેસ વચ્ચે મુખ્ય લડાઈ છે. શિરડીમાં શિવસેનાના બે જૂથો વચ્ચે મુખ્ય લડાઈ છે. ૪૮ બેઠક સાથે દેશમાં બીજા નંબરની સૌથી વધુ બેઠકો ધરાવતા રાજ્યમાં પહેલા ત્રણ તબક્કામાં ૨૪ બેઠક પર મતદાન થઈ ગયું છે. પાંચમા અને છેલ્લા તબક્કામાં ૨૦ મેના રોજ બાકીની ૧૩ બેઠક પર મતદાન થશે. (એજન્સી)

કરકરેની હત્યામાં આરએસએસની સંડોવણીનો આક્ષેપ

વડેટ્ટીવાર વિરુદ્ધ નાગપુર પોલીસે કેસ નોંધ્યો

નાગપુર: ૨૬/૧૧ મુંબઈ હુમલા દરમિયાન મુંબઈના ભૂતપૂર્વ આતંકવાદ વિરોધી ટુકડીના વડા હેમંત કરકરેની હત્યા અંગે વિવાદાસ્પદ ટિપ્પણીને પગલે શહેર પોલીસે શુક્રવારે રાજ્ય વિધાનસભામાં વિરોધ પક્ષના નેતા વિજય વડેટ્ટીવાર સામે બિન-કોર્નિએબલ ગુનો નોંધ્યો હતો. વડેટ્ટીવારે પાંચમી મેના રોજ મીડિયા સાથે વાતચીત દરમિયાન સૂચવ્યું હતું કે કરકરેની હત્યા આતંકવાદી અજમલ કસાબે નહીં, પરંતુ રાષ્ટ્રીય સ્વયંસેવક સંઘ સાથે જોડાયેલા એક પોલીસકર્મીએ કરી હતી. આસિસ્ટન્ટ ચૂંટણી અધિકારી

સંજય બોકડે દ્વારા લોકસભાની ચૂંટણી દરમિયાન ચૂંટણી પંચની આદર્શ આચાર સંહિતાના ઉલ્લંઘનનો આરોપ લગાવીને ઔપચારિક ફરિયાદ દાખલ કરવામાં આવ્યા બાદ, કોંગ્રેસના વરિષ્ઠ

ચૂંટણી ટાણે વડેટ્ટીવારે કરેલી ટિપ્પણીના શાસક મહાયુતીમાં ઘેરા પ્રત્યાઘાત પડયા હતા અને આ ટિપ્પણીએ ભાજપને કોંગ્રેસ વિરુદ્ધ તેમના બાધામાં વધુ એક તીર આપ્યું હતું. વડા પ્રધાનની આગામી મુંબઈ મુલાકાતમાં આ મુકો ચળવાની પૂરી શક્યતા દેખાઈ રહી છે.

મુંબઈ, થાણે સહિત રાજ્યમાં આગામી પાંચ દિવસ વરસાદની આગાહી

આગાહી હવામાન ખાતાએ કરી છે. એક તરફ રાજ્યમાં ચોમાસા પહેલા જ વરસાદના ઝાપટો પડી રહ્યા છે તો બીજી તરફ રાજ્યના અનેક જિલ્લામાં હજી પણ ઉનાળાની આકરી ગરમી પડી રહી છે. તાપમાનનો પારો ૪૦ને પાર કરી ગયો છે. સમગ્ર રાજ્યમાં રવિવારે સૌથી ઊંચું તાપમાન વિરભર્ના અમરાવતીમાં ૪૧.૮ ડિગ્રી નોંધાવા હતું. તો મુંબઈમાં કોલાબામાં મહત્તમ તાપમાન ૩૭.૭ ડિગ્રી તો સાંતાક્રુઝમાં મહત્તમ તાપમાન ૩૪.૫ ડિગ્રી નોંધાયું હતું.

એક તરફ રાજ્યમાં ચોમાસા પહેલા જ વરસાદના ઝાપટો પડી રહ્યા છે તો બીજી તરફ રાજ્યના અનેક જિલ્લામાં હજી પણ ઉનાળાની આકરી ગરમી પડી રહી છે. તાપમાનનો પારો ૪૦ને પાર કરી ગયો છે. સમગ્ર રાજ્યમાં રવિવારે સૌથી ઊંચું તાપમાન વિરભર્ના અમરાવતીમાં ૪૧.૮ ડિગ્રી નોંધાવા હતું. તો મુંબઈમાં કોલાબામાં મહત્તમ તાપમાન ૩૭.૭ ડિગ્રી તો સાંતાક્રુઝમાં મહત્તમ તાપમાન ૩૪.૫ ડિગ્રી નોંધાયું હતું.

આબાબાથી આવેલી મહિલાઓની ૨.૬૦ કરોડ રૂપિયાના સોનાની દ્રાણચોરી અંગે ઘરપકડ કરવામાં આવી હતી. અધિકારીના જણાવ્યા મુજબ મહિલાઓએ તેમની પાસેના સોનાનો ઉલ્લેખ ડિકલેરેશન ફોર્મમાં કર્યો હતો. જોકે તેમની અંગઝડ તી લેતાં લાંટરવચ્ચોમાંથી સોનાની વધુ ૧૧ ગોંડાળ મળી આવી હતી. મહિલાઓએ કબૂલ્યું હતું કે કેનિયામાં સોનું સસ્તું મળતું હોવાથી ત્યાંથી ખરીદી કરીને ભારત લાવવામાં આવ્યું હતું. નેરોબીમાં રહેતા અહમદ નામના રાખસ પાસેથી આ સોનું ખરીદવામાં આવ્યું હતું. સોનું મુંબઈમાં વેચીને સારોએવો નફો કમાવાની યોજના મહિલાઓની હતી.

હિન્દુ મરણ

રાજુલાવાળા હાલ પાર્લા નિવાસી હેમંત નિર્મળભાઇ શેઠના ધર્મપત્ની પ્રિયા (ઉં. વ. ૪૯) શનિવાર, તા. ૧૧-૫-૨૪ના શ્રીજયચરણ પામેલ છે. તે ગં. સ્વ. સવિતાબેન મનસુખભાઇ ભુવા (મહેતા)ના દીકરી. ગં. સ્વ. જયશ્રીબેન નિર્મળભાઇ શેઠના પુત્રવધૂ પંકિતના માતા. પ્રીતિ દેવેન શેઠના દેરાણી, તે શિલ્પા નૈપથભાઇ મુની, પ્રીતિ દેવેન શેઠ, સ્વ. કેતનભાઇ મનસુખલાલ મહેતાના બહેન. માધવી છત્રાહિમ ગોરના ભાભી. પ્રાર્થનાસભા તા. ૧૪-૫-૨૪ના મંગળવારે સાંજે ૫થી ૭. ઠે. સન્ધ્યાસ આશ્રમ હોલ, બીજે માળે, વિલેપાર્લે (વેસ્ટ). લૌકિક વ્યવહાર બંધ રાખેલ છે.

હાલાલ લોહાણા

મુંબઇ નિવાસી સ્વ. ફાલ્ગુની સંજય લાદીલાલા (ઉં. વ. ૭૦)તે સંજયભાઇના પત્ની. મનીષા, નિહાલના માતૃશ્રી. મોનીષાના સાસુ. કિઆન, કિશના દાદીમા. ઉમા અને ચેતનના ભાભી. નયન મહેતા, નંદીનીબેનના બેન શુકવાર, તા. ૧૦-૫-૨૪ના શ્રીજયચરણ પામેલ છે. પ્રાર્થનાસભા તા. ૧૩-૫-૨૪ના સાંજે ૫.૩૦થી ૭. ઠે. નહેરુ સેન્ટર, કલ્ચર હોલ, ડો.એની બેસન્ટ રોડ, ખાતે રાખેલ છે.

કચ્છી લોહાણા

સ્વ. શાંતાબેન મીલુભાઇ આડકકર મુળ ગામ મરકા હાલ મુંબઇ સુપ્રેન ભૂપેન્દ્ર મીકુભાઇ આડકકર (ઉં. વ. ૬૮) તે સ્વ. મંગળા કાંતિલાલ રાધમંગ્યા, ઉમિયા ચંદ્રકાન્તા પોપટ, સ્વ. વિમળા વિનોદ ચંદે, કુસુમ ભરત મહિધર, ભારતી, સ્વ. મમતાના ભાઇ. સ્વ. અરજણ ઓધવજી ગણાત્રાના દોહિત્ર. સમીર, સતીન, તપેશ, કોમલના મામા. તા. ૧૦-૫-૨૪ના શુક્રવારના શ્રીરામશરણ પામેલ છે. પ્રાર્થનાસભા તથા લૌકિક વ્યવહાર બંધ રાખેલ છે.

કચ્છી લોહાણા

અ. સૌ. વૈશાલી અજય પ્રતાપ ચંદે મૂળ ગામ બરંદા હાલ મુંબઇ ડોમ્બિવલીની સુપુત્રી માયા અજય ચંદે (ઉં. વ. ૨૫) તે ગં. સ્વ. હંસા પ્રતાપ રાધવજી ચંદેની પૌત્રી. તે અ. સૌ. પૂનમ ચેતન ચંદે, સ્વ. ગીતા વિનોદ કક્કરની ભત્રીજી. તથા ગામ વધમિડીના સ્વ. નર્મદા પ્રતાપ ભગવાનજી સોનાધેલાની દાયેત્રી

તે ગં. સ્વ. શોભા દિપક સોનાધેલા, અં. સૌ. વર્ષા નવીન દૈયા, સ્વ. જયોતિ ધર્મેન્દ્ર પંડિત વડેટ્ટીવાર પામેલ છે. બને પક્ષની પ્રાર્થનાસભા સોમવાર, તા. ૧૩-૫-૨૪ના ૫.૩૦થી ૭. ઠે. કચ્છી લોહાણા મહાજનવાડી, આર. આર. ટી. રોડ, મુલુંડ (વેસ્ટ).

કપોળ

અમરેલીવાળા સ્વ. ઉમાકાંતભાઇ મથુરાદાસ નારાયણદાસ શેઠ અને ગં. સ્વ. હંસાબેનના પુત્ર રીતેશ (ઉં. વ. ૪૬) તા. ૧૦-૫-૨૪ના શ્રીજયચરણ પામેલ છે. તે ધ્વનિના પિતા. પાડલ વિનયકુમાર સંઘવીના ભાઇ. રોહિત, પંકજ, દશૈશ, હર્ષા અને અલકાના ભત્રીજા. સ્વ. ચંદ્રકાંતભાઇ અને સ્વ. જીતેન્દ્ર છગનલાલ મહેતાના ભાણેજ. લૌકિક પ્રથા બંધ છે.

સિહોર સંપ્રદાય અગ્રીયારસૌ શ્રામણી ગામ ઉસરડ હાલ ચેન્નાઇ નિવાસી કપિલરાય નાનાલાલ જાની (ઉં. વ. ૮૪) તે માયાબેનના પતિ તા. ૧૧-૫-૨૪ના શનિવારે ચેન્નાઇ મુકામે કેલાશવાસી થયેલ છે. તે સ્વ. હિંમતલાલ, સ્વ. રમણીકૃષ્ણ, સ્વ. હરસુખરાય, સ્વ. જસુમતીબેન અનંતરાય ભઠ્ઠ, સ્વ. મધુબેન નટવરલાલ ત્રિવેદીનાભાઇ અને વિ. મહેશભાઇ, વિ. દિનેશભાઇ, સૌ. રજનીબેન, પુષ્પાબેનના પિતાશ્રી અને સંજયકુમાર આઇ. દવે, સૌ. અર્ચના, સૌ. અંજનાના સસરા. મનનલાલ ભાઇશંકર દવેના જમાઇ. તે દર્શિની, રાધવ, કેશવ, હિમાનીના દાદા.

દેસાઈ સઈ સુતાર શાંતિ

ગામ તળાજા હાલ મીરા રોડ ગં સ્વ ચંદનબેન અશોકભાઈ ગોહિલ (ઉં. વ ૬૪) તે તા. ૭/૫/૨૪ નાં રામચરણ પામ્યા છે. તે સ્વ અશોકભાઈ દેવજીભાઈ ગોહિલનાં ધર્મપત્ની. તે શિતલબેન, ચિયુષભાઈ, રિતેશભાઈ, અનિકાના માતૃશ્રી. તે હર્ષાબેન. વર્ષાબેન તથા રાજેશકુમારના સાસુમા તે શંશીકાતભાઈ, રૂચેશભાઈ, હસમુખભાઈ, ધનશ્યામભાઈ, ધનસુખભાઇ, વિજયાબેન. ભદ્રાબેનના ભાભી. ગામ મોટા મુંટેવાડ હાલ અંધેરી સ્વ.રતિભાઈ શામજીભાઈ વાઘેળા દિકરી, તેમની બેનપ્રભાતી સાદગી સોમવાર તા. ૧૩/૫/૨૪, ૪ થી ૬ દેસાઈ સઈ સુથાર શાંતીની વાડી, અશોક ચક્રવર્તી રોડ, સ્વયંમનભુ ગણેશાય મંદિરની સામે, કાંકિવલી ઈસ્ટ, લૌકિક પ્રથા બંધ છે.

હુણર સુથાર

ગં. સ્વ. વનિતાબેન (ઉં. વ.૬૩) ગામ ટીંબી હાલ. મલાડ તે સ્વ જયંતીબાઈ નાગજીભાઈ મકવાણાના પતિન, તે નિતેશભાઈ, ઋષભભાઈના માતા, તે જીતલબેન ના સાસુ, રશ્મિતા દાદી. તે હાલ સુરત વાળા ધનશ્યામભાઈ, જગદીશભાઈ, ભાતભાઈ પીંકવા, મધુબેન, રેખાબેન પરમાર, ભાગુબેન ગોહિલના બેન. તા. ૧૧-૦૫-૨૦૨૪ ના કેલાશવાસી થયેલ છે. તેમની પ્રાર્થનાસભા, તા. ૧૩-૦૫-૨૦૨૪ ના રોજ સોમવારે સાંજે ૫ થી ૭. સ્થળ: ૯૦-૩-૯ મો માળ, માઉલિ ઓમકાર ૧-૭ બિલ્ડિંગ, ફૂરાર વિલેજ, સાગર હાઇટ્સ ની બાજુમાં, મલાડ પૂર્વ.

પરજયા સોની

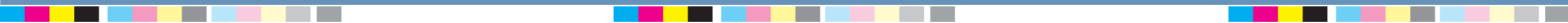
ગામ ેડાણ હાલ કાંદિવલી, સ્વ. વિનોદભાઈ નંદલાલભાઈ સતીકુવેરના ધર્મ પત્ની ગંગા સ્વ. દમયંતીબેન, તારીખ ૧૧/૦૫/૨૦૨૪ ના શ્રીજ ચરણ પામ્યા છે. (ઉં. વ.૮૬). તે નિમેલભાઈના માતૃશ્રી, તે ફાલ્ગુનીબેનના સાસુ. રાજુ લાનાવાળા નાનજીભાઈ વિરાભાઈ ઢાકાના દિકરી, લિલાબેન, રમાબેન,રમેશભાઈ ના બહેન, સ્વ. પરમાણંદભાઈના નાનાભાઈના પત્ની, પ્રદિપભાઈના ભાભી. પ્રાર્થનાસભા તા. ૧૩/૫/૨૪ ના સોમવારે સવારે ૧૦.૩૦ થી ૧૨.૦૦. સ્થળ: ૧ લે માળે કેસર અપીલ બિલ્ડિંગ, ન્યુ લિંક રોડ,નિપર વસંત કોમ્પલેક્ષ, કાંદિવલી વેસ્ટ.

ગામ પાંચાળ નિવાસી હાલ મુંબઇ મુંબઈ સુપ્રેન દિપેનભાઈ સેવંતીલાલ શાહ (ઉં. વ. ૫૮) તા. ૧૧/૫/૨૪ ના રોજ અરિહંત શરણ પામેલ છે. તે પલ્લવીબેનના પતિ, પ્રણિત-કાજલ અને સૌમિલના પિતા, સાસરાપ્રસે પ્રીતિબેન દિનેશચંદ્ર કોઠારીના જમાઈ, અરિવનભાઈ, સ્વ. પદ્માબેન વિક્રમભાઈ જાખેલીયા, અમિતાબેન સુરેશચંદ્ર કોઠારીના ભાઈ, ફરહા અબ્બાજીમાં ફરિદ, વેરાલી કમલેશ શાહ, શીતલ રાકેશ શાહના બેનેલી. લૌકિક વ્યવહાર બંધ રાખેલ છે.

ઘોઘારી વિશાશ્રીમાણી જૈન

પાલીતાણા નિવાસી હાલ મુંબઈ (મુંબઈ) જસુમતીબેન કપુરચંદભાઈ હડોલિંદભાઇ ઝવેરીના સુપુત્ર જીતેન્દ્રભાઈ (ઉં. વ. ૬૫) તા. ૯.૫.૨૪ ને ગુરુવારના રોજ પાલીતાણા મુકામે અરિહંત શરણ પામેલ છે. તેઓ જયશ્રીબેના પતિ, મિતુલ, માસરીના પિતાશ્રી, મિશા, ભચ્યુકુમારના સસરાજી, સતીતાબેન જયસુખલાલ ત્રંબકલાલ સંઘવી (સારંગરૂડલાવાળા)ના જમાઈ. ભાવયાત્રા તા. ૧૩.૫.૨૪ સોમવારના રોજ સવારે ૯.૩૦ થી ૧૨.૦૦ સવારે ૧ લે માળે કેસર અપીલ હોલ, મદન-મોહન માલવીયા રોડ, ટેલીફોન એક્સચેન્જની બાજુમાં, મુલુંડ (વેસ્ટ).

મરણ ખબર માટેની સૂચના	મૃત્યુનોંધ સાંજે ૭-૩૦ સુધી જ રવીણારવામાં આવશે	(૧) મરનારનું નામ (૨) તારીખ (૩) ઉંમર (૪) ક્યાં ગુજરી ગયા છે એ જગ્યા (૫) માતાનું નામ (૬) પિતાનું નામ (૭) ગમે તે ત્રણ સગાઈ (૮) પ્રાર્થનાસભા સ્થળ, તારીખ, સમય. મૃત્યુનોંધ આપનારે ઉપર જણાવ્યા મુજબની વિગતો જ પોતાના લેટરહેડ પર લખીને આપવાની રહેશે. સગાઈરૂપે લખાયેલાં વધારાના નામોની કાપફૂપ થાય તો એ માટે કોઈ સંવાદને સ્થાન રહેશે નહીં. (૫૦ શબ્દથી વધારે નહીં). - વ્યવસ્થાપક
----------------------	---	--

રાણીબાગમાં ભીડ: બાળકોનું વેકેશન ચાલી રહ્યું છે ત્યારે બાળકો પરિવાર સહિત મુંબઈના પર્યટન સ્થળોની મુલાકાત લઈ રહ્યા છે. રવિવાર હોવાને કારણે મુંબઈના પ્રખ્યાત રાણીબાગમાં લોકોની રીતસરની ભીડ જામી હતી. (અમય ખરાડે)

મારા પરિવાર પર હુમલો કરવાનું કારસ્તાન: જરાંગે પાટીલ

મુંબઈ: મરાઠા આરક્ષણ માટે આંદોલનનું હથિયાર ઉગામનારા મનોજ જરાંગે પાટીલે તાજેતરમાં એક ખળભળજનક ઢાવો કર્યો છે. લોકસભા ચૂંટણીની પાર્થભૂમિ પર બોલતા તેમણે જણાવ્યું કે મરાઠાઓ ક્યારેય જાતિવાદી નહોતા. મરાઠા સમાજ જો જાતિવાદી હોત તો મહારાષ્ટ્રમાં સુશીલ કુમાર શિંદે, વસંતરાવ નાઈક, મનોહર જોશી ક્યારેય મુખ્ય પ્રધાન બની ન શક્યા હોત. ગોપીનાથ મુંડે નાયબ મુખ્ય પ્રધાન ન બની શક્યા હોત. ગોપીનાથ મુંડેની દીકરી બે વાર સંસદ સભ્ય ન થઈ હોત. આવા તો અનેક ઉદાહરણ આપી શકાય એમ છે.

મનોજ જરાંગે પાટીલે વધુમાં જણાવ્યું હતું કે ‘મરાઠા સમાજ જાતિવાદી હોત તો દેવેન્દ્ર ફડણવીસ મુખ્ય પ્રધાન બને એ શક્ય નહોતું.

મરાઠા સમાજ ક્યારેય ભાજપ વિરોધી નહોતો. મરાઠા સમાજે જ તમને સત્તા પર બેસાડ્યા, પણ તમે એ સત્તાનો ગેર ઉપયોગ કર્યો. મરાઠાઓના સંતાનો પર કેસ કર્યા. મારા પરિવાર પર હુમલો કરવાનું ષડયંત્ર રચવામાં આવ્યું. આ બધું ગૃહપ્રધાનને (ફડણવીસને) શોભતું નથી. મારો અને મારા પરિવારનો જીવ જોખમમાં હોય તો પણ હું સરકારની વાત નહીં સાંભળું. સરકાર મારી નિષ્ઠા વેચાતી નહીં લઈ શકે.’ તમારા પરિવાર પર હુમલો થવાનો છે એની જાણ તમને કઈ રીતે થઈ એવો સવાલ કરવામાં આવતા મનોજ જરાંગે પાટીલે જવાબ આપવાનું ટાળ્યું હતું. ‘મને જાણકારી કોણે આપી એ હું ન કહી શકું’. પણ એ માહિતી આપનારા લોકો ગૃહ પ્રધાનની નિકટના જ છે’ એવો ઢાવો તેમણે કર્યો હતો. ■

મહારાષ્ટ્રમાં ધોરણ પાંચ અને આઠમાં નાપાસ થવાના દર ૮ ટકા અને ૧૩ ટકા

મુંબઈ: ૧૨ વર્ષ પહેલાં રાજ્યમાં રાઈટ ટુ એજ્યુકેશન એકટના અમલ પછી, રાજ્યના શાળા શિક્ષણ વિભાગે, ગયા વર્ષે, કાયદામાં સુધારા રજૂ કર્યા હતા, જેમાં ધોરણ પાંચ અને આઠના વિદ્યાર્થીઓ માટે પરીક્ષાઓ લેવાનું ફરજિયાત હતું. જો કે, રાજ્ય દ્વારા તાજેતરમાં ધોરણ પાંચ અને ધોરણ આઠ માટે લેવામાં આવેલી પરીક્ષાઓના વિદ્યાર્થીઓના પ્રદર્શનને લગતા આંકડા દર્શાવ્યા છે. પ્રિન્સિપાલ એસોસિએશન દ્વારા સંકલિત ડેટા અનુસાર શહેરની ૧૫૦ શાળાઓમાં ધોરણ આઠના આશરે ૧૩ ટકા વિદ્યાર્થીઓ અને ધોરણ પાંચના ૮ ટકા વિદ્યાર્થીઓ પરીક્ષામાં નાપાસ થયા હોવાનું નોંધાયું છે. પરીક્ષાઓ એપ્રિલમાં લેવામાં આવી હતી, સુધારેલા આઈટીઈ નિયમો અનુસાર, છેલ્લા ૧૨ વર્ષમાં આવા મૂલ્યાંકનોની પ્રથમ ઘટના છે. સુધારાને સમર્થન આપતાં, લાયન એમપી ભુટ્ટા સાયન સાર્વજનિક હાઈસ્કૂલ, સાયનના આચાર્ય જગદીશ ઈન્દલકરે જણાવ્યું હતું કે, સમયાંતરે વિદ્યાર્થીઓનું મૂલ્યાંકન કરવા માટે આ એક સારો સુધારો છે. જો કે, સરકારે આ વિદ્યાર્થીઓ માટે ઉપચારાત્મક શિક્ષણ અને ફરીથી પરીક્ષાઓ માટે માર્ગદર્શિકા પ્રદાન કરવી આવશ્યક છે.

ઈન્દલકરે ઉમેર્યું હતું કે શિક્ષકો તેમના વેકેશન દરમિયાન ઉપચારાત્મક શિક્ષણ આપવા અને પુન: પરીક્ષાઓનું સંચાલન કરવા માટે જે સમય આપે છે તે માટે વિશેષ માર્ગદર્શિકાની જરૂર છે.

રાજ્યના વિવિધ પ્રદેશોમાં પરીક્ષાના પરિણામો અલગ-અલગ હતા. એસોસિએશન દ્વારા સંકલિત કરાયેલા ડેટા અનુસાર, રાજ્યની અંદાજે ૩૦૦ શાળાઓમાંથી, શહેરી વિસ્તારોમાં નિષ્ફળતાનો દર પાંચ ટકા હતો, તે જ સમયે, તે ગ્રામીણ વિસ્તારોમાં ચાર ટકા હતો.

પ્રિન્સિપાલ એસોસિએશનના પ્રવક્તા મહેન્દ્ર ગણપુલેએ જણાવ્યું હતું કે, ૧૨ વર્ષ પછી આ પ્રથમ વખત છે કે જ્યારે ધોરણ પાંચ અને ધોરણ આઠ ના વિદ્યાર્થીઓનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવ્યું હતું. અમે આ યોજનાની સફળતા કે નિષ્ફળતા જાણવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યા છીએ. આ યોજના સૈદ્ધાંતિક રીતે સારી હોવા છતાં, તેની અસરો માટે ઉપચારાત્મક શિક્ષણના મહત્વ સહિત સ્પષ્ટ માર્ગદર્શિકાની જરૂર છે. શાળા શિક્ષણ વિભાગ અને શિક્ષકો પછી આ યોજનાના લાભોનું મૂલ્યાંકન કરી શકશે. ■

થાણેમાં ઝાડ તૂટી પડતાં ચાર જખમી

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
થાણે: થાણે (પશ્ચિમ)માં ખાઈન રોડ પર રવિવારે બપોરના ફૂલની દુકાન પર એક ઝાડ તૂટી પડવાની ઘટના બની હતી, જેમાં બે ટીનએજર સહિત ચાર લોકો જખમી થયા હતા.

થાણે (પશ્ચિમ)માં ખાઈન રોડ પર ખંડોબા મંદિર પાસે જવાહરબાગ ફાયર સ્ટેશન પાછળ ફૂલ વેચનારી નાની દુકાન પર બપોરના બે વાગે ઝાડ તૂટી પડ્યું હતું, તેની જાણ થતા ફાયરબ્રિગેડ, પોલીસ અને પાલિકાના અધિકારીઓ ઘટના સ્થળે પહોંચી ગયા હતા.

થાણે મહાનગરપાલિકાના થાણે ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટ સેલના અધિકારી યાસીન તડવીના જણાવ્યા

મુજબ દુકાન પર ઝાડ તૂટી પડવાને

કારણે ચાર લોકો જખમી થયા હતા. તેમને પાલિકા સંચાલિત કલવામાં આવેલી છત્રપતિ શિવાજી મહારાજ હોસ્પિટલમાં સારવાર માટે દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા.

ફૂલની દુકાન પર ઝાડ તૂટી પડ્યા બાદ ફાયરબ્રિગેડ ઘટનાસ્થળે પહોંચી ગઈ હતી અને ઝાડ હટાવવાની કામગીરી હાથ ધરી હતી. ફાયરબ્રિગેડના અધિકારીના કહેવા મુજબ ઝાડ મોટું હોવાથી તેને હટાવવા માટે ટ્રી ઓથોરિટીની મદદ લેવી પડી હતી. ઝાડ હટાવ્યા બાદ જખમીઓને બહાર કાઢવામાં આવ્યા હતા.

જખમીઓમાં ૪૫ વર્ષની મેઘના

અડસુળે, ૧૬ વર્ષની ઉન્નતી

ભિવંડી મકાન હોનારત

એક વર્ષ બાદ હાઈ કોર્ટે માલિકના જામીન મંજૂર કર્યા

મુંબઈ: ગયા વર્ષે ભિવંડીમાં ત્રણ માળની ઈમારત તૂટી પડવાની દુર્ઘટનાને પગલે અટકાયતમાં રહેલા ઈમારતના માલિકના જામીન હાઈ કોર્ટે મંજૂર કર્યા છે. એ દુર્ઘટનામાં આઠ જણનાં મૃત્યુ થયાં હતાં અને ૧૩ જણને ઈજા થઈ હતી. માલિક પર સદોષ મનુષ્યવધના આરોપ અંતર્ગત ગુનો નોંધી શકાય કે નહીં એ ચર્ચાનો મુકો છે. એ ઉપરાંત ઈમારત તૂટી પડવા માટે તેમજ પીડિતોના મૃત્યુ બદલ માલિક જવાબદાર હતા કે નહીં એ મુકો પણ ખટલા દરમિયાન નિશ્ચિત કરવામાં આવશે એવી જાણકારી ન્યાયમૂર્તિ નિજામૂદીન જામદારની એક ન્યાયમૂર્તિની ખંડપીઠે આપી હતી.

ગયા વર્ષની ૨૯ એપ્રિલે ભિવંડી તાલુકાના વાલપાડામાં વર્ધમાન સંકુલમાં ત્રણ માળની ઈમારત બપોરે એક વાગે તૂટી પડી હતી. આ મામલે ઇમારતના માલિક ઇન્દ્રપાલ પાટીલ વિરુદ્ધ સદોષ મનુષ્ય વધનો ગુનો દાખલ કરી બીજા જ દિવસે તેમની અટક કરવામાં આવી હતી. નિયોજન પ્રાધિકરણની કોઈપણ પરવાનગી લીધા વિના આ ઈમારત બાંધી હોવાનો આરોપ યાચિકાર્તા પર મુકવામાં આવ્યો છે જોકે, ઈમારત તૂટી પડવા પાછળ માલિક કોઈ રીતે જવાબદાર નથી અને વાલપાડા ગ્રામપંચાયતની પૂર્વ પરવાનગી લઈને જ આ ઈમારત બાંધવામાં આવી હતી એવી રજૂઆત પણ કરવામાં આવી હતી. ■

બદલાતા હવામાનને કારણે

કેરીની આવક ઘટી

નવી મુંબઈ: સામાન્ય રીતે અક્ષય તુતીયાના દિવસે બજારમાં કેરીનો મોટો જથ્થો આવે છે, પરંતુ આ વર્ષે મહિનામાં જ કેરીની આવક ઘટી છે. બદલાતા હવામાનને કારણે આ વર્ષે કોંકણમાં હાપુસ કેરીની સિઝન વહેલી શરુ થઈ ગઈ છે અને તે સમય પહેલા ખતમ થઈ રહી હોય તેવું લાગી રહ્યું છે. મે મહિનાની શરૂઆતમાં જ કેરીની આવકમાં ઘટાડો થયો છે. સામાન્યની સરખામણીએ હવે માત્ર ૫૦ ટકા કેરી જ બજારમાં આવી રહી છે. કોંકણમાં ફેબ્રુઆરી, માર્ચ, એપ્રિલ અને મે એ હાપુસ કેરીની મુખ્ય ઋતુ છે. કેરીનું આગમન ફેબ્રુઆરીમાં શરૂ થાય છે અને ત્યાર બાદ તે વધવા લાગે છે. એપ્રિલ અને મેના સમયગાળા દરમિયાન કેરીનો ભારે ધસારો જોવા મળે છે, પરંતુ આ વર્ષે આ જ સમયગાળામાં કેરીની આવક ઘટી છે. આ વખતે બજાર સામાન્ય ઈન્ફ્લો કરતાં અડધો થઈ ગયો છે. કેરીના ૪૦ થી ૫૦ હજાર બોક્સ આવી રહ્યા છે. તેમાં પણ પાંચ-છ ડઝનના મોટા બોક્સ ઓછા અને બેથી ચાર ડઝનના બોક્સ વધુ આવી રહ્યા છે. એકંદરે કેરીનો પ્રવાહ ઓછો છે. ■

દેવેન્દ્ર ફડણવીસ કાયાં માટલાં જેવા છે: સંજય રાઉત

મુંબઈ: એક તરફ લોકસભા ચૂંટણી પ્રચાર જોરશોરમાં ચાલી રહ્યો છે તો બીજી તરફ પ્રચાર દરમિયાન સત્તાધારી અને વિરોધકો એકબીજા પર આરોપ - પ્રત્યારોપની ઝડી વરસાવી રહ્યા છે. રાજ્યના નાયબ મુખ્ય પ્રધાન દેવેન્દ્ર ફડણવીસે ઉદ્ધવ ઠાકરેની ટીકા કરતા કહ્યું હતું કે છેક ૧૯૯૯થી તેમને મુખ્ય પ્રધાન બનવાના સપનાં આવી રહ્યા હતા.

આ ટીકાનો જવાબ ઠાકરે જૂથના સંસદ સભ્ય સંજય રાઉતે આપ્યો છે. ‘દેવેન્દ્ર ફડણવીસ રાજકારણમાં કાયાં માટલાં જેવા છે’ એવો વેધક ટોણો તેમણે માયો છે.

મુખ્ય પ્રધાન એકનાથ શિંદે નાશિકના પ્રવાસે આવી રહ્યા છે. એ સંદર્ભમાં રાઉતે જણાવ્યું કે ‘પુરવઠો કરવા આવી રહ્યા હશે. બીજું એમની પાસે છે પણ શું? મત તો મળે એમ નથી તો પરિસ્થિતિ સંભાળવી કઈ રીતે એ મોટો સવાલ છે. અલબત્ત એ માટે પોતાનામાં કૌવત હોવું જોઈએ, આવડત હોવી જોઈએ. મોદી અને શાહની મદદ લઈ તમે જે શિવસેના ચોરી ગયા એને જનતા શું કામ ટેકો આપે? અજિત પવાર અને એકનાથ શિંદે લોકસભાની એક પણ બેઠકમાં વિજય નહીં મેળવી શકે. એ લોકો ગમે એવા ધમપછાડા કરશે તો પણ જનતા તેમને મત નહીં આપે. વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી અને અમિત શાહ મહારાષ્ટ્રમાં ફરી વળ્યા છે પણ એનો કોઈ લાભ તેમને નહીં થાય. મહારાષ્ટ્રમાં મહાવિકાસ આઘાડી૩૫ બેઠક પર વિજય મેળવશે.’

ઉદ્ધવ ઠાકરે ૧૯૯૯થી મુખ્ય પ્રધાન બનવાના સપનાં જોઈ રહ્યા છે એવી ફડણવીસની ટીકાનો પ્રત્યુત્તર આપતા સંજય રાઉતે જણાવ્યું હતું કે ‘અમને સપનાં નથી આવતા. અમે સપનાનાં વિષયમાં ટહેલતા નથી. અમારા સપનાં રાષ્ટ્ર હિતના હોય છે.’ ■

પત્નીને આત્મહત્યા માટે પ્રવૃત્ત કરવા પ્રકરણે સીઆઈએસએફના જવાન વિરુદ્ધ ગુનો

થાણે: નવી મુંબઈમાં પત્નીને કથિત આત્મહત્યા માટે પ્રવૃત્ત કરવા પ્રકરણે પોલીસે સેન્ટ્રલ ઈન્સ્ટ્રિયલ સિક્યોરિટી ફોર્સ (સીઆઈએસએફ)ના જવાન વિરુદ્ધ પોલીસે ગુનો નોંધ્યો હતો. ઉત્તર પ્રદેશના બલિયા જિલ્લામાં રહેતા મુત્તક અર્ચના સિંહ (૩૧)ના ભાઈએ નોંધાવેલી ફરિયાદને આધારે ખારધર પોલીસે શુક્રવારે અમોઘ સિંહ (૩૬) વિરુદ્ધ ગુનો નોંધી તપાસ હાથ ધરી હતી. આરોપી અમોઘ સિંહ સીઆઈએસએફમાં સબ-ઈન્સ્પેક્ટર તરીકે ફરજ બજાવતો હોવાનું પોલીસનું કહેવું છે. પોલીસ ફરિયાદ અનુસાર અર્ચનાનાં લગ્ન ૩૦ નવેમ્બર, ૨૦૧૪ના રોજ અમોઘ સાથે થયાં હતાં અને દંપતીને સાત અને ત્રણ વર્ષના બે પુત્ર છે. પિયરિયાં પાસેથી રૂપિયા લઈ આવવા માટે આરોપી પત્નીને શારીરિક અને માનસિક ત્રાસ આપતો હતો. સમયાંતરે તે પત્નીની મારઝૂંડ પણ કરતો હતો. પતિની સલાહથી પત્નીએ એક વાર શેર્સમાં રોકાણ કર્યું હતું. જોકે તેમાં નુકસાન જતાં પતિ પત્નીને જ દોષ આપતો હતો.

સાઈ રિસોર્ટનો અનધિકૃત હિસ્સો નક્કી કરેલી મુદતમાં તોડી ન પાડ્યો સદાનંદ કદમે સુપ્રીમ કોર્ટમાં માફી માગી

મુંબઈ: દાપોલીસ્થિત સાઈ રિસોર્ટનું વધારાનું અને અનધિકૃત બાંધકામ એક મહિનાની અંદર પોતાના ખર્ચે તોડી પાડવાની આપેલી ખાતરીનું પાલન કરવામાં નિષ્ફળ રહેવા બદલ ઉદ્ધવ ઠાકરે જૂથની શિવસેના નેતા અનિલ પરબના નિકટવર્તી ગણાતા સદાનંદ કદમે સુપ્રીમ કોર્ટની માફી માગી છે. સાથે સાથે દસ દિવસમાં આ બાંધકામ તોડી પાડવામાં આવશે એવી નવેસરથી ખાતરી પણ આપી છે.

૨૫ મિનિટમાં પહોંચી શકાશે મુંબઈથી-પુણે

પુણે: દેશમાં ટ્રાન્સપોર્ટને વધારે સુવિધાજનક અને આરામદાયક બનાવવા માટે સરકાર દ્વારા નવી નવી યોજનાઓ લોન્ચ કરે છે. સરકાર દ્વારા હાઈ સ્પીડવાળા એક્સપ્રેસ વે અને બુલેટ ટ્રેન જેવા પ્રોજેક્ટ પર તો કામ ચાલી રહ્યું છે. હવે સરકાર આગળ હાઈપરલૂપ ટ્રેન દોડાવવાનું વિચારી રહી છે.

મહારાષ્ટ્રના પુણે સ્થિત એક સ્ટાઈઅપે જણાવ્યું હતું કે તેઓ મુંબઈથી પુણે વચ્ચે હાઈપરલૂપ ટ્રેન ચલાવશે, જેને કારણે મુંબઈ-પુણે વચ્ચેનું અંતર ૨૫ મિનિટમાં કાપી શકાશે છે અને એનું ભાડું પણ પોષાય એવું રાખવામાં આવશે.

પુણે સ્થિત એક સ્ટાઈઅપે આ વિશે વાત કરતાં જણાવ્યું હતું કે પ્રવાસીઓને ૨૦૩૨-૩૩ સુધી આ સુવિધાનો લાભ ઉઠાવી શકે છે. આ દેશની સૌથી પહેલી હાઈપરલૂપ ટ્રેન હશે. મુંબઈ-પુણે બાદ દિલ્હી-ચંદીગઢ, ચેન્નઈ-બેંગ્લોર જેવા મોટા મોટા શહેરોમાં પણ

આ સુવિધા શરૂ કરવાની યોજના છે.

દેશને હાઈસ્પીડ ટ્રાન્સપોર્ટેશનની જરૂર છે અને હાઈપરલૂપ ટેકનોલોજી આ કમીને પૂરી કરી શકે છે. જેમાં લો પ્રેશર ટ્યુબની મદદથી ક્રિક્કશન અને વાઈબ્રેશનને ઓછું કરે છે, જેને કારણે સ્પીડ એકદમ વધી જાય છે. ફ્લાઈટની સરખામણીએ આ ટ્રેનનું ભાડું પણ ઓછું

હોય છે. આ પ્રકારના ટ્રાન્સપોર્ટેશનને સોથી સુરક્ષિત ટ્રાન્સપોર્ટેશનમાંથી એક માનવામાં આવે છે. મુંબઈ-પુણેની વચ્ચે દોડાવવામાં આવનારી હાઈપરલૂપ ટ્રેનનું ભાડું ૧૦૦૦થી ૧૫૦૦ રૂપિયાની વચ્ચે હશે.

હાલમાં આ પ્રોજેક્ટનું પરીક્ષણ પુણેમાં કરવામાં આવી રહ્યું છે અને એને માટે ૧૦૦ મીટર લાંબી વેક્યુમ ટ્યુબનું નિર્માણ કરવામાં આવ્યું છે. હાલમાં એના પર ટ્રાયલ થઈ રહ્યું છે અને એવી આશા સેવાઈ રહી છે કે ૨૦૩૨-૩૩ સુધી મુંબઈ-પુણે વચ્ચે આ હાઈપરલૂપ ટ્રેનો દોડશે, જેની સ્પીડ પ્રતિ કલાક ૭૦૦ કિમીની હશે. ■

વોટર આઈડી ન હોય તો પણ આ ૧૨ ડોક્યુમેન્ટ પર કરી શકાશે મતદાન

મુંબઈ: અત્યારે દેશભરમાં લોકસભાની ચૂંટણીને કારણે ગરમાગરમીનો માહોલ જોવા મળી રહ્યો છે. મંગળવારે દેશભરમાં ત્રીજા તબક્કાનું મતદાન યોજાશે. ઘણા લોકો પાસે વોટર આઈડી કાર્ડ ન હોવાને કારણે તેઓ મતદાનના અધિકારથી વંચિત રહી જશે એવું લોકોને લાગે છે. પણ હકીકતમાં એવું નથી. જો તમારી પાસે વોટર આઈડી કાર્ડ ન હોય તો પણ મતદાન કરી શકો છો અને તમને કોઈ પણ મતદાન આપતા રોકી શકે નહીં. ચૂંટણી પંચ દ્વારા જ આ ૧૨-૧૨ ડોક્યુમેન્ટ્સને મંજૂરી આપી છે.

એનઆરઆઈ લોકોએ આઈડિન્ટિફિકેશન માટે તેમનો મૂળ પાસપોર્ટ સાથે રાખવો ફરજિયાત છે. તમામ રજિસ્ટર્ડ વોટર્સને પોલિંગ બુથ, વોર્ડ નંબર, મતદાનની તારીખ અને સમયની માહિતી આપતી ચિઠ્ઠીનું ચૂંટણી પંચ દ્વારા વિતરણ કરવામાં આવે છે. મતદાતાએ મતદાન કેન્દ્ર પર જતી વખતે વોટર આઈડી કાર્ડ અને ફોટોવાળું આઈડિન્ટિટી કાર્ડ સાથે રાખવું એવી અપીલ પણ પ્રશાસન દ્વારા કરવામાં આવી છે. ■

આ છે ૧૨ આઈડી કાર્ડની યાદી

પાસપોર્ટ, ડ્રાઈવિંગ લાઈસન્સ, કેન્દ્ર કે રાજ્ય સરકાર કે સાર્વજનિક ક્ષેત્રના ઉપક્રમ, પબ્લિક લિમિટેડ કંપની દ્વારા કર્મચારીને આપવામાં આવેલું ફોટો આઈડી કાર્ડ, બેંક કે ટપાલ ખાતા દ્વારા આપવામાં આવેલું ફોટો આઈડી કાર્ડ, પેન કાર્ડ, રાષ્ટ્રીય લોકસંખ્યા વસ્તી પત્રક અંતર્ગત ભારતીય મહાનિબંધક અને જનગણના આયુક્ત દ્વારા આપવામાં આવેલું સ્માર્ટ કાર્ડ, મનરેગા દ્વારા આપવામાં આવેલું રોજગાર આઈડી કાર્ડ, પેન્શનના ડોક્યુમેન્ટ્સ, સંસદ, વિધાનસભા, વિધાન પરિષદના સભ્યોને આપવામાં આવેલું ઓફિશિયલ આઈડી કાર્ડ, આધાર કાર્ડ, કેન્દ્ર સરકારના સામાજિક ન્યાય અને સશક્તિકરણ મંત્રાલય દ્વારા દિવ્યાંગ વ્યક્તિને આપવામાં આવેલું સ્પેશિયલ આઈડી કાર્ડ, કામગાર મંત્રાલય દ્વારા આપવામાં આવેલું હેલ્થ ઈન્શ્યોરન્સ સ્માર્ટ કાર્ડ. ■

થાણેમાં ગૃહ મતદાનની શરૂઆત, ૮૫ વર્ષ ઉપરના ૬૩૪, ૧૦૩ દિવ્યાંગ નાગરિકોએ મતદાન કર્યું

ગૃહ મતદાન: આજે યોથા તબક્કાનું મતદાન થશે તથા આપતા સોમવારે મુંબઈ સહિત દેશમાં પાંચમા અને છેલ્લા તબક્કાનું મતદાન થશે. હાલમાં ગૃહમતદાન શરૂ થઈ ગયું છે અને ચૂંટણી પંચ માટે કાર્ય કરતા શિક્ષકો, પાલિકાના કર્મચારીઓ માટે મતદાન શરૂ થઈ ગયું છે. રવિવારે ચૂંટણી પંચના સ્ટાફે મતદાન કરી પોતાની ફરજ બજાવી હતી. (અમય ખરાડે)

સુધીમાં પૂર્ણ થઈ જશે.

ભારતના ચૂંટણી પંચ દ્વારા ૪૦% અપંગતા અને ૮૫ વર્ષથી વધુ વયના વરિજ નાગરિકો માટે ૧૨ડી નમૂના અરજ ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવી હતી. તેમાંથી મળેલી અરજીઓ પર

નિર્ણય લેવામાં આવ્યો હતો. તદ્દનુસાર,

મંજૂર કરાયેલી અરજીઓની યાદી પ્રમાણે મતદારક્ષેત્ર મુજબ ૮૫ વર્ષથી વધુ વયના અને વિકલાંગ મતદારોના ઘરે ઘરે જઈને મતદાન કરવામાં આવી રહ્યું છે.

મોદી સરકારનો પરાજય નહીં થાય તો આપશે કાળા દિવસો: ઉદ્ધવ ઠાકરે

મુંબઈ: શિવસેના (યુબીટી)ના અધ્યક્ષ અને રાજ્યના ભૂતપૂર્વ મુખ્ય પ્રધાન ઉદ્ધવ ઠાકરેએ રવિવારે કહ્યું હતું કે જો મોદી સરકારનો પરાજય નહીં કરવામાં આવે તો દેશને આગામી સમયમાં ‘કાળા દિવસો’ જોવાનો વારો આવશે. લોકસભાની દેશમાં ચાલી રહેલી ચૂંટણીઓ વિશે પાર્ટીના મુખપત્ર સામનાને આપેલા ઈન્ટરવ્યૂમાં ઉદ્ધવ ઠાકરેએ કહ્યું હતું કે દેશની જનતા તેમના નેતાઓનું ભાવિ નિર્ધારિત કરશે.

વર્તમાન સરકારનો પરાજય કરવામાં આવશે તો દેશનું ભાવિ શાંતીપૂર્ણ રહેશે અને લોકશાહી ખીલશે. અન્યથા દેશને કાળા દિવસો જોવાનો વારો આવશે. અરંધે દિન તો ક્યારેય આવ્યા નથી, પરંતુ કાળા દિવસ ચોક્કસ આવશે, એમ તેમણે કહ્યું હતું.

તેમણે એવો આક્ષેપ કર્યો હતો કે ભપટાચામાંથી રક્ષણ એ મોદી ગેરેન્ટી છે. બધી જ અન્ય રાજકીય પાર્ટીઓમાંથી ભ્રષ્ટ લોકોની સફાઈ થઈ રહી છે કેમ કે ભાજપે તેમને પોતાની પાર્ટીમાં લઈને રક્ષણની ખાતરી આપી છે. જે રીતે વેક્યુમ ક્લિનર બધી માટી અને ગંદકી ખેંચી લે છે તેવી જ રીતે ભાજપ બધા જ ભ્રષ્ટ લોકોને ખેંચી રહી છે. કોરોસ, શિવસેના અને આખો દેશ હવે ભ્રષ્ટ લોકોથી મુક્ત બની ગયો છે, એમ તેમણે કહ્યું હતો.

વડા પ્રધાન મોદીના ભાષણો અંગે તેમણે કહ્યું હતું કે તેઓ પોતાના ભાષણમાં પાર્કિસ્ટાનની વાત કરે છે, જ્યારે વિપક્ષીઓ ભારતની વાત કરી રહ્યા છે. તેમણે એમ પણ કહ્યું હતું કે પ્રચારમાં રામ મંદિર નિર્માણને લાવવાથી સિદ્ધ થઈ રહ્યું છે કે સત્તાધારી પાર્ટી પાસે વિકાસની બાબતે દેખાડવા માટે કશું જ બચ્યું નથી. (એજન્સી) ■

ભાષા વૈભવ...

જોડી જમાવો		
A		B
શિવ		ગદા
વિષ્ણુ		તલવાર
ગણપતિ		ચક્ર
કાલી મા		ત્રિશૂળ
ભીમ		અંકુશ

ગુજરાત મોરી મોરી રે
નરસિંહ મહેતાના પ્રખ્યાત ભજનમાં ખૂટતા શબ્દ જણાવો. જાગ ને જાદવા કૃષ્ણ ગોવાળિયા, તુજ વિના ધનમાં કોણ જાશે? ----- ગોવાળ ટોળે મળ્યા, વડો રે ગોવાળિયો કોણ થાશે?
અ) એકસો ને આઠ બ) બસો ને છપ્પન ક) ત્રણસો ને સાઠ ડ) પાંચસો ને વીસ

દર્શાદ
બધી જ આશા, બધી જ ઈચ્છા, મળી શકે ના કદી જીવનમાં, બધી કળીઓ શું પૂર્ણ ખીલી સુમન થતી જોઈ છે યમનમાં? --- લોકગીત

માઈઁડ ગેમ	પાંચાલ નરેશ દ્રુપદ અને દ્રૌપદીના જોડિયા ભાઈનું નામ જણાવો જેને મહાભારતમાં અશ્વત્થામાએ મોતને ઘાટ ઉતાર્યો હતો.	અ) શલ્ય ક) વિચિત્રવિર્ય બ) વિકર્ણ ડ) દ્યુષ્ટ્યુમ્ન
------------------	---	---

ગયા સોમવારના જવાબ		
ભાષા વૈભવ		ઓળખાણ પડી? <p>યુએસએ</p>
જપમાળા મંત્રોચ્ચાર	ROSARY CHANT	માઈન્ડ ગેમ <p>તરન તરન સાહિબ</p>
યાત્રા ઉપદેશ આહુતિ	PILGRIMAGE SERMON OFFERING	ચતુર આપો જવાબ <p>અર્થ જણાવો પૃથ્વી</p>
ગુજરાત મોરી મોરી રે સુખડાં		

યોગ વિજ્ઞાન (સાતમા પાનાનું ચાલુ)

કે કેમ તે પ્રશ્ન છે. આવો ઢોંગી-પાખંડી વર્ગ તો દરેક ક્ષેત્રમાં હોય છે. બનાવટી ડૉક્ટર, બનાવટી ડિઝીહોલ્ડરો કે બનાવટી માલ બનાવનારા કે વેચનારા વેપારીઓ સમાજમાં નથી હોતા? બનાવટી સાધુ-સંતોને કારણે પૂરા ધર્મક્ષેત્ર કે યોગક્ષેત્રને બદનામ કરી શકાય નહિ, કે પ્રભુ જેવું કંઇ નથી કહી શકાય નહિ. માટે તમને જે પ્રભુમાં શ્રદ્ધા હોય કે જે પ્રભુ આગળ જણાવ્યા પ્રમાણે તમારી નજીક હોય ત્યાં પહોંચવા પતંજલિના યોગનાં આંદેય અંગોનો અમલ ચાલુ કરશો તો એક દિવસ જરૂર તમને તે પ્રભુનાં દર્શન થશે. જે તે પ્રભુનાં ધ્યાન સાથે સાથે તે પ્રભુના મંત્રનું વારંવાર રટણ કરવાથી તમને વધુ સહાય મળશે.

ધ્યાન અને મંત્ર, વાણી અને મૌન સામાન્ય રીતે આપણે વાણીનાં ત્રણ રૂપનો રોજિંદા જીવનમાં ઉપયોગ કરીએ છીએ અને તેનાથી સુપરિચિત પણ છીએ. જેમ કે બીજાને સંભળાય તેવી રીતે બોલીએ તેને વૈખરી વાણી કહેવાય. હોઠ અને જીભ હલાવી માત્ર આપણે જ સાંભળી શકીએ તેને ઉપાંશુ વાણી કહેવાય અને હોઠ કે જીભ હલાવ્યાં સિવાય બોલીયે તેને માનસિક વાણી કહેવાય એટલે કે વિચારો કરીએ કે પછી પોતાની સાથે સંવાદ કરીએ તે. આમ મોટેથી બોલીએ તે સ્થૂળ વાણી ગણાય અને વિચાર એ વાણીનું સૂક્ષ્મરૂપ ગણાય.

બાહ્યજગતમાં વાણીને બીજી વ્યક્તિ સુધી પહોંચાડવા વૈખરી વાણી બોલીએ છીએ. થોડે દૂરની વ્યક્તિ સુધી પહોંચાડવા વધુ જોરથી બોલીએ છીએ અને એથી વધુ દૂરની વ્યક્તિને માઇક દ્વારા વાણી પહોંચાડીએ છીએ. એથી પણ દૂરદૂરના સ્થળે વાણી પહોંચાડવા રેડિયો, ટેલિફોન, ટીવી, મોબાઇલ જેવાં યંત્રોનો ઉપયોગ કરીએ છીએ. આ જ રીતે આંતરજગતમાં ઇશ્વર સાથે સંબંધ બાંધવા સૂક્ષ્મ વાણીનો ઉપયોગ કરવો પડે છે.

પ્રત્યાહારમાં આપણે જોયું કે દરેક ઇન્દ્રિયોને બાહ્યજગત તરફથી વિમુક્ત કરી આંતરજગત તરફ વાળવામાં આવે છે. આ જ રીતે વાણીને પણ આંતરજગત તરફ વાળવામાં આવે છે. આમાં મૌનનો અભ્યાસ મહત્વનો ભાગ ભજવે છે. કારણકે મૌન દ્વારા જ વૈખરી વાણીને માનસિક વાણીમાં પરિવર્તિત કરી શકાય છે. જેથી વાણીનો પ્રવાહ આંતરજગત તરફ વહેવા લાગે છે. આમ વાણીનું આ સૂક્ષ્મરૂપ આંતરજગત સાથે સંબંધ બાંધી આપે છે. સાધકનો જ્યારે પ્રત્યાહારનો અભ્યાસ પરિપક્વ થાય ત્યારે તે ધારણાના સ્ટેજ પર પહોંચે છે. ધારણામાં વાણીનું સ્વરૂપ વધુ સૂક્ષ્મ બનેલું હોય છે.

મૌન - આંતરજગત - મન - બાહ્યજગત - વેખરી વાણી માનસિક વાણી ઘારણા મધ્યમા વાણી ધ્યાન પર્યંતિ વાણી સમાધિ પરાવાણી, લાઉડ સ્પીકર, રેલિફોન, મોબાઇલ, રેડિયો, ટેલિવિઝન માન્મ્ શરણમ્ ગચ્છામિ જેને મધ્યમા વાણી કહેવાય છે. જે રીતે ગળામાંથી બોલાતી વૈખરી, ઉપાંશુ અને માનસિક વાણીનું ઉદ્ભવસ્થાન આ ભાગમાં આવેલું વિશુદ્ધચક્ર છે. એ જ રીત મધ્યમા વાણીનું ઉદ્ભવસ્થાન હૃદયના ભાગમાં આવેલ આનાહતચક્ર છે.

ઘણાં સંતો કહેતા હોય છે કે ખરા હૃદયથી કરેલી પ્રાર્થના જરૂર ફળે છે. તે કદી નિષ્ફળ જતી નથી. આનો

‘મુંબઈ સમાચાર’ના ફ્રન વર્લ્ડમાં તમને રસપ્રદ માહિતી મળશે અને સાથે મજા પણ આવશે. પ્રત્યેક કોયડાના સાચા જવાબ આપનારા વાચકોનાં જ નામ અહીં પ્રગટ કરવામાં આવશે. વાચકોએ તેમના જવાબ ઈ-મેઇલથી મંગળવારે સાંજે ૬:૦૦ સુધી મોકલવાના રહેશે. ત્યાર પછી મોકલેલા જવાબ સ્વીકારાશે નહીં. વાચકોએ જવાબ નવા ઈ-મેઈલ funworld1822@gmail.com પર મોકલવાના રહેશે.

ઓળખાણ પડી?

ગુજરાતમાં ખોડિયાર માતાનાં મહત્વનાં ત્રણ મંદિર છે. એમાંથી ભાવનગર નજીક કયા ગામમાં ખોડિયાર મા બિરાજમાન છે એ આપેલા વિકલ્પમાંથી શોધી શકશો?

અ) વલ્લભીપુર બ) રાજપરા ક) રોહિશાળા ડ) વરતેજ

માતૃભાષાની મહેક	આકાશ એટલે પાંચ મહાભૂનો માંહેનું પહેલું તત્ત્વ. આકાશના ૪ ભેદ: મહાકાશ, જલાકાશ, અબ્રાકાશ-મેઘાકાશ અને ઘટાકાશ. અનંત અખંડ સ્વરૂપે આકાશ તે મહાકાશ. જળ ધરાવે તે જળાકાશ. અબ્ર કે વાદળમાં પ્રતિબંબરૂપે પેરેલું આકાશ તે અબ્રાકાશ. વાદળાંની વરાળમાં પાણી સૂક્ષ્મ રૂપે રહેલું હોવાથી ત્યાં પ્રતિબિંબ પડે જ, એ પ્રમાણે અબ્રમાં પ્રતિબિંબરૂપે પેરેલું આકાશ તે અબ્રાકાશ. ઘડા વગેરેમાં રહેલું આકાશ તે ઘટાકાશ.
-----------------	--

ચતુર આપો જવાબ	અર્થ જણાવો
‘ગરથ ગાંઠે અને વિઘ્ઘા પાઠે’ કહેવતમાં ગરથ શબ્દનો અર્થ શું થાય એ જણાવો.	
અ) રોકડ નાણું બ) ગૂંચ ક) અસ્કયામત ડ) ગૌરવ	

ફ્રનવર્લ્ડમાં ઉમળકાભેર ભાગ લઈ સાચા જવાબ આપનારા વાચકોનાં નામ અહીં આપ્યાં છે. અભિનંદન.

(૧) સુભાષ મોમાયા (૨) કિશોરકુમાર જીવણદાસ વેદ (૩) મુલરાજ કપૂર (૪) પ્રતીમા પમાણી (૫) ધીરેન્દ્ર ઉદતેશી (૬) નીતા દેસાઈ (૭) ભારતી બુય (૮) ડો. પ્રકાશ કટકિયા (૯) ભારતી પ્રકાશ કટકિયા (૧૦) મહેન્દ્ર લોઢાવિયા (૧૧) શ્રદ્ધા આશર (૧૨) પુષ્પા પટેલ (૧૩) નિખિલ બંગાળી (૧૪) અમીશી બંગાળી (૧૫) વિભા મહેશ્વરી (૧૬) પ્રવીણ વોરા (૧૭) વર્ષા સૂર્યકાંત શ્રોફ (૧૮) નંદકિશોર સંજાણવાળા (૧૯) મીનળ કાપડિયા (૨૦) ભાવના કર્વે (૨૧) જયોતિ ખાંડવાલા (૨૨) દિલીપ પરીખ (૨૩) રજનીકાંત પટવા (૨૪) સુનીતા પટવા(૨૫) મનીષા શેઠ (૨૬) ફાલ્ગુની શેઠ (૨૭) મહેશ દોશી (૨૮) કલ્પના આશર (૨૯) દેવેન્દ્ર સંપટ (૩૦) વિણા સંપટ (૩૧) હર્ષા મહેતા (૩૨) શિલ્પા શ્રોફ (૩૩) શીરીન ઔરંગાબાદવાલા (૩૪) અબદુલ્લા એફ. મુનીમ (૩૫) શીરીન ઔરંગાબાદવાલા (૩૬) અલકા વાણી (૩૭) પુષ્પા ખોના (૩૮) જગદીશ ઠક્કર (૩૯) નિતીન બજરિયા (૪૦) ગિરીશ બાબુભાઈ મિસ્ત્રી (૪૧) નયના ગિરીશ મિસ્ત્રી (૪૨) ઈનામી દલાલ (૪૩) હિના દલાલ (૪૪) રમેશ દલાલ (૪૫) જયોત્સના ગોંધી (૪૬) જયંતી ચિખલ.

માનસ મંથન (સાતમા પાનાનું ચાલુ)

પકડવા, બુદ્ધિપૂર્વક એની શોધ કરવી, સમાજની સામે અક્ષરશ: બતાવતા રહેવું- એ જીભનું વિષ છે. ધન્યાસ્તે કૃતિન: પિબંતં શ્રી રામનામાંમૃતં...એ જીભનું અમૃત છે. ભગવત્ ચર્યા, ભગવદ્ ગુણગાન એ જીભનું અમૃત છે. વૈષ્ણવ લોકો ભેગાં મળે તો શું કરે ? જેવી રીતે વિષથી ભેગાં થાય તો વિષયની ચર્યા કરે તેમ વૈષ્ણવ મળે તો ભગવદ્ ચર્યા કરશે.

બાપ ! ગીતાના અંતે ઘોષણા આવી છે- મામેંક શરણં બ્રજ ! ગોપીઓ કહે છે કે અમારી ઇન્દ્રિયો વિષયોમાં ડૂબી જાય છે, સ્વધર્મયુક્ત યમુનામાં અહંકારયુક્ત વિષ આવી જાય છે ત્યારે તમે જ અમારી રક્ષા કરી છે. સૌથી મોટું તપ એ છે કે આપણી નિષાનું કેન્દ્ર ન બદલાય, જે સંપૂર્ણ સર્માપિત બને છે તેણે કર્યું કરવાનું રહેતું નથી.

(સંકલન: જયદેવ માંકડ)■

ટૂંકી વાર્તા (નવમા પાનાનું ચાલુ)

રેસ્તોરાંમાં બ્રેક્ફાસ્ટ લેતો હતો ને હોટેલના મેનેજર સામેથી મળવા આવ્યા. ‘ગુડ મોર્નિંગ, સર! માય નેમ ઈઝ રામલાલ. હોટેલ મેનેજર!’

આહ! મેં રામલાલને ધારી ધારીને જોયો. ‘ગુડ! હું નરોત્તમ ટેલર.’

‘લંડનથી આવો છો, યસ? વાંકાનેરમાં ફેમિલી છે? કે જસ્ટ બિઝનેસ વિઝિટ?’

‘વાંકાનેરમાં મારા એક સર રહે છે. ત્રીસ-ચાલીસ વરસ પહેલાંની વાત છે. થયું કે મળતો જાઉં, જો હજી જીવિત હોય તો. કેન યુ હેલ્પ?’ મેં ખંધુ હસીને પૂછ્યું.

‘એમ કે? જ્યોર. શું નામ?’

‘મોહનલાલ સોમાણી.’

અને રામલાલના ચહેરા ઉપરથી નૂર ઊડી ગયું. મેં વાત ચાલુ રાખી ‘એક બીજા વડીલને પણ મળવું છે, હરગોવિંદ કાટબામણ. ઓળખો તમે?’

રામલાલ મને જોઈ રહ્યો.

‘ઓળખો?’ મેં દાંત પીસીને ફરી પૂછ્યું.

‘હરગોવિંદ કાટબામણ મારા ફાથર થાય,’ રામલાલે કહ્યું. ‘હુડેટ?’ હવે હું રામલાલને જોઈ રહ્યો. ‘તમારા ફાથર?’ રામલાલે કશું કહ્યા વિના ફોન જોઝ્યો. અને દરેક મિનિટમાં હરગોવિંદ કાકા આવી ગયા.

‘રામલાલ તમારો દીકરો થાય?’ મેં દાંત કચકચાવીને હરગોવિંદને પૂછ્યું, ‘ને તમે બેશરમીથી મોહનસરના આપઘાતની વાત કરતા હતા?’

‘મારી સ્ટાઈલ ગમીને તમને?’ કાકાએ હસીને પૂછ્યું. ચાનો કપ મારા મોં પાસે અધ્ધર અટકી ગયો. કાકાના ચહેરા ઉપર કાંઈક એવું હતું કે મારા મગજમાં ધડાકો થયો. ‘એટલે મોહનસર જીવિત છે?’

‘છેય ને નથીયે.’ હરગોવિંદ કાટબામણએ ગંભીરતાથી જણાવ્યું. ‘મોહનલાલે મારા દીકરાની વડુ ઉપર બળાત્કાર કરેલો ને મારા દીકરાની વડુએ આપઘાત કર્યો.’ મારી આંખો ફાટી ગઈ. મનમાં ચમકારો થયો: મ્વાંઝામાં મોહનસરે દુર્ગાબહેન પંચોલી ઉપર બળાત્કાર કર્યોનો આરોપ સાચો હતો!

‘ઓહ માય ગોડ!’ મેં કાટબામણ તરફ લાંબો હાથ કરીને ત્રાડ પાડી. ‘ને તમે આખી વાતને ઊંધી કરીને મને કહી? મોહનસર ક્યાં છે?’

‘તમારા વિદ્યાગુરુ જેલમાં છે.’

‘તો તમે આવડી મોટી બનાવટ કેમ કરી?’

‘તમારા મનમાં મોહનસરની છબી મોટી હતી. એ કાયમ રહે એટલા માટે.’ ■

ગયા વખતનો ઉકેલ								
૧ ૮ આ	૨ સ	૩ દી	૪ ૫	૫ ૬	૬ ૭	૭ ૮	૮ ૯	૯ ૧૦
૧૨ ૨	૧૩ ક	૧૪ મ	૧૪ હી	૧૫ તા				૧૧ સ
૧૬ બં	૧૬ સ	૧૭ રી	૧૮ ૧	૧૮ ૨	૧૯ ૩	૧૯ ૪	૨૦ ૫	૨૦ ૬
૨૧ ૬	૨૧ ૭	૨૨ ૮	૨૨ ૯	૨૩ ૧૦	૨૩ ૧૧	૨૪ ૧૨	૨૪ ૧૩	૨૪ ૧૪
૨૫ ૧૫	૨૫ ૧૬	૨૬ ૧૭	૨૬ ૧૮	૨૭ ૧૯	૨૭ ૨૦	૨૮ ૨૧	૨૮ ૨૨	૨૮ ૨૩
૨૯ ૨૪	૨૯ ૨૫	૩૦ ૨૬	૩૦ ૨૭	૩૧ ૨૮	૩૧ ૨૯	૩૨ ૩૦	૩૨ ૩૧	૩૨ ૩૨
૩૩ ૨૯	૩૩ ૩૦	૩૪ ૩૧	૩૪ ૩૨	૩૫ ૩૩	૩૫ ૩૪	૩૬ ૩૫	૩૬ ૩૬	૩૬ ૩૭

સુરોક્કુ-૫૦૮૬					
૮	૩	૨	૩	૯	
૩					
૯	૧	૫	૭	૪	૩
૭	૪	૯		૨	૧
૨	૫	૩		૯	૮
૧	૨	૩	૫	૯	૭
૭				૬	
૫		૪	૮	૧	

સુરોક્કુ-૫૦૮૫

૧	૬	૯	૫	૭	૪	૨	૩	૮
૪	૩	૭	૯	૨	૮	૫	૬	૧
૮	૫	૨	૧	૩	૬	૭	૯	૪
૯	૭	૬	૨	૮	૧	૩	૪	૫
૩	૨	૮	૪	૫	૯	૧	૭	૬
૫	૧	૪	૩	૬	૭	૯	૮	૨
૬	૯	૫	૭	૪	૨	૮	૧	૩
૨	૪	૧	૮	૯	૩	૬	૫	૭
૭	૮	૩	૬	૧	૫	૪	૨	૯

અહીં એક ચોરસ આપ્યું છે જેમાં નવ બોક્સ છે અને દરેકમાં નવ ખાનાં છે.૧) દરેક બોક્સમાં એકથી નવ સુધીનો આંક આવવો જોઈએ.૨) દરેક આડી અને ઊભી હરોળમાં આંક આવવો જોઈએ. અહીં પણ કોઈ આંક રહી ન જવો જોઈએ.

સુરોક્કુ-૫૦૮૫					
૧	૬	૯	૫	૭	૪
૪	૩	૭	૯	૨	૮
૮	૫	૨	૧	૩	૬
૯	૭	૬	૨	૮	૧
૩	૨	૮	૪	૫	૯
૫	૧	૪	૩	૬	૭
૬	૯	૫	૭	૪	૨
૨	૪	૧	૮	૯	૩
૭	૮	૩	૬	૧	૫

ગયા સોમવારના જવાબ		
ભાષા વૈભવ		ઓળખાણ પડી? <p>યુએસએ</p>
જપમાળા મંત્રોચ્ચાર	ROSARY CHANT	માઈન્ડ ગેમ <p>તરન તરન સાહિબ</p>
યાત્રા ઉપદેશ આહુતિ	PILGRIMAGE SERMON OFFERING	ચતુર આપો જવાબ <p>અર્થ જણાવો પૃથ્વી</p>
ગુજરાત મોરી મોરી રે સુખડાં		

જીવનનું અમૃત (સાતમા પાનાનું ચાલુ)

તેથી હિન્દુ ધર્મના મૂળભૂત સ્વરૂપમાં કોઈ બાધા આવે તેમ નથી.

સમાજ વ્યવસ્થા તો પરિવર્તનશીલ છે. યુગપરિવર્તન સાથે સમાજનું માળખું પણ બદલાય છે, તે પ્રમાણે ચાર વર્ણોનું માળખું પણ બદલાય છે, તે પ્રમાણે ચાર વર્ણોનું માળખું કે અનેકવિધ પેટા જ્ઞાતિઓની વ્યવસ્થા બદલાઈ જાય તો હિન્દુ ધર્મને કોઈ હાનિ થવાની નથી. યાતુર્વર્ણની વ્યવસ્થા મટી જાય તો હિન્દુ ધર્મ મટી જવાનો નથી. હિન્દુ ધર્મ વર્ણવ્યવસ્થા પર આધારિત નથી.

વર્ણવ્યવસ્થાએ એક સમયે જડ સ્વરૂપ ધારણ કર્યું હતું, અને તેને પરિણામે સમગ્ર હિન્દુ સમાજને ઘણું સહન કરવું પડ્યું છે, તેથી વર્ણવ્યવસ્થામાં ચાલી રહેલું પરિવર્તન સ્વીકાર્ય અને સ્વાગતને પાત્ર છે.

ઋતનો નિયમ

સમગ્ર અસ્તિત્વ એક મહાનિયમના આધારે ચાલે છે. અસ્તિત્વમાં સંવાદિતા છે, ગહન વ્યવસ્થા છે અને એક પરમ ન્યાય છે. આ સમગ્ર અસ્તિત્વમાં જોગનાજોગ નથી, અસ્તિત્વમાં અવ્યવસ્થા કે અંત્રતા નથી. સમગ્ર અસ્તિત્વના પાયામાં, સંચાલનમાં અને સર્વત્ર તે મહાનિયમ પ્રવર્તી રહ્યો છે. આ મહાનિયમને વૈદિક પરિભાષામાં ‘ઋત’નો નિયમ કહેવામાં આવે છે. હિન્દુ ધર્મમાં પ્રારંભથી જ ઋતના નિયમનો સ્વીકાર થયેલો છે. કર્મનો નિયમ, કાર્ય-કારણનો નિયમ, ગુરુત્વાકર્ષણનો નિયમ, શ્રદ્ધાંશી સ્થૂળ-સૂક્ષ્મ વ્યવસ્થા, પાપ-પુણ્ય અને તેમનાં પરિણામો, વ્યક્તિના જન્મજન્માંતરની યાત્રાની વ્યવસ્થા, સમાજની નૈતિક વ્યવસ્થા આ સર્વ વ્યવસ્થા ઋતના મહાનિયમમાંથી ફિલિત થયેલી છે. ઋતનો નિયમ આ સમગ્ર વ્યવસ્થાનું કેન્દ્રસ્થ તત્ત્વ છે.

ઋતનો નિયમ અસ્તિત્વનો નિયમ છે, હિન્દુ ધર્મના ઋષિઓએ તેની સ્થાપના નથી કરી, પરંતુ તેનું દર્શન કર્યું છે અને તેનો હિન્દુ ધર્મ અને દર્શનમાં સ્વીકાર કર્યો છે. ઋતના નિયમનો કોઈ સ્વીકાર કરે કે ન કરે, ઋતના નિયમ કોઈની સ્વીકૃતિ પર આધારિત નથી. ઋતનો નિયમ તો અસ્તિત્વગત નિયમ છે. અસ્તિત્વગત સત્ય છે અને સ્વીકૃતિ કે અસ્વીકૃતિની અપેક્ષા વિના સર્વત્ર, સર્વદા અને સર્વથા કાર્યરત છે જ, તેથી આપણે એમ ન માની શકીએ કે વૈદિક ઋષિઓએ ઋતના નિયમની સ્થાપના કરી છે. ઋતનો નિયમ તો સનાતન નિયમ છે. આપણે માત્ર એટલું જ કહી શકીએ કે આર્ષદેવતા ઋષિઓએ ઋતના આ સનાતન નિયમનું દર્શન કર્યું છે અને હિન્દુ ધર્મમાં તેનો સ્વીકાર કર્યો છે. આ અર્થમાં જ આપણે ઋતના નિયમને સિદ્ધાંત ગણીએ છીએ.

૧૦. આત્માના દિવ્ય સ્વરૂપનો સિદ્ધાંત:

હિન્દુ ધર્મની સર્વ શાખાઓમાં પ્રારંભથી અંત સુધી એ સત્યનો સર્વસંમતરૂપે સ્વીકાર

ધર્મતજ

યોગ-વિજ્ઞાન

મુકેશ પંડ્યા
feedback@
bombaysamachar.com

ધ્યાન એટલે કે મેડિટેશન ઓછેવતે અંશે અને અલગઅલગ સ્વરૂપે દુનિયામાં મોટા ભાગના દેશોમાં સ્વીકાર્ય બન્યું છે તે તેના ઇન્સ્ટન્ટ શારીરિક અને માનસિક ફાયદાને લીધે, પરંતુ ભારતના મહર્ષિ પતંજલિના યોગમાં જે ધ્યાન આવે છે તે પરમાત્માનો યોગ કરવા માટે છે. માટે જે લોકો નાસ્તિક છે અથવા તો જે લોકો આત્માપરમાત્માની થિયરીમાં માનતા નથી તેમને શારીરિક તથા માનસિક ફાયદા કેવી રીતે થાય છે તે આપણે ગયા પ્રકરણમાં જોઇ ગયા. બીજી બાજુ અન્ય લાભોને ગોણા ગણી જે આસ્તિક ફક્ત પ્રભુદર્શન કરવા માગે છે, તે તેને જે પ્રભુમાં શ્રદ્ધા હોય તે પ્રભુનું ધ્યાન કરી શકે છે. તેમને આ કાર્યમાં સહાય થાય તેવી મહત્ત્વની વાત જાણી લઇએ.

પિતૃદેવો સૌથી વધુ નજીક હોય છે. એમનું ધ્યાન ધરતાં એ જલદી પ્રસન્ન થાય છે. તેમના પછી કુળદેવ કે કુળદેવી નજીકના દેવમાં બીજે નંબરે આવે. આનાથી આગળ વધીએ તો ગણપતિ પૃથ્વીની નજીકના દેવ હોઇ તે જલદી પ્રસન્ન થાય છે ત્યાર બાદ આખી દુનિયા જેના ગર્ભમાં ઊછરી રહી છે તે શક્તિ સ્વરૂપ જગતજનની અંબામાતા કે દુર્ગામાતાને તમે ધ્યાન કરી રીઝવી શકો છો અને અંતમાં સમગ્ર સૃષ્ટિના કર્તા-ધર્તા અને હર્તા એવા શ્રી શ્રદ્ધા, વિષ્ણુ અને શિવ જે

યોગનું સાતમું અંગ દયેય અને દ્યાન

તમારાથી જોજનો દૂર છે તેનો સાક્ષાત્કાર કરી શકો છો. આમ મુંબઇથી અમદાવાદ પહોંચવું હોય તો પાલઘર એ પિતૃદેવનું સ્ટેશન ગણાવ, વલસાડ-કુળદેવી કે કુળદેવનું સ્ટેશન ગણાવ, સુરત-ગણપતિનું, વડોદરા-શક્તિ સ્વરૂપનું, જ્યારે અમદાવાદ ત્રિદેવનું સ્થાન ગણાવ, આ રીતે આસ્તિક લોકો પ્રભુ છે, એમ માનીને યમ-નિયમ પાળે છે, યોગ-પ્રાણાયામ કરે છે. પ્રત્યાહાર દ્વારા પ્રભુ તરફ પાછા વળે છે, ઇશ્વરની જ ધારણા અને ધ્યાન કરે છે, તેથી તેમને વહેલા મોડા પ્રભુનો સાક્ષાત્કાર થવાનો જ. જ્યારે નાસ્તિક પ્રભુને નથી માનતો એટલે તે તેમને પામવા ક્રિયાઓ કરતો નથી અને તેમનાં દર્શનથી પણ વંચિત રહી જાય છે, પરંતુ પ્રભુ તો વિશ્વપાક હશે, પરંતુ જાહેરમાં નહિ આવતા હોય કે નાસ્તિક, દરેકની પ્રાથમિક જરૂરિયાત જેમ કે હવા, પાણી, ખોરાક બધું તે પૂરું પાડે જ છે. બેઉમાં ફરક હોય તો એટલો જ કે આસ્તિક વર્ગ

પ્રભુની નજીક તેમના શરણમાં હોય છે. ભગવદ્ગીતામાં શ્રીકૃષ્ણ અર્જુનને સંબોધીને કહે છે કે તારા જેવા બુદ્ધિશાળી લોકો વધુ સંશય કરીને મારાથી દૂર થાય છે. એના કરતાં ગણાવ, સુરત-ગણપતિનું, વડોદરા-શક્તિ સ્વરૂપનું, જ્યારે અમદાવાદ ત્રિદેવનું સ્થાન ગણાવ, આ રીતે આસ્તિક લોકો પ્રભુ છે, એમ માનીને યમ-નિયમ પાળે છે, યોગ-પ્રાણાયામ કરે છે. પ્રત્યાહાર દ્વારા પ્રભુ તરફ પાછા વળે છે, ઇશ્વરની જ ધારણા અને ધ્યાન કરે છે, તેથી તેમને વહેલા મોડા પ્રભુનો સાક્ષાત્કાર થવાનો જ.

મીરાંબાઇ કે નરસિંહ મહેતા બી.એ. કે એમ.બી.એ નહીંતાં થયાં, પરંતુ તેમને હરિદર્શન થયાં હતાં, એ અને ધ્યાન કરે છે, તેથી તેમને વહેલા હજુ ચારસો-પાંચસો વર્ષ પહેલાંની જ વાત છે. તુકારામ, જ્ઞાનેશ્વર, એકનાથ, સાંઇબાબા, જલારામ, તેમનો તો હજી દોઢસો-બસો વર્ષ પહેલાંનો જ ઇતિહાસ છે. આજેપણ કેટલાય લોકો પ્રભુદર્શન કરી શક્તા હશે, પરંતુ જાહેરમાં નહિ આવતા હોય અને જાહેરમાં ખ્યાતિ, પ્રખ્યાતિ કે સમૃદ્ધિ મેળવવાની લાલચમાં જે આવતા હશે તેને પ્રભુદર્શન થયાં હશે (જુઓ પાનું ૬) ►►

અલખનો ઓટલો

ડૉ. નિરંજન રાજયગુરુ
feedback@
bombaysamachar.com

કહેતા આનંદી તમે સૂણો ગજાનંદી, આ પદનો અરથ તમે દિયોને બતાઈ રે...૦
પરાપાર નર કોણ બેલે, કોનાથી આ જગત બંધાણું રે ?
પાંચ તત્ત્વની કોણ ઉત્પત્તિ ? ત્રણ ત્રણ ક્યાંથી આવ્યા રે ?

કહેતા આનંદી તમે સૂણો ગજાનંદી, આ પદનો અરથ તમે દિયોને બતાઈ રે...૦
તમે કહી છો હંસ અમર છે, તો આ દેહમાં કેમ આવ્યો રે ?
એ હંસનો દેહ કેવો ? એના તત્ત્વ ગણીને બતાવો રે..
કહેતા આનંદી તમે સૂણો ગજાનંદી, આ પદનો અરથ તમે દિયોને બતાઈ રે...૦
દેહ તત્ત્વને ધારણ કર્યા વિના, સાચાં મોતી હજમ કેમ થાવે રે ?,
કહેતા આનંદી, સૂણો ગજાનંદી, આ પદનો અરથ કરી બતલાવો રે...૦
આજથી ૧૧૭ વરસ પહેલાં પાટણ જિલ્લાના સિદ્ધપુર તાલુકાના રસુલપુર ગામે દેવીપૂજક જ્ઞાતિમાં આનંદી મહારાજનો જન્મ થયેલો. પિતાનું નામ હતું કચરાભાઈ વાલાભાઈ અને માતાનું નામ નવલબા. પૂર્વાશ્રમનું નામ હતું ધૂળાભાઈ. વતનમાં જ ગુજરાતી પાંચ ધોરણ સુધીનો અભ્યાસ કરેલો. યુવાનવયે સુણોક ગામના કંકુભાઈ સાથે વિવાહ થયા પણ પુત્ર હીરાભાઈને જન્મ આપી કંકુભાઈએ જગતમાંથી વિદાય લીધી, પિતા અને પરિવારજનોના આદેશથી પુનર્લંબન કરેલાં અને સમય જતાં ત્રણ દીકરા અને એક દીકરીનો પણ જન્મ થયેલો.

આનંદી મહારાજને બાલ્યાવસ્થાથી જ ભજનો ગાવા અને સાંભળવાના સંસ્કારો મળેલા. ગ્રંથોનું વાંચન કરતાં એકવાર ‘અનવરકાવ્ય’ પુસ્તક હાથમાં આવ્યું, અને આત્મજ્ઞાન મેળવવાની ઝંખના જાળી.

એવામાં મગરવાડા ગામે બાવલચુડી વતની નિરાંત સંપ્રદાયના ચેલારામ મહારાજ સાથે સત્સંગ થયો, એમના દ્વારા માલેસણા ગાદીના પુરુષોત્તમ મહારાજનો ભેટો થયો. વિ.સં.૧૯૮૭ના મહાસુદ બીજના દિવસે પુરુષોત્તમ મહારાજ પાસેથી ગુરુકીશા પ્રાપ્ત થઈ અને નામ મળ્યું આનંદી મહારાજ. પછી તો સંતવાણી- ભજનોની રચનાઓ

પણ થવા લાગી. ધીરે ધીરે અન્ય ભક્તોને બોધ આપતા થયા અને વિશાળ શિષ્યમંડળ થયું. સમાજ ના કુરિવાજો, બદીઓ, અંધશ્રદ્ધા, કુરુદિઓ અને વ્યસનો સામે જાગૃત કરવાનો પ્રયાસ કરતા રહ્યા. પોતે રસુલપુર ગામે ‘આનંદી આશ્રમ’ની સ્થાપના કરી અને અનેક શિષ્યોને સાધના પંથે ચડાવતા રહ્યા તથા લોકસેવાની અનેક પ્રવૃત્તિઓ કરતા રહ્યા. અંતે વિ.સં.૨૦૩૪ના પોષ સુદ બારસ તા. ૩૦/૧/૧૯૭૮ના રોજ ૭૪ વરસની વયે વડોદરા ખાતે એમનો દેહવિલય થયો. એમણે એમના પુત્ર ભગવાનદાસને ગુરુગાદી સંભાળવા બોધ-તિલક આપેલાં. એમની કેટલીયે ભજનવાણી આજે પણ લોકભજનિકોમાં ગવાતી રહી છે. એક ધીરાની કાફીના હંગમાં રચના છે -

‘નિરાંત દેશ ન્યારો રે, સમજે કોઈ ગુરુમુખી, આનંદી ઘેર આવ્યા રે, મનના દ્વેતા જાવે છૂટી.. એવો નિરાંત દેશ છે ન્યારો...૦’

‘મારી હેલી રે, નિરાંત દેશમાં મને નિશ્ચે થયું, એવા પાંચ તત્ત્વથી પાર, નામ ગુણ રૂપ એને નથી, ઈ તો ગુરુગમથી જ ઓળખાય..’
(સોજન્ય : સંદર્ભ ગ્રંથ - ‘શ્રી દેવીપૂજક પ્રતિભા દર્શન’- શ્રી શાર્દૂલ તળપદા.)
નિરાંત મહારાજના સમયમાં એક ભાવદાસજી થયા, જંબુસર તાલુકાના છીદ્રા ગામે રબારી જ્ઞાતિમાં જન્મ અભણ ભજનિક-અનેક પદો-ભજનોનું સર્જન કરેલું. બાવીસ જેટલાં ગામોમાં પોતાનાં સ્થાનકો- ‘ભાવદાસ મહારાજની ગાદી’ની સ્થાપના કરેલી. જંબુસર, મુવાલ(તા.પાદરા), વડોદરા, ભરુચ, છીદ્રા... ડભોઈ જતાં કેલનપુર ગામે વડી ગાદી છે. જંબુસર ગામે રબારીવાસમાં પણ જગ્યા છે. ■

માનસ મંથન

મોરારિબાપુ
feedback@
bombaysamachar.com

નિર્માનમોહા જિતસદ્ગદોષા
અધ્યાત્મનિત્યા વિનિવૃત્તકામા: ।
દ્વન્દ્વૈર્વિમુક્તા: સુખદુઃ
ખસંજૈન્નિચ્છત્યમૂઢા: પદમવ્યયં તત ॥
માનસના મનનું વિષ છે માન. માન અને મદમાં બહુ અંતર છે. મદ એટલે જે હતો નહીં પણ આવ્યો. પછી એ કેટલોક વખત રહે અને નીકળી જાય. દા.ત. મદિરા પીવી. નશો, મદ ચઢ્યો મધ પીવાથી ને અસર ખલાસ થતા ઊતરી ગયો; એને મધપાન કરવાથી મદ ચઢ્યો. એ પીવા પહેલાં એ માનસ એટલો ખરાબ ન હતો, પણ મદિરા પી લીધી તો એ બગડી ગયો. પછી મદિરા ઊતરી ગઈ તો જેવો હતો એવો થઈ ગયો.

મદ એ કોઈ કારણવશ ચડે છે. મદ એને કહે છે હતો નહીં અને અમુક વસ્તુથી અમુક વખત માટે આવી ગયો. સારાં કપડાં પહેર્યાં, ટાપીપ કરી લીધી અને તેથી આપણમાં મદ આવી ગયો કે એમે સુંદર દેખાઈએ છીએ. કોઈની સામે ભોજનની સારી થાળી પીરસી

જીવનનું અમૃત

ભાણદેવ
bhandev@bombay
samachar.com

(ગતાંકથી ચાલુ)
પ્રારબ્ધકર્મો માત્ર ભોગ દ્વારા જ નાશ પામે છે. જ્ઞાનીને પણ પ્રારબ્ધનો ભોગ હોય છે, પરંતુ તેમના પ્રારબ્ધ અહંશૂન્ય અવસ્થાનાં કર્મો હોવાથી તેમના દ્વારા નવાં કર્મો બનતાં નથી. આમ કર્મનું એક ચક્ર પણ છે અને તે ચક્રમાંથી મુક્ત થવાનો ઉપાય પણ છે જ. ઉપાય છે - અજ્ઞાનમાંથી મુક્તિ. કર્મનું ચક્ર અજ્ઞાન પર આધારિત હોવાથી કર્મના આ ચક્રમાંથી મુક્તિ પામવાનો એક જ ઉપાય છે - જ્ઞાન પ્રાપ્તિ કે અજ્ઞાન નિવૃત્તિ.

આત્માની અમરતાનો સિદ્ધાંત, પુનર્જન્મનો સિદ્ધાંત અને કર્મનો સિદ્ધાંત - આ ત્રણે સિદ્ધાંતો પરસ્પર ગાઢ રીતે સંકળાયેલા છે. આત્મા અમર છે, તો જ પુનર્જન્મ શક્ય છે અને જન્મજન્મની યાત્રાના સ્વરૂપને સમજાવવા માટે કર્મનો નિયમ અનિવાર્ય છે. આમ આ ત્રણે સિદ્ધાંતો એક જ મહાનિયમના ત્રણ પાસાં હોય તેવા છે. અજરઅમર આત્માનો પુનર્જન્મ કર્મના નિયમ પ્રમાણે થાય છે આ એક જ વિધાનમાં ત્રણે નિયમો સંલગ્ન થયેલા છે.

અવતારવાદ

અવતારની ઘટના ઘણી રહસ્યપૂર્ણ, પરંતુ સત્ય ઘટના છે. હિન્દુ ધર્મના ઋષિઓ રહસ્યોને શોધવામાં ઘણા પાવરશા છે. આત્માની અમરતાનો નિયમ, કર્મનો નિયમ, પુનર્જન્મનો નિયમ - આદિ સત્યોની જેમ અવતારની ઘટના પણ એક રહસ્યપૂર્ણ આધ્યાત્મિક ઘટના છે અને ભારતીય મનીષીઓની એક મૂલ્યવાન શોધ છે.

પરમાત્મા પોતાની દિલ્લ ચેતનામાં રહીને, તેને વીસરીને નહીં, અભાન રીતે નહીં પરંતુ સભાન કે સજ્ઞાન રીતે માનવ સ્વરૂપ ધારણ કરીને, માનવ શરીર - પ્રાણ-મન ધારણ કરીને આ પૃથ્વી પર માનવ દેશકાળમાં અવતરિત થાય ત્યારે તે ઘટનાને ‘અવતાર’ કહેવામાં આવે છે. અવતાર એટલે અવતરવાની ઘટના. અવતારની ઘટનામાં અમર્યાદિત મર્યાદિતમાં ઊતરી આવે છે. અવતારમાં પરમાત્મા સ્વેચ્છાએ, પોતાની યોગમાયા દ્વારા માનવસ્વરૂપ ધારણ કરે છે. પ્રથમ દૃષ્ટિએ અવતારની ઘટના બુદ્ધિગમ્ય લાગતી નથી, તેથી બુદ્ધિ દ્વારા અવતારની ઘટનાનો સ્વીકાર મુશ્કેલ છે મન વિચારે છે - અનંત અગાધ પરમાત્મા એક પાંચ હાથનો માનવી બને? પ્રથમ દૃષ્ટિએ અશક્યવત્ લાગતી ઘટના છે, પરંતુ સત્ય છે. કર્તુમકર્તુમન્યાથાકર્તુમ સમર્થ પરમાત્મા માટે કશું અશક્ય નથી. પરમાત્માની યોગમાયા નામની એક શક્તિ છે, જે અઘટન ઘટના પટીવસી છે. આ શક્તિનો આશ્રય લઈને પરબ્રહ્મ પરમાત્માના માનવ-સ્વરૂપ ધારણ કરીને આ પૃથ્વી પર અવતરીલે થાય છે, આ ઘટનાને અવતાર કહેવામાં આવે છે.

પોતાના ભક્તો સાથે પ્રેમરસનું આસ્વાદન કરવા

મનનું વિષ છે માન, મન જો વિષમુક્ત થઈ જાય તો અમૃતની પ્રાપ્તિ થાય

કે હું આવું સુંદર ભોજન બનાવું છું. માન એ તો બિલકુલ મનનો સ્વભાવ છે. અને એ માન એ મહાપ્રભુજીની દૃષ્ટિમાં મનનું વિષ છે. ગીતાકાર કહે છે કે મન જો માનથી મુક્ત થઇ જાય તો અમૃત બની જાય. હનુમાનજીએ આખી ચૈષા રાવણની સભામાં એ જ કરી છે કે- ત્યાગહુ તમ અભિમાન । તમોગુણરૂપી અભિમાનનો પક્ષ ત્યાગી દે. સત્ત્વગુણી અભિમાન થોડું રાખ; રજોગુણી અભિમાન રાખ કે તારી પાસે આટલી સંપત્તિ છે, એ ઠીક છે. તું પૂજા-પાઠ કરે છે, એ સત્ત્વગુણી અભિમાન રાખ, પણ તમોગુણવાળા અભિમાનનો પક્ષ છોડી દે.

તો, મનનું વિષ છે માન. ઇન્દ્રિયોના વિષયોમાં આસક્તિને મહાપ્રભુજીએ વિષ કહ્યું છે. અને ગોપીજન કહે છે કે ભગવાન, આ વિષેલા જીવતથી તમે અમને બચાવ્યાં છે. આ વિષથી મુક્ત થવાનો એક માત્ર ઉપાય છે-કોઈ શ્રેષ્ઠનો આશ્રય, પરમતત્ત્વનો આશ્રય; શ્રેષ્ઠ તમ ચરણોનો આશ્રય. મહાપ્રભુજીની એક વાત છે કે ઇન્દ્રિયો કાલિયનાગ, વિષયોમાં એની રુચિ છે જે એક પ્રકારનું વિષ છે. આપણા જીવનની કર્મયુક્ત યમુના હું પણાથી દૂષિત થઇ છે.

ગીતાકારે એને વિષૂઠ કહી દીધો છે, જે વાત-વાતમાં હું કરી રહ્યો છું, હું કરી રહ્યો છું એમ કહે છે. મહાપ્રભુજી કહે છે કે હે કૃષ્ણ, તમે અમારી એમાં રક્ષા કરી છે. ભગવાનનું ચરિત્ર, મહાન વ્યક્તિઓના ચરિત્ર, વિશિષ્ટ મહાપુરુષોના ગુણગાન સાંભળવા એ તો કાનરૂપી ઇન્દ્રિય માટે અમૃત છે. કાનનું વિષ એક માત્ર છે-અહીં, તહીંની વાતો, જે સાંભળીને આપણું મન વિશ્લિપ્ત થાય, એવા પ્રકારનું બનવા માટે તો એ વિષથી આપણે છુટકારો મેળવવાનો છે. કાનનું અમૃત કથાગાન સાંભળવું એ છે.

જો તમારે અધ્યાત્મમાં પ્રવેશ મેળવવો હોય, તો હું પ્રાર્થનાના રૂપમાં કહીશ કે તમારે સંકલ્પ કરવો જોઈએ કે મારા કાન પારકાની નિંદા નહીં સાંભળે ! અમારા કાન કેવળ સંવાદ સાંભળશે, વિવાદ-દુર્વાદ નહીં સાંભળે.

વ્યાસગાદીને જે લોકો વર્ષોથી સાંભળી રહ્યા છે એમણે સંકલ્પ કરવો જોઈએ. હવે નિર્દિધ્યાસનનું તીર્થ ચરણ તમારી અંદર આવવું જોઈએ, ક્રિયાન્વિત થવું જોઈએ. અને આ કઠણ તો છે જ નહીં, તમે શાંતિથી કહી શકો કે કોઈની નિંદા અમે સાંભળવાના નથી, અમારાં કાનમાં વિષ ન નાખો! પ્રયાસ તો કરો.

એક બાજુ સત્સંગ ચાલુ છે અને બીજી તરફ એવી-તેવી વાતો સાંભળવાનું ચાલુ છે તે ઠીક નથી. એનાથી બચો. બીજાની નિંદા સાંભળવી એ કાનનું વિષ છે. આંખનું વિષ છે-બીજા તરફ દ્રેષની દૃષ્ટિ. બહુ સમાધાનપૂર્વક બીજા તરફ આપણો વિવેક હો. સમ્યક્ વિવેક હો. ગાંધીજીના આશ્રમમાં એક માણસે ચોરી કરી. સવારના નાસ્તાનો સમય હતો. એ માણસને પકડીને બીજા આશ્રમવાસીઓ ગાંધીજી પાસે લાવ્યા. બૂમાબૂમ કરી મૂકી ને કોઈ તો મારવા લાગ્યા.

ગાંધીજીના આશ્રમને પણ આને તો છોડ્યો નહીં. ગાંધીજીએ કહ્યું અત્યારે નાસ્તાનો સમય છે, આપણે પછી નિર્ણય કરીશું. પહેલાં એને નાસ્તો આપો! પછી કહ્યું કે જેમ આપણે જરૂરત છે તેમ એને પણ જરૂરત છે ! પહેલાં એને ખાવાનું આપી ડો, પછી નિર્ણય કરશું. કેવી સમ્યક્ દૃષ્ટિ ! ગાંધીજી સાથે મહાત્મા શબ્દ જોડાયો છે એનો શાસ્ત્રીય અનુબંધ છે. દૃષ્ટિનું વિષ, કોઈના પ્રતિ દ્રેષ આપણમાં ન હો. દ્રેષ ન કરીને એ વિષથી આપણે દૂર રહી શકીએ છીએ.

જીભનું વિષ છે બીજાના દોષોને વારંવાર ગણી ગણીને દુનિયાને બતાવવા. બીજાના દોષોને ચૂંટી ચૂંટીને (જુઓ પાનું ૬) ►►

હિન્દુધર્મના સિદ્ધાંતો

માટે, સાધુઓના રક્ષણ અને દુષ્ટોના દમન માટે, માનવચેતનાના વિકાસકર્મમાં એક નવું સોપાન ઉમેરવા માટે, માનવજાત સમક્ષ એક વિશિષ્ટ દૃષ્ટાંત રજૂ કરવા માટે - આવા અનેક વિવિધ કારણોસર પરમાત્મા અવતાર ધારણ કરે છે.

પૂર્ણાવતાર (લીલાવતાર), અંશાવતાર, અંશાંશાવતાર, કલાવતાર, આવેશાવતાર આદિ અવતારના અનેક પ્રકારો હોય છે.

અવતારને બે ચેતના હોય છે: માનવ ચેતના અને ભાગવત ચેતના. ભાગવત ચેતનામાં અવતાર સર્વજ્ઞ અને સર્વસમર્થ હોય છે. માનવ ચેતનામાં રહીને અવતાર માનવની જેમ વર્તે છે. આ દ્વિવિધ ચેતના અવતારને ઓળખવાનું પ્રધાન લક્ષણ છે.

હિન્દુ ધર્મમાં અવતારની ઘટનાનો લગભગ સર્વત્ર સ્વીકાર થયો છે. વેદાંત કે જે નિર્ગુણ-નિરાકાર બ્રહ્મને એકમેવ અદ્વિતીય તત્ત્વ ગણે છે, તેમાં પણ અવતારનો સ્વીકાર થયો છે. વેદાંતમાં માયોપેત બ્રહ્મને ઈશ્વર કે સગુણ બ્રહ્મ કહેવામાં આવે છે. ઈશ્વર કે સગુણ બ્રહ્મ અવતાર ધારણ કરે છે, તેમ વેદાંત સ્વીકારે છે. આમ વેદાંત દર્શન અને અવતાર તત્ત્વ વચ્ચે કોઈ વિરોધ નથી.

વેદ પ્રામાણ્ય

મોટા ભાગે પ્રત્યેક ધર્મને પોતાના પ્રમાણ સ્વરૂપ ધર્મગ્રંથ હોય છે. ખ્રિસ્તીઓને ‘બાઈબલ’ છે, યહૂદીઓને ‘જૂનો કરાર’ (old testament) છે, મુસ્લિમોને ‘કુરાન’ છે, હિન્દુઓ માટે પ્રમાણ સ્વરૂપ ગ્રંથ કયો છે? ‘વેદ’ હિન્દુઓનો પ્રમાણભૂત ધર્મગ્રંથ છે.

વેદ એટલે શું? ચારે વેદની સંહિતાઓ, ચારે વેદના બ્રાહ્મણગ્રંથો, આરણ્યકો અને ઉપનિષદો મળીને ‘વેદ’ ગણાય છે.

હિન્દુ ધર્મમાં અનેક સંપ્રદાયો છે, પરંતુ બધા જ સંપ્રદાયો ‘વેદ’ને અંતિમ પ્રમાણ તરીકે સ્વીકારે છે. હિન્દુ દર્શનશાસ્ત્રમાં ત્રણ પ્રમાણોને સર્વ સ્વીકૃતિ આપવામાં આવેલ છે.

૧. પ્રત્યક્ષ પ્રમાણ: આપણે પાંચ જ્ઞાનેન્દ્રિયો દ્વારા બાહ્ય જગતનું જ્ઞાન મેળવીએ છીએ. આ પ્રત્યક્ષ પ્રમાણ છે.

૨. અનુમાન પ્રમાણ: જે જ્ઞાન જ્ઞાનેન્દ્રિયો દ્વારા ન મળી શકે, પરંતુ પ્રત્યક્ષ પ્રમાણ દ્વારા મળેલા જ્ઞાનને આધારે બુદ્ધિપૂર્વક વિચારીને વિશેષ રીતે મેળવવામાં આવે તે ‘અનુમાન પ્રમાણ’ની ઘટના છે.

૩. જે વિષય અંગે પ્રત્યક્ષ પ્રમાણ કે અનુમાન પ્રમાણ દ્વારા જ્ઞાન મળી શકે નહીં, તેવા અતીન્દ્રિય વિષય વિશેનું જ્ઞાન મેળવવાનો ઉપાય શો? તે માટે પ્રમાણ શું? તે માટે વેદ પ્રમાણ છે. આમ વેદ પ્રમાણને ભારતીય દર્શનમાં તૃતીય પ્રમાણ તરીકે સ્વીકારેલ છે. વેદપ્રમાણને શ્રુતિપ્રમાણ, આપ્તપ્રમાણ કે શબ્દપ્રમાણ પણ કહેવામાં આવે છે.

હિન્દુ ધર્મના બધાં દર્શનો અને બધા સંપ્રદાયો વેદના અબાધિત પ્રમાણ તરીકે સ્વીકારે છે. હિન્દુ ધર્મને વેદમાંથી નીકળેલો ધર્મ ગણવામાં આવે છે, તેથી જે ધર્મધારા વેદના પ્રામાણ્યનો સ્વીકાર ન કરે તેને હિન્દુ ધર્મની અંતર્ગત ગણી શકાય નહીં. બૌદ્ધ ધર્મ અને જૈન ધર્મ હિન્દુ ધર્મમાંથી નીકળેલી શાખાઓ છે અને જૈન ધર્મ હિન્દુ ધર્મમાંથી નીકળેલો પ્રમાણ છે. તેમને વેદબાહ્ય ગણ્યા છે, અને તેથી તે બંનેએ અલગ ધર્મનું રૂપ ધારણ કર્યું છે.

ચાતુર્વર્ણ્યનો સિદ્ધાંત

હિન્દુ ધર્મના ગ્રંથોમાં, વિશેષતઃ સ્મૃતિગ્રંથોમાં ચાતુર્વર્ણ્યનો સ્વીકાર અને પ્રતિપાદન થયા છે. ચાતુર્વર્ણ્યનો સિદ્ધાંત હિન્દુ ધર્મનો અંતરંગ સિદ્ધાંત નથી, પરંતુ બહિરંગ સિદ્ધાંત છે. ચાતુર્વર્ણ્યનો સિદ્ધાંત એક સમાજવ્યવસ્થાનો સિદ્ધાંત છે. તે સિદ્ધાંત હિન્દુ ધર્મનો ચાવીરૂપ કે કેન્દ્રસ્થ સિદ્ધાંત નથી. ચાતુર્વર્ણ્યના સિદ્ધાંત વિના હિન્દુ ધર્મ ટકી ન શકે તેવું નથી. પ્રત્યેક સમાજમાં કોઈ પ્રકારની વર્ણવ્યવસ્થા હોય જ છે. ચાતુર્વર્ણ્યની વ્યવસ્થા પણ હિન્દુ ધર્મની પરંપરાગત સમાજવ્યવસ્થા છે. આ વ્યવસ્થામાં પરિવર્તનને અવકાશ છે. સમાજવ્યવસ્થામાં પરિવર્તન તો ચાલ્યા જ કરે છે. ચાતુર્વર્ણ્યની વ્યવસ્થા તૂટી રહી છે, પરંતુ તેમ થવાથી હિન્દુ ધર્મના મૂળભૂત સ્વરૂપને કોઈ આંચ નહીં આવે, કારણ કે ચાતુર્વર્ણ્યની વ્યવસ્થા હિન્દુ ધર્મનો પાયો નથી, પ્રાણપ્રશ્ન નથી. ચાતુર્વર્ણ્ય અન્ય સ્વરૂપે હોય કે ન પણ હોય તો પણ (જુઓ પાનું ૬) ►►

મનન

હેમુ ભીખુ

feedback@bombay samachar.com

નિરાકારનો આકાર

અંધકાર નિમ્નતર માત્રામાં રહેલી પ્રકાશની સ્થિતિ છે. ઠંડી પણ ઉષ્ણતામાનની એક માત્રા નિર્ધારિત કરે છે. સ્વાદ ન હોવો તે પણ એક પ્રકારનો સ્વાદ છે. અનિયમિતતા પણ એક પ્રકારની નિયમિતતા સ્થાપિત કરે છે. અંધકાર પણ પ્રકાશની એક ચોક્કસ માત્રા છે. પ્રકાશના માપ માટે એકમ નિર્ધારિત થયો છે અંધકારના માપ માટે નહીં. જો અંધકારનું સ્વતંત્ર અસ્તિત્વ હોત તો તેના માપનો પણ એક એકમ નિર્ધારિત કરવામાં આવ્યો હોતો.

પ્રકાશનું અલ્પપણું એટલે અંધારું. જીવનની શૂન્યતા એટલે મૃત્યુ. ચૈતન્યની લગભગ ગેરહાજરી એટલે જડતા. ધર્મનો અભાવ એટલે અધર્મ અને વિવેકનો અભાવ એટલે વિવેક-હિનતા. આકારનો અભાવ એટલે નિરાકાર. નેતિ નેતિ જેવી જ પ્રક્રિયાથી બધા જ આકારનો જ્યારે છેદ ઉડાડી દેવામાં આવે ત્યારે જે વધે તે નિરાકાર.

અભાવ પણ એક રીતે ચોક્કસ પ્રકારના ભાવનું સમર્થન છે. નિરાશા એ આશાના અભાવની પ્રતીતિ છે. સવિકલ્પમાં વિકલ્પની હાજરી છે તો નિર્વિકલ્પમાં વિકલ્પની ગેરહાજરી છે - બંને ધારણા વિકલ્પ આધારિત જ છે. કેટલીક બાબતોની અસંભવિતતા હોઈ શકે - અર્થાત અસંભવિતતા પણ સંભવ છે.

આંખ સામે ન હોવું - પ્રત્યક્ષ ન હોવું તે પણ આંખની જ પ્રતીતિ છે. કોઈપણ બાબતનું ન હોવું તે તેનાથી વિપરીત હોવા પણાનો અભાવ માત્ર છે. આ બધી મનની સૃષ્ટિ છે. નિરાકાર પણ નિર્ધારિત ન થઈ શકે તેવા આકારની સમજ છે.

નિરાકાર પાછળ આકારનું નિષેધ છે. નિરાકાર એટલે જે નિર્ધારિત ન થઈ શકે એવો આકાર. કોઈપણ અન્ય આકાર પર આંગળી મૂકી તેને નિરાકાર સાથે સરખાવી ના શકાય. નિરાકારનો નિર્ધારિત આકાર ન હોવાથી તેમાં વિકૃતિ સંભવ નથી. નિરાકારની ધારણા પ્રમાણે તેમાં વધઘટ પણ સંભવ નથી. નિરાકારની સ્થિતિમાં કોઈપણ પ્રકારનું મિશ્રણ કે અલગાવ પણ શક્ય ન બને. નિરાકાર અમાપ રહે, અખંડ રહે, નિર્વિકાર રહે, નિર્વિકલ્પ રહે - જેને કારણે તે નિત્ય બની રહે. અન્ય દરેક પ્રકારના આકાર પર સમય અને પરિસ્થિતિનો માર પડી શકે; નિરાકાર તેનાથી પર હોય. અને તેથી જ ઈશ્વરને નિરાકાર કહેવાય છે.

હવાનો આકાર નથી પણ જ્યારે તે કોઈ પાત્રની અંદર હોય ત્યારે તેટલી હવા તે આકાર ધારણ કરી લે છે. પણ તેનાથી કંઈ સમગ્ર હોવાનો આકાર સૂચિત ન થઈ શકે. ઈશ્વરના નિરાકાર અને સાકાર સ્વરૂપ વચ્ચેનો સંબંધ કંઈક આ પ્રકારનો છે. ગીતામાં જ જણાવ્યા, વ્યક્તિ જે કોઈ સ્વરૂપે ઈશ્વરની આરાધના કરે તે સ્વરૂપ માટેની શ્રદ્ધાને ઈશ્વર દ્રઢ કરે. અર્થાત સાકારની આરાધનામાં આકાર ઘણા હોઈ શકે. જેવું પાત્ર, હવા તેઓ આકાર ધારણ કરે. જેવી શ્રદ્ધા ઈશ્વર તેવો સાકાર ધારણ કરે - પણ અંતે તો તે અર્થિત્ય નિરાકાર હોય - સમગ્ર હવા સમાન, સર્વત્ર હયાત હોય. નિરાકારનો આકાર શ્રદ્ધા મુજબ સ્થાપિત થાય. આવો આકાર પ્રાપ્ત થતાં નામ-રંગ-રૂપ પણ જોડાઈ જાય, પણ અંતે તો હેમનું હેમ હોયે - અંતે તો નિરાકારતા જ સ્થાપિત રહે.

ગણિતની ભાષામાં અનંત એ એક કલ્પના છે, હકીકત નથી. અનંતનો આંકડો ક્યારેય લખી ન શકાય. અનંતની માત્રા માત્ર વૈચારિક છે, તે અસ્તિત્વમાં ન આવે એવી ઘટના છે. ગણિતની જ પરિભાષા પ્રમાણે જેનું અસ્તિત્વ શક્ય ન હોય તેને “શૂન્ય” કહેવાય. તે સમજ પ્રમાણે અનંત શૂન્ય છે પણ શૂન્ય અનંત નથી. આજ તર્કને શ્રદ્ધાપૂર્વક નિરાકાર-સાકારના સમીકરણ સાથે જોડવામાં આવે તો તેમ કહી શકાય કે નિરાકાર સાકાર છે, પરંતુ સાકાર તે અર્થમાં નિરાકાર નથી. પરિસ્થિતિ રસપ્રદ છે, જટિલ નથી.

ગીતામાં કહેવામાં આવ્યું છે કે દેહધારી દ્વારા અવ્યક્ત, નિર્ગુણ, નિરાકાર સ્વરૂપની સાધના વધુ કષ્ટદાયક રહે છે - માનવી માટે અવ્યક્તની ગતિ મુશ્કેલ છે. અવ્યક્ત પર ચિત્તનું સંધાન મુશ્કેલ છે.

અવ્યક્તની પ્રકૃતિ પણ અવ્યક્ત રહેતી હોવાથી ધ્યાન ટેકવવા માટે કોઈ આધાર નથી મળતો. અવ્યક્તની ઓળખ બંધાતી ન હોવાથી, એકવાર અવ્યક્તની પ્રતીતિ થાય તો પણ તે પ્રતીતિ અવ્યક્તની જ છે, તેવો વિશ્વાસ બેસતા વાર લાગે છે. માનવી જ્યારે સામે દેખાય તેને જ સત્ય તરીકે સ્વીકારવા તૈયાર હોય ત્યારે અવ્યક્તની ગતિ મુશ્કેલ તો બને જ.

નિરાકારમાં - અવ્યક્તમાં તો એક રીતે જોતા સત્યનો પણ છેદ ઊડી જાય છે, કારણ કે સત્ય સમજ શકાય તેવી ઘટના છે. અને તેટલા જ માટે ગીતામાં શ્રીકૃષ્ણ દ્વારા કહેવાયું હશે કે હું સત્ય છું અને અસત્ય પણ છું.

વિશાળ પરિપ્રેક્ષ્યમાં જોતાં જણાશે કે નિરાકારને કોઈપણ પ્રકારનું શીર્ષક આપી શકાતું નથી. જેમ તે આકારથી પર છે તેમ દરેક શબ્દ અને તેના અર્થથી પણ પર છે. એટલા જ માટે નિરાકારની સમજ સ્થાપવા માટે અસંખ્ય શબ્દો પ્રયોજાય છે - કોઈ એક શબ્દ કે શબ્દ-સમૂહથી તેની ઓળખ બાંધવી અશક્ય છે - અસંભવ છે.

નિરાકાર છે તેથી તેના વિવિધ સાકાર સ્વરૂપ સંભવી શકે છે. નિરાકાર છે તેથી તે બાધિત નથી. નિરાકાર છે તેથી તે સ્વતંત્ર છે - કોઈપણ પ્રકારની પરિસ્થિતિ સાથે તેની તાદાત્મયતા નથી. નિરાકાર હોવાને કારણે તે અપાર સંભાવનાઓથી ભરપૂર છે. તેને હજાર નામ આપી શકાય છે. દ્રશ્ય જગતમાં તે સૂક્ષ્મ સ્વરૂપે સર્વત્ર હાજર હોવા છતાં તે દ્રશ્યમાન નથી.

સૃષ્ટિના દરેક કણમાં તેની હાજરીની સાક્ષી હોવા છતાં તે બધાથી પર છે. કોઈપણ પ્રકારની ભૌતિક, સૂક્ષ્મ કે કારણ સૃષ્ટિમાં તેનું નિર્ધારણ થઈ શકતું નથી. સાચા જ અર્થમાં નિરાકારતા તેના આકાર છે. ■

ભજનનો પ્રસાદ

ડૉ. બળવંત જાની

feedback@bombay samachar.com

ફુલામાં એના રચયિતાનું નામ ઓળખી ગયું હોય છે. પણ એ ઓળખ સાવ પાતળી પણ એમાંથી પ્રગટતી તો હોય જ છે. ‘સોરઠિયા’ નામછાપના ઘણાં દુહા પ્રચલિત છે. એ કોણ હશે એનો ખ્યાલ આવતો નથી. પણ એટલું ખરું કે એ સોહામણાં અને ડહાપણથી સભર સોરઠ દેશનો કોઈ ઘરેરો-પ્રોઢ વ્યક્તિ હશે. એણે પોતાની જાતને સોરઠ દેશના વિસ્તારમાં ઘસી નાખી હશે. આ પ્રદેશનું ડહાપણ, આ પ્રદેશની સમજણ એણે દુહાના માધ્યમથી વહાવી અને સોરઠિયાના દુહા ગુજરાતીમાં કંઠસ્થ પરંપરામાં વહેતા રહ્યા. એમના નામથી પ્રચલિત થોડા દુહા આસ્વાદીએ.

અહીં કોઈની મદદના પોકારની વાતનો દુહો છે પણ એનો ભાવ અનેરો છે, જુઓ દુહાગીર ગાય છે કે,

*‘પડકારે પીઠ નંઈ, હૈયે મરવાની હામ;
એ મરદુનાં કામ, સાચું સોરઠિયો ભણે.’*

જે માણસ કોઈનો પડકારો સાંભળે અને પીઠ ન ફેરવે પણ સામી છાતીએ હૈયામાં ખમી જવાની-મરી ફિટવાની હોશ રાખીને નીકળી પડે એ મરદની ઓળખ છે. પડકારો એટલે પોકાર મદદ માટેનો. પછી એ કોઈ શિયળ ન હુંડાવા દેનારી નારી હોય, કે ગાયને હરી ન જવા દેવા માટેની હોય કે દુશ્મનો-વેરી ગામમાં રંજાડ કરવા આવી પહોંચ્યા હોય આવા સમયે જે પોતાની જાતને સ્વને ભૂલી જાય છે એ મરદ છે. એમ સોરઠિયો કહે છે. અહીં માનવમાં રહેલો પરહિતાયે ખપી જવાની વૃત્તિનો મહિમા દુહામાં ગાયો છે અને આવા માણસને મરદાઈ-હિંમતથી સભર માણસનું ભિરૂદ મળેલું છે. આવા વ્યક્તિત્વના વખાણ થાય છે. બીજા દુહામાં પ્રગટતો બોધ જુઓ.

*‘ભરજે ભરથી બાથ, રાકને રંજાડીશ મા;
રાજ દીનોનાથ, સાચું સોરઠિયો ભણે.’*

અહીં દુહા દ્વારા માનવીને એવી સૂચના એવો ઉપદેશ અહીં અપાયો

શિવ રહસ્ય

ભરત પટેલ

feedback@bombay samachar.com

(ગતાંકથી ચાલુ)

બાળક પ્રહ્લાદે પોતાના પર કરેલા આટલા મોટા આશ્લેષથી શુકાચાર્ય ત્યાંથી વિદાય લે છે અને હિરણ્યકશિપુને ચેતવણી આપતાં કહે છે, ‘હે અસુરશિરોમણી ધ્યાન રાખજો ક્યાંક આ તમારો દીકરો જ તમારા પતનનું કારણ ન બને.’ ગુરુ દ્વારા અપાયેલી ચેતવણીથી હિરણ્યકશિપુ ડચાઈ જાય છે અને પત્ની કયાબુને કહે છે કે ‘પ્રહ્લાદને વિષ્ણુ ભક્તિ છોડી મારી ભક્તિ કરવાનું સમજાવ.’ ગભરાયેલી કયાબુ પુત્ર પ્રહ્લાદને સમજાવે છે પણ વાત ન સાંભળતાં પ્રહ્લાદ ભગવાન શ્રીહરિ વિષ્ણુનું જ રટણ કરે છે. હિરણ્યકશિપુ આદેશ આપે છે કે, ‘દુઢ્ઢિભિ જાઓ એ મૂર્ખને પહાડની ટોચ પકચી નીચે ફેંકી દો.’ દુઢ્ઢિભિ અને સૈનિકો પ્રહ્લાદને પહાડની ટોચ પર લઈ જાય છે અને ત્યાંથી ફેંકી દે છે. પ્રહ્લાદને ફેંકી દેવાતા એક અદૃશ્ય શક્તિ (ભગવાન શ્રીહરિ વિષ્ણુ) તેની રક્ષા કરે છે અને એ પહાડની તળેટીની ભૂમિ પર અસંખ્ય ફૂલોની યાદર બની જાય છે જેના પર પડતાં પ્રહ્લાદ ફરી ઊભો થઇ રાજમહેલ તરફ પ્રયાણ કરે છે. થોડા સમયમાં જ પ્રહ્લાદને જીવંત જોઈ હિરણ્યકશિપુ ક્રોધિત થઈ કહે છે કે, ‘સૈનિકો તમે શું કર્યું, આ મૂર્ખ તો જીવિત છે. આને રાજસભામાં જ એક કઢાઈમાં તેલ ગરમ કરી તેમાં એને નાંખી દેવામાં આવે.’ સૈનિકો રાજસભામાં જ એક કઢાઈમાં તેલ ગરમ કરી એમાં નાંખવા માટે ઊંચી નાંખી દે છે. એજ સમયે એક અજ્ઞાત શક્તિ કઢાઈમાં રહેલા તેલને ઠુંગાર બનાવી દે છે. નીચેથી ધગધગતી અગ્નિમાં મૂકેલા કઢાઈના તેલમાં બેસી પ્રહ્લાદ શ્રીહરિ વિષ્ણુનું રટણ કરે છે. આ જોઈ રાજસભામાં બેઠેલા અસુરો પ્રહ્લાદનો જયજયકાર કરવા માંડે છે. હિરણ્યકશિપુ અસુર ગુરુ શુકાચાર્યને કહે છે, ‘ગુરુદેવ હું એવું વિચારું છું કે જો ઇન્દ્ર જ નહીં રહે તો, શ્રીહરિ વિષ્ણુ સ્વર્ગલોક કોને આપશે? ચાલો અસુરો સ્વર્ગલોક પર આક્રમણ કરો.’ હિરણ્યકશિપુનો આદેશ મળતાં જ અસુર સેના સ્વર્ગલોક પર આક્રમણ કરે છે. યુદ્ધ દરમિયાન દેવરાજ ઇન્દ્રની હાર થતાં ઇન્દ્ર સહિત દેવગણને બંદી બનાવે છે. હિરણ્યકશ્યપ દેવરાજને બંદી બનાવી તેનો વધ કરી સુંદરી શયિને પત્ની બનાવવાનો વિચાર પ્રદર્શિત કરે છે. એ જ સમયે ત્યાંથી પસાર થતાં દેવર્ષિ નારદ કહે છે કે, ‘સંસારના સૌથી શક્તિમાન એવા હિરણ્યકશિપુ એક સ્ત્રીનું અપમાન કરે એ શોભા નથી દેતું’ તો હિરણ્યકશિપુ કહે છે, ‘દેવર્ષિ જ્યારે મારી

માનવને જીવનબોધ અર્પતા દુહા

હું જોઈ રહ્યો છું કે દેવરાજ ઇન્દ્રને તમે બંદી બનાવી રાખ્યા છે, જે યોગ્ય નથી, સૃષ્ટિના સંચાલન માટે તેમને છોડી દેવા જોઈએ: પ્રહ્લાદ

બેસાડી જમોડે છે. એ દરમિયાન મોકો મળતાં જ સૈનિકો તેમને ઘેરી બધી બાજુથી લાકડાઓ મૂકી સળગાવી દે છે. લાકડાઓ ઊંચી ઊંચી અગ્નિમાં બળતાં જાય છે. એ અગ્નિમાંથી પ્રહ્લાદનો શ્રીહરિના રટણનો સ્વર સંભળાતો જ રહે છે. સંપૂર્ણ રાત્રિ દરમિયાન સૈનિકો લાકડાં મૂકતાં જ જાય છે પણ પ્રહ્લાદના શ્રીહરિ રટણનો સ્વર સંભળાતો જ રહે છે. નગરજનો લાચારીરજા રાતભર આ દમન જોતા રહે છે, થાકી હારી હિરણ્યકશિપુ ત્યાંથી વિદાય લેતાં નગરજનો આગ પર પાણી છાંટે છે. તેઓ જુએ છે કે બળબળતી અગ્નિમાં બાળક પ્રહ્લાદ શ્રીહરિ વિષ્ણુની ભક્તિમાં લીન છે અને હોલિકાના અવશેષો અસ્થિ સ્વરૂપે ત્યાં વિદ્યમાન હોય છે.

ગભરાયેલો દુઢ્ઢુભી રાજમહેલ પહોંચે છે

દુઢ્ઢુભી: ‘મહારાજ, પ્રહ્લાદ હજી પણ જીવિત છે અને અગ્નિની વચ્ચે ભગવાન શ્રીહરિ વિષ્ણુનું રટણ જ કરી રહ્યો છે.’

હિરણ્યકશિપુ: ‘તુરંત હોલિકાને બોલાવો.’

દુઢ્ઢુભી: ‘મહારાજ ક્ષમા કરો તેઓ બળીને ખાખ થઈ ગયા છે, ફક્ત તેમની અસ્થિઓ વિદ્યમાન છે.’

હિરણ્યકશિપુ: ‘આ કઈ રીતે બની શકે? તેને તો બ્રહ્માજીનું વરદાન હતું કે અગ્નિ તેને બાળી નહીં શકે.’

દાસ દેવરાજ ઇન્દ્ર: ‘હિરણ્યકશિપુ, હું તમને હજી પણ કહું છું, તમે દમનનો માર્ગ છોડી દેવગણોને મુક્ત કરો અને ભગવાન શ્રીહરિ વિષ્ણુના શણેણમાં જાઓ તમારું કલ્યાણ નિશ્ચિત છે.’

હિરણ્યકશિપુ: ‘કદાપિ નહીં...’

ક્રોધિત હિરણ્યકશિપુ બ્રહ્મલોક પહોંચે છે.

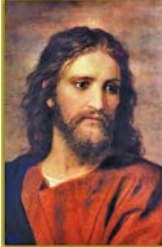
હિરણ્યકશિપુ: ‘બ્રહ્મદેવ, શું તમારા વરદાનનો પ્રભાવ હવે રહ્યો નથી?’

બ્રહ્માજી: ‘હિરણ્યકશિપુ આ તમે શું કહી રહ્યા છો, મારા વરદાનનો પ્રભાવ ક્યારેય ઓછો નહી થઈ શકે.’

હિરણ્યકશિપુ: ‘બ્રહ્મદેવ તમે હોલિકાને વરદાન આપ્યું હતું કે અગ્નિ તેને બાળી નહીં શકે તો એ કઈ રીતે અગ્નિમાં બળી ગઈ.’

બ્રહ્માજી: ‘મને વરદાન આપતી વખતે કહ્યું હતું કે વરદાનનો દુરુપયોગ કરશો તો વરદાન તમારા માટે અનિષ્ટકારી સિદ્ધ થશે. હોલિકાએ વરદાનનો દુરુપયોગ કર્યો તેનું આ પરિણામ છે, હું તમને પણ ચેતવણી આપું છું કે જો તમે વરદાનનો દુરુપયોગ કરશો તો વરદાન તમારા માટે પણ અનિષ્ટકારી સિદ્ધ થશે, તમે ક્યારેય મારી સમક્ષ ઉપસ્થિત નહીં થઈ શકો. (ક્રમશઃ)■

વિદેશોમાં પણ ગુંજતી સાધુ, સંતોની વાણી

કે ભારતના ખ્વાજા અહમદ અબ્બાસ વગેરે જેવા લેખકોની વાર્તા કે નાટકોનો અંત ‘બાધું-પીધુંને રાજ કર્યું’ તેવો આવતો નથી.

જ્યાં જ્યાં નવાં મૂલ્યો પ્રજા પાસે, સમાજ પાસે કબૂલ કરાવ્યાં હોય ત્યાં કરુણાંતિકા જ અસર ઉપસાવી શકે છે.

-એ નાટક અસ્પૃશ્યતા વિશે,

- સતી થવા અંગે,

- જમીનદારોના જુલમો વિશે,

- આંતરજાતિ- આંતરજાતિ લગ્ન વિશે

-સાસુ- વહુના જુલમો, કે

- વડીલોનું ધ્યાન ન રાખતા દીકરાઓ વિશે હોય, અથવા

- અંધશ્રદ્ધા વિશે હોય,

-લલચા-મજનુ જેવાં પ્રેમીઓનું હોય!

- એક શહર હો સપનાં કા,

- ગર્મ હવા,

- શોલે

- ગેલેલિયો

- બ્રુનો જેવા અનેકની રિબામણી -

હત્યા પછી જ (આમાં મધર ટેરેસા જેવી દયાની દેવી પણ અછૂતા રહી શકતાં નથી) સમાજે નવાં મૂલ્યો સ્વીકાર્યાં છે, એ પણ અમુક અંશે જ.

- હજી પણ

- ગુલામી,

- અસ્પૃશ્યતા,

- ધર્મોના ઝઘડા

- યુદ્ધો

- શંકા શ્રદ્ધા,

- જ્ઞાતિપ્રથા તથા લગ્નોમાં મનભેદ અને મતભેદો છે જ સમાતત સત્યઃ

- કરુણાંતિકાની રજૂઆતનો એક ઉદ્દેશ પ્રશ્નો પ્રત્યે જાગૃત અને ‘સંવેદનશીલ’ બનાવવાનો પણ હોય છે.

- આંતરિક અગ્નિને ફૂંક મારીને પ્રજાવલિત કરવાનો હોય છે.

- આજે પણ જગતમાં કેટલીય મા,

પત્ની, વિધવાઓ, વૃદ્ધો, દીકરીઓ ઝેરના ઘૂંટડા પીને પણ જીવી રહ્યાં છે.

આ લેખ પણ કરુણાંતિકા જ છે ને!

છે નિરાશામાં એક નિરાંત ‘મરીઝ’,

હા બધા દર્દની દવા જાણે

પ્રેમાળ થઈને કોઇ શિખામણ દઈ શકે

જીવનમાં એક એવું પતન હોવું જોઈએ.

એક વાત કહી રહ્યો છું

સાહિત્યના વિષયમાં,

દુઃખમાં હૃદયને રાખો,

રાખો ન દુઃખ હૃદયમાં!

પ્રાર્થના

અય માલિક તેરે બંદે હમ,

હો અપને હમારે કરમ....

નેકી પર ચલે, ઔર

બદી સે બચે;

તાહે હસતે હુએ

નીકલે હમ....

અય માલિક તેરે બંદે હમ. ■

ટૂંકી વાર્તા

-વલ્લભ નાંઢા

feedback@bombay
samachar.com

ખાલી હતી. કદાચ રાજકોટ કે અમદાવાદથી કોઈ યડવાનું હોય.

દારૂિયાની જેમ એક લથડિયું ભાઈને મેલ ચાલ્યો. બારીના કાચમાં ભૂત જેવાં પ્રતિબિંબ દેખાતાં હતાં, અને બારીની આરપાર તડકામાં મકાનો, ખેતરો, વૃક્ષો, મેદાનો, નદી ને ટેકરા કબ્હી રમતાં રમતાં ઘડીક પાસે આવી હુતુતુતુ કરતાં હતાં તો ઘડીક છેટાં જઈ તમને પકડીને પછાડવાની રાહ લેતાં હતાં. હાપા, વંથળી, પડધરી એક પછી એક સ્ટેશનો પસાર થઈ રહ્યાં હતાં. રાજકોટ પણ ગયું અને જ્યારે થાસ ખાવા મેલ વાંકનર થોભ્યો ત્યારે સાંજ ઊતરી રહી હતી.

અચાનક વાતચીતનો અવાજ સાંભળીને હું ચમક્યો. કફની, લેંધો, જાકીટ ને સફેદ મૂછોવાળા એક બુઝુર્ગ મારી સીટની નીચે એક બેગ સરકાવતા હતા અને એમને મૂકવા આવેલા ભાઈને કહેતા હતા કે ‘અમદાવાદ પહોંચીને એક મિસ કોલ મારીશ, ઓકે?’

પેલા ભાઈએ હા પાડી, ને પછી તે બુઝુર્ગને પગે લાગ્યો. પછી ચાવાળો ડબ્બાના બારણેથી ચાઈઈઈ, ચાઈઈઈઈ કરવા લાગ્યો તો પેલા ભાઈએ ઈશારાથી પૂછ્યું, ચા પીશો. બુઝુર્ગ ના પાડી ને મેલ ફરી પેલું લથડિયું ખાધું, ને મુકવા આવેલો ભાઈ ઊતરી ગયો.

‘અમદાવાદ જાઓ છો, એમને ?’ મેં બુઝુર્ગને પૂછ્યું.

‘સરસપુર. તમે?’

‘મુંબઈ. મારું નામ નરોત્તમ ટેલર.’

‘હું હરગોવિંદ કાટબામણ. મુંબઈ રહો છો?’

‘ના જી. હું તો લંડનથી આવું છું. મુંબઈ જાઉં છું ફરવા. તમે ક્યાં અમદાવાદ રહો છો?’

‘ના. વાંકાનેરમાં આપણું ઘર છે. સર્વિસ છે. સરસપુરમાં ભાણીનું સીમંત છે; મોઢું બતાવવું પડેને! પરમદી પાછા વાંકાનેર.’

‘વતન વાંકાનેર?’

‘મૂળ સુરેન્દ્રનગર જિલ્લાનું ચોટીલા. પણ આપણે તો પેટ લઈ જાય ન્યાં જાવું પડે.’

કહીને ઘડીલે પોતાના વધેલા પેટ ઉપર આંગળીઓ થપથપાવી ‘ને તમે?’

‘મને તો પેટે બહુ ટેકાણો ફેરવ્યો છે,’ મેં હસીને મારા પેટ પર આંગળીઓ થપથપાવી.

‘મૂળ જામનગરનો, પણ આફ્રિકામાં મ્વાંઝા, મુસોમા, ટબોરા ને બ્રિટનમાં લંડન, લેસ્ટર, માન્ચેસ્ટર એમ બહુ રખાઓ છું.’

‘ઓહોહો, આફ્રિકા?’

‘હા જી, કાકા! આફ્રિકામાં હું મ્વાંઝા ગામની ઈન્ડિયન પબ્લિક સ્કૂલમાં ભણ્યો છું. મ્વાંઝામાંતો અમારે વાંકાનેરના એક સર પણ હતા! મારા તો પૂજનીય વિદ્યાગુરુ!’

‘ઓહો? વાંકાનેરના? શું નામે?’

‘નામે મોહનલાલ સર. આખું નામ તો યાદ નથી. મોહનસર કહેતા અમે એમને.’

‘થોડો સમય વાત બંધ રહી. રેલવેનો કોઈ કર્મચારી ઓઢવા-પાથરવાનું આપી ગયો. પેલાં પારસી બાનું વિરમગામ ઊતરી ગયાં. ઉઠૂં છાપું

વિદ્યાગુરુ

વાંચતા સજ્જન ઉપરની પાટલીએ ચડી તેમના ટિફિનમાંથી વાનગીઓ કાઢી જમવા બેઠા. મારે એકટાણું હતું તેથી મેં ફક્ત પાણીની બોટલ લીધી. કાકાએ વડાપાંઉ લીધા, ને પછી અમે બન્નેએ ચા લીધી.’

‘બે જણ આફ્રિકે ગયેલા ભણાવવા. વાંકાનેરમાંથી.’ કાકાએ જાણે વાત અટકી જ નથી એમ વાત ફરી ચાલુ કરી. ‘મોહનલાલ સોમાણી ને જયંતભાઈ મશરુ. જયંતભાઈ મલાવી ગયેલા, ને ન્યાં તો સાંભળ્યું કે મોટા કવિ બની ગયા. હજી કવિતાઉ છપાવે છે, જાણમાં.’

‘અરે? હા, હા? મોહનલાલ સોમાણી! કંકટ! તમે તેમને ઓળખો?’

‘ઈ આફ્રિકે ગયા તેની પહેલાં રાજકોટમાં રાજકુમાર કોલેજમાં ભણાવતા હતા. ભારે વિદ્વાન માસ્તર હતા, ને ભલા મનેપે હતા.’

‘હતા એટલે?... હવે નથી?’

કાકા કાંઈ બોલ્યા નહીં.

મ્વાંઝામાં દસમા ધોરણમાં મોહનસર અમારા કલાસટીચર હતા, ખાસા લાંબા, મજબૂત બાંધાના, પાનના શોખીન, રાજ કપૂર સ્ટારીલ કટ મૂછો. વાળ પણ એવા જ! કોટપાટલૂન, નેકટારી... ભારે વટ પડે મોહનસરનો. ઈતિહાસ એમનો ફેવરિટ વિષય. મરાઠાકાળનો ઈતિહાસ ભણાવતી વખતે બરાબર ખીલે. શિવાજી મહારાજની શૂરવીરતાનું ચરિત્રાંકન એવા જુસ્સાથી કરે કે અમારી નસોમાં રાતી બંભોળ ભવાની ફરી વળે! ફિઝિક્સમાં કોઈ પદાર્થના ગુણધર્મની વાત કરતાં વર્ગના કોઈ છોકરા સાથે સરખાવે, ને હાસ્યનું મોજું ફરી વળે. કોઈ પણ વિષય ઉપર વાત કરે ત્યારે અમારા કિશોર મનને મદારીની જેમ ડોલાવે ને બીજા શિક્ષકો પણ એમની વિદ્વતાને સન્માનથી જુએ. ડિસિપ્લિનમાં સખત

કડક ને તોયે વિદ્યાર્થીઓમાં તેઓ સખત લોકપ્રિય.

અમારી શાળા ૧૯૨૩માં સ્થપાયેલી. મેનેજમેન્ટ દેશમાંથી તાલીમપ્રાપ્ત શિક્ષકોને પાંચ પાંચ વરસના કરારથી બોલાવતું. વેકેશનમાં બીજા શિક્ષકો દેશમાં જતા પણ મોહનસર કેન્ચા કે યુગાન્ડા કે એમ નજીક જ કશંકે જઈને વેકેશન વિતાવતા. અમને નવાઈ લાગતી કે એમને દેશમાં ફેમિલી નહીં હોય? પણ પૂછવાની હિંમત કોઈ કરે નહીં. દસ વરસથી મ્વાંઝામાં હતા પણ એમની અંગત જિંદગીની કોઈને ખબર નહોતી.

બાજુના વર્ગમાં દુર્ગાબહેન પંચોલી ભણાવે. કોઈ વાર વરંડામાં બંને સાથે થઈ જાય તો સહેજ હસે, કોઈ વાર વરંડામાં ઊભાં ઊભાં વાતો કરે. સાચુંમોટું રામ જાણે પણ એ બંનેને આડો સંબંધ છે એવી વાત ઊડેલી. અચાનક દુર્ગાબહેન ઈન્ડિયા ચાલ્યાં ગયાં. કોઈકે કહ્યું કે દુર્ગાબહેને મોહનસરની ઉપર ભળાત્કારનો આરોપ મૂકેલો! અને હેડમાસ્તરે મોહનસરને સસ્પેન્ડ કર્યા એટલે અમે વિદ્યાર્થીઓ વીકર્યા. ક્લાસમાંથી બહાર નીકળી શોરબકોર મચાવી દીધો. આવી ગેરઈ-સાફીના વિરોધમાં બીજા વર્ગોના છોકરાઓ પણ બહાર નીકળી આવ્યા. તે જોઈ શિક્ષકો પણ બહાર નીકળી આવ્યા. હેડમસ્તાર હાંફળાફાંફળા થઈ ગયા. તરત જ પગાડી (પટાવાળા) ને મોકલીને મોહનસરને પાછા બોલાવ્યા.

પણ તે પછી મોહનસર પહેલાં જેવા મોહનસર નહોતા રહ્યા. બધું પહેલાંની જેમ જ હતું. પણ એમની કુવારની જેમ ઊડતી મુંબકીય દિલદારી ચાલી ગયેલી. યંત્રવત્ ભણાવતા. કામ સાથે કામ, બાકી પોતાના ઘરમાં બેસીને મોહનસર દિવસો વિતાવતા હતા. થોડો સમય તેમ ચાલ્યું. અમે વિદ્યાર્થીઓ ભોંકા પડી ગયા કે સરને આ શું થઈ ગયું ને હવે શું કરવું.

અને અચાનક મોહનસર રાજીનામું આપી દેશમાં વાંકાનેર ચાલી ગયા.

‘કેમ મૂંગા થઈ ગયા, કાકા?’ મેં પૂછ્યું. ‘હવે મોહનસર ભલા મનેખ નથી રહ્યા?’

‘હવે ઈ વાત કરવામાં માલ નથી, નરોત્તમભાઈ!’

‘કાકા, અરે વાત તો કરો? મોહનસર હજી વાંકાનેરમાં છે? સરનામું મળે?’

‘તમારા મોહનસર તો મોટા ગામતરે સિધાવી ગ્યા.’

‘મોટા ગામતરે સિધાવી ગયા? એટલે?’

‘ભાઈ સરનામું ક્યાંથી આપું? હયાત હોય તો આપુંને? ઘરકંકાસથી કંટાળીને મોહનલાલે રેલવેના પાટા ઉપર સૂઈને આત્મહત્યા કરી. વીસ વરસ થઈ ગ્યાં.’

કાકાની વાતથી જાણે મારા બદન ઉપરથી ટ્રેન પસાર થઈ હોય તેમ હું સુન્ન થઈ ગયો. ધીમે ધીમે મારા મનમાં ઉજાસ થવા માંડ્યો: ઘરકંકાસથી કંટાળીને જ મોહનસર રાજકુમાર કોલેજની દમામદાર નોકરી છોડીને મ્વાંઝા આવેલા! ઘરકંકાસના કારણે જ વેકેશનમાં ફેમિલીને મળવાની એમને ઈચ્છા થતી નહોતી અને આખરે ઘરકંકાસે જ તેમનો જીવ લીધો!

‘એટલે કેવો ઘરકંકાસ?’ મને સહેજ કળ વળી ત્યારે મેં કાકાને પૂછ્યું.

જાણે કદાચ હમણાં કાકા પેલા કક્કા શબ્દો પાછા ખેંચી લેશે, કહેશે કે મોહનસર જલસાથી રાજકોટની કોઈ ઊંચી સોસાયટીમાં રિટાયર્ડ લાઈફનો આનંદ માણે છે. પણ કાકાએ તો આંચકો લાગે એવી વાત કરી.

‘બૈરી પહેલેથી નાપાવટ. મોહનલાલે રાજકોટની રાજકુમાર કોલેજમાં નોકરી લીધી ત્યારે બૈરી થોડો સમય વાંકાનેર રહેલી. ઈ રજા પડે ત્યારે વાંકાનેર આવે ત્યારે બૈરી નામે સરલા તેને વાતે વાતે બહુ દુઃખ દિવે. નાખી દીધા જેવી વાતમાં ભરબજારે તેનું મોઢું તોડી લિયે. મોટા માવતરની છોકરી હતી. ને બૈરી ગામમાં એક ભપકાદાર હોટેલ બંધાણી’તી, ચંદન

મંજળ

હેમંત વાળા

feedback@bombay
samachar.com

આધ્યાત્મિકતાના ક્ષેત્રમાં પણ એક પ્રકારની અનિશ્ચિતતા પ્રવર્તતી હોય તેમ જણાય છે. જે બાબત નિશ્ચિત પૂર્વક કહેવાતી હોય તેમાં શ્રદ્ધા ભાગ ભજવી જાય. સંપૂર્ણ સત્ય કદાચ કોઈ જાણી શક્યું નથી, અને જે જાણે છે તેમને ક્યારેય તે સત્ય પ્રગટ કરવાની જરૂર નથી જણાઈ. ઋવેદમાં પણ “વેદ યદી વા ન વેદ” દ્વારા પૂર્ણ જાણકારીની સંભાવના માટે શંકા ઊભી કરાઈ છે. સૂષ્તિની શરૂઆત કેવી રીતે થઈ તે માટે મતભત્તાંતરો પ્રવર્તે છે. મહદ્ અંશે શ્રદ્ધાપૂર્વક એમ માનવામાં આવે છે કે કોઈક પરમ તત્ત્વ દ્વારા તેની શરૂઆત થઈ હશે. કારણ કે એમ માન્ય વગર ચિંતન આગળ વધી શકે તેમ જ નથી.

એક સિદ્ધાંત પ્રમાણે ભૌતિક તત્ત્વ થકી જ ભૌતિક ઘટના આકાર લઈ શકે. પણ આ સિદ્ધાંતમાં પ્રશ્ન એ ઊભો થાય કે સૌથી પહેલું ભૌતિક તત્ત્વ કઈ રીતે અસ્તિત્વમાં આવ્યું હશે. આ વિચારધારા સ્વીકારવામાં આવે તો પછી એ સ્થાપિત થાય કે કોઈક ભૌતિક તત્ત્વ પણ સનાતન છે. અર્થાત્ “તત સત્” ની સાથે “તત કણ” પણ શાશ્વત છે.

જો આની સાથે સહમત થવા મન કે બુદ્ધિ તૈયાર ન હોય તો એમ માનવું પડે કે “તત સત્” અર્થાત્ તે ઈશ્વરની ધારણા થકી, તે પરમ ચૈતન્યના ભાવ થકી પ્રથમ ભૌતિક તત્ત્વ સર્જાયું હશે. આ સિદ્ધાંતને શ્રદ્ધાપૂર્વક મોટાભાગના શાસ્ત્ર સ્વીકારે છે. પણ આ જ સિદ્ધાંત સર્વથા સાચો હોવાની સંભાવના માટે તે જ શ્રદ્ધાળુઓના મનમાં ક્યાંક પ્રશ્નો હોવાની શક્યતા છે. આવી શ્રદ્ધા માટે કોઈ પુસ્તકનો – શાસ્ત્રનો સહારો લેવાય છે. આ પુસ્તકમાં કહેવાયેલી બાબતો “તે” ઈશ્વર દ્વારા નક્કી કરાઈ છે એમ માની પ્રશ્ન પૂછતો નથી. આ તો એવી વાત થઈ કે જેનો આધાર લેવામાં આવે છે તે સ્વયં માન્યતાને આધારિત છે.

સમગ્ર સમજ શ્રદ્ધા પર આધારિત છે. જેની જે પ્રકારની રૂચિ હોય તે માન્યતાને આધારે તે સમગ્ર સમજ ઘડી કાઢે છે. નાનપણથી જે બીજ રોપવામાં આવ્યા હોય અને પરિસ્થિતિની એ બીજ ઉપર જે પ્રકારની અસર થઈ હોય તે પ્રમાણે વ્યક્તિ ચોક્કસ બાબતને માનવા તૈયાર થઈ જાય છે.

એમ લાગે છે કે ત્યાં સુધી પહોંચીને સત્યને જાણવાની કોઈની ક્ષમતા નથી. જે સંત-મહાત્માઓએ, જે જ્ઞાની ઋષિમુનિઓએ ક્ષમતા કેળવી પણ હશે તેમને કાં તો આગળ જાણવામાં રસ નહીં રહ્યો હોય અથવા તો તે સ્થિતિમાં પણ તે જાણવા માટે હજી પૂરેપૂરી ક્ષમતા સ્થાપિત નહીં થઈ હોય અથવા તે જાણવા પછી પણ તે જાણવાની વ્યર્થતા સમજાઈ જતા આગળ તે વાત જણાવવાની

આધ્યાત્મિકતાના ક્ષેત્રમાં અનિશ્ચિતતા

જરૂર નહીં જણાઈ હોય.

આ તો ઉચ્ચ કક્ષાના માનવીઓની વાત થઈ. પરંતુ જે પ્રારંભિક તત્ત્વ છે તેને પૂર્ણ સત્ય અને સમગ્ર સંભાવનાની જાણ હશે કે કેમ તે બાબતનું આ વિધાન છે. ઋગ્વેદના આ વિધાનમાં એમ જણાવવામાં આવ્યું છે કે “તે પણ કદાચ જાણતો હશે કે નહીં જાણતો હોય”. આ “તે” એટલે શાશ્વત પરમ તત્ત્વ કે ચોક્કસ કાર્યક્ષેત્ર માટે નિર્ધારિત થયેલા દેવતા કે સાત્ત્વિક ધારણાને આધારે અનુમાનિત કરાયેલ કોઈ આધારગત વ્યવસ્થા. જો “તે” પણ સંપૂર્ણતામાં અનિશ્ચિતતામાં રહે તો સામાન્ય માનવીનું ગજું શું. અહીં સંભાવના એ છે કે તે પરમને ચોક્કસ પ્રકારના ઊંડાણમાં જાણવાની અને કોઈ એક ચોક્કસ નિર્ણય પર આધારી જરૂરિયાત જ ન હોય. તેમનો વ્યાપ ઉત્તરોત્તર બદલાયા કરતો હોય અને તેમની પ્રકૃતિ માટે કોઈ એક ચોક્કસ વ્યવસ્થા નિર્ધારિત ન થઈ હોય. પૂર્ણતામાં જાણવાનો પ્રયત્ન ન કરવો એ તેમની ક્ષમતાનો અભાવ નહીં પણ જે તે પ્રકારની વૃત્તિના અભાવ સમાન હોઈ શકે.

અહીં સ્થાપિત એ કરવામાં આવે છે કે ત્યાં સુધી બુદ્ધિને લાંબી કરવાની જરૂર જ નથી. જ્યાં આજુબાજુની પરિસ્થિતિ પર જ નજર ન જતી હોય ત્યાં હજારો કિલોમીટર દૂર રહેલી વ્યવસ્થા જોવાથી અર્થ સરતો નથી. પહેલા વર્તમાનને સમજવાની જરૂર છે. પહેલા અત્યારની સ્થિતિને કાર્ય-કારણના સંબંધ સાથે જ સમજવાની જરૂર છે. અત્યારે અત્યારના નિમિત્ત કર્મને યોગ્ય ન્યાય આપવાની જરૂર છે. જીવનના અત્યારના પ્રશ્નોનું નિરાકરણ પહેલા થવું જોઈએ.

એનો અર્થ એ નહીં કે ભવિષ્ય માટેનું આયોજન ન હોવું જોઈએ. ભવિષ્યમાં માત્ર આવતીકાલ ન આવે, આવતા અનેક જન્મો પણ આવે. એ માટે પણ વિચારણા તેમજ કાર્ય કરવા જરૂરી છે. પણ તે વર્તમાનની સ્થિતિના ભોગે ન હોઈ શકે. આજની તંદુરસ્તી સચવાઈ જાય પછી જ કાલ માટેના પ્રયત્નો

શરૂ કરવા જોઈએ. બૌદ્ધિક પ્રક્રિયા પણ વર્તમાન પર વધુ કેન્દ્રિત રહેવી જોઈએ.

તત્ત્વજ્ઞાનનું ખેડાણ પણ પરિસ્થિતિ મુજબનું હોવું જોઈએ. સૂષ્તિના મૂળને સમજ્યા વગર પણ તેમાંથી મુક્ત થવા માટેના સાધનો વ્યવસ્થિત રીતે સ્થાપિત થયેલા છે. આ સાધનોના ઉપયોગને પ્રાથમિકતા અપાવવી જોઈએ. આમ પણ પરિસ્થિતિની બહાર જઈને જ પરિસ્થિતિ વ્યવસ્થિત રીતે સમજ શકાય. સૂષ્તિની રચના સમજવા માટે સૂષ્તિની બહાર જવું જરૂરી છે. આ માટે જે સાધનો સ્થાપિત થયેલા છે તેની સાથે સંમિલિત થવું પડે. એમ પણ બની શકે કે સૂષ્તિની બહાર નીકળ્યા પછી સૂષ્તિ વિશે કોઈ રસ જ બાકી ન રહે.

વળી, “તે” પરમ તત્ત્વને બધી જ બાબતો વિશે જાણકારી છે કે નહીં તે જાણવાની પણ જરૂર નથી. તે પરમ તત્ત્વની સ્થિતિ, ઉત્પત્તિ, તેમના કાર્ય, તે કાર્ય પાછળના હેતુ, તેમનું ભાવાત્મક અસ્તિત્ત્વ કે તેમની સંભવિત મર્યાદા બાબતે દેહધારીને ચિંતિત રહેવાની જરૂર નથી. દેહધારીએ ક્રમાંનો હિસાબ પૂરો કરી નવા સમીકરણો ના ઉદ્ભવે તે રીતે સત્યનો આશરો લઈ સૂષ્તિની શુંખલાની – સૂષ્તિના ચક્રની બહાર નીકળી જવાની જરૂર છે. પછી બધું આપમેળે સમજાતું જશે – જો સમજવાની જરૂર જણાશે તો. શ્રદ્ધા એ માન્યતાનું પોતાનું મહત્ત્વ છે પણ તે વાસ્તવિકતા સમજવા માટે તે બાધારૂપ ન બનવા જોઈએ. શ્રદ્ધા જાળવી રાખવા માટે કોઈક આધાર જરૂરી હોય તો તેની સ્થાપના જરૂરી છે. કદાચ આ આધાર પાછળ પણ શ્રદ્ધા જ ભાગ ભજવતી હોય, તો પણ કંઈ વાંધો નથી. દેહધારી માટે અવલંબન જરૂરી છે. આ અવલંબનમાં ક્યાંય આંતરિક વિરોધ ન હોવો જોઈએ. વળી નાની નાની ધારણાથી પણ જો શ્રદ્ધા ટકી જતી હોય, અને તેનીથી જો માર્ગ પ્રશસ્ત થતો હોય તો તેનાથી ડુંગે ભીજું કશું જ નહીં.

બૌદ્ધિકતાના વમળમાં ફસાયા વગર શ્રદ્ધાનો આશરો દેહધારી માટે વધારે અગત્યનો જણાય છે. ■

ગીતા મહિમા

સારંગપ્રીત

feedback@bombay
samachar.com

ગત અંકમાં યથાર્થ દ્રષ્ટા ભક્તની વાત કરીને હવે ભગવાન કૃષ્ણ કહે છે કે

“अनादित्वान्निर्गुणत्वात्परमात्मायमव्ययः शरीरस्थोऽपि कौन्तेय न करोति न लिप्यते ॥૧૩/૩૦॥

“હે કુંતીપુત્ર! આ નિર્વિકારી પરમાત્મા અનાદિ હોવાથી તથા પ્રાકૃતિક ગુણોથી રહિત હોવાથી, અનંત બ્રહ્માંડોને શરીરમાં રહેવા છતાં માયાથી બંધાઈને કંઈ કરતા નથી (પરંતુ સ્વતંત્રપણે જ કરે છે) તે કર્મથી લોપાતા નથી.” વળી આગળ કહે છે.

“જેવી રીતે બધામાં રહેલો આકાશ સૂક્ષ્મતાને કારણે અન્ય ભૂતોના દોષથી લોપાતો નથી, તેવી રીતે પરમાત્મા અંતર્યામી શક્તિથી સર્વત્ર રહેતાં હોવા છતાં સ્થાનના ગુણોથી લોપાતા નથી.”

સંગની અસર જોરદાર હોય છે. વ્યક્તિ જેની સાથે રહે તેને જેવા ગુણ, રીતભાત, વિચારો વગેરે ધીરે ધીરે તે વ્યક્તિમાં આવતા જાય છે. અને એનું વ્યક્તિત્વ રોજ ધીરે ધીરે તે રૂપમાં ઢળતું જાય છે. સંગની અસરથી કોઈ બચી શક્યું નથી. અને એટલે જ કહ્યું છે ને કે ‘સંગ તેવો રંગ’. જો એક સામાન્ય વ્યક્તિની બીજી વ્યક્તિ પર આટલી ગાઢ અસર પડતી હોય તો, અતિ શક્તિશાળી માયાના સંગનું શું કહેવું!

જીવ પ્રાણીમાત્ર પ્રકૃતિ એટલે કે માયાના સંપૂર્ણ પ્રભાવમાં છે. કહોને કે પ્રત્યેક જીવ માયામય થઈને જીવે છે. માયાની અસરથી કોઈ મુક્ત રહી શકતું નથી. જમે તેવી સિદ્ધિ મેળવી હોય, તય-જપ કે વ્રત કર્યા હોય છતાં માયાની ચુંગાલથી બચવું લગભગ અશક્ય છે. રાજપાટ તજીને વનમાં ગયેલા ભરતજીને મૃગલીના બચ્ચામાં મોહ થઈ ગયો અને એને કારણે તેમને બીજો અવતાર મૃગલીનો લેવો પડ્યો. આમ ભલભલા સિદ્ધો પણ માયાની અસરથી મુક્ત રહી શકતા નથી.

સમગ્ર જીવસૃષ્ટિ માયાથી પ્રવૃત્ત છે. અને આ જડ ચેતન સૃષ્ટિમાં પરમાત્માનો પણ વાસ છે. એટલે કે

હોટેલ, ઈ ચંદન હોટેલના મેનેજર રામલાલની સોબતે ચડી ગઈ. ને આ ભલા માણસને ગંધેય નહીં. એવામાં આફ્રિકેથી હું આવ્યું એટલે માસ્તરે કહ્યું કે રોજની રામાયણ કરતાં છેટા સારા.’

કાકાએ દાળવડાંના પડીકામાં એકાદું દાળવડું બચ્યું હોય તો પૂડું કરવાના ઈરાદે હાથ નાખ્યો. કાંઈ ન મળવાથી હાથ વૂછી, માથે ટાલ ઉપર ચળ કરી બગાડ્યું ખાધું.

‘ચા... લો, નરોત્તમભાઈ, જરાક લાંબો વાંસો કરી લયે?’

‘અરે? પછી મોહનસર પાછા આવ્યા ત્યારે શું થયું? ને આપઘાત કેમ કરવો પડ્યો?’

‘હવે ઈ વાતમાં બહુ માલ નથી, નરોત્તમભાઈ.’

‘અરે? વાત તો કરો!’

‘અરે ભાઈ એક રાતે મોહનલાલ ઘરે વહેલા આવ્યા ને ચંદન હોટેલના મેનેજર રામલાલને સરલાના શરીર સાથે અડપલાં કરતાં જોઈ ગ્યા. ને ઓછામાં પૂડું રામલાલ તેનો જિગરી દોરતેય હતો! સરલા તેને ગાલે, ગળે, આંખે, કપાળે ને માથે બકીયું ભરે, બેય જણાં બથ ભરીને પથારીમાં લોટે, ને ઈ જોઈને મોહનલાલ નાકો! ને બહાર વરસાદ કિયે કે મારું કામ, વીજળીયું થાય, કડાકા બોલે, ને આપણો જણ પગ હેંટે અંગારો આવી ગયો હોય તેમ નાકો. શેરીના નાકેથી રેલવે સ્ટેશન તરફ દોડવા લાગ્યો, બિયારો. એના મગજમાંથી ઓલા બેય જણનું દૃશ્ય જાય નહીં. આંખની સામે નાચે, મગજ ફાટ ફાટ થાય, પોતે કોણ છે, ક્યાં જાય છે, કાંઈ ભાન નહીં. રેલવેના પાટે પાટે આ જણ તો જાય હાલતો.’

‘ઓ ગોડ!’

‘સાંજનો ટાઈમ, સૌરાષ્ટ્ર મેલના ઈન્જિનનો સ્ટીમ છોડવાનો અવાજ,હિસસલ ઘાબી. કોકની નજર ગઈ ને રાડ પાડી, ‘એ ભાઈ, એ ભાઈ!’પણ કાન જ બહેરા થઈ ગયા હોય પછી કોણ સાંભળે! ને ઈન્જિનની લાઈટ ભડકાની જેમ ભભૂકી તોયે આંખેય કોને દેખાતું હતું? ડબ્બાઓ ખટખટખટ ખટખટખટ પાસે ને પાસે આવતા હતા, ને મોહનલાલ એની સામે ગાંડોતુર થઈને ઘસમસતો હતો. બસ,એક... પવનનું એક પ્રચંડ ઝાપટું આવ્યું, ને એના શરીરની સાથે એનાં સુખદુખ, વેદના, ઈચ્છા બધાં ઉપર એ લોહાના ‘અજગરનાં’ પૈડાં ફળી વળ્યાં. ને તમારો વહાલો મોહનસર ભગવાનને વહાલો થઈ ગયો.’

તે જોયું, તેનાં સ્ટાર માથુરી દીક્ષિત તથા સંજય કપૂર સાથે ફેટા પડાવ્યા.

મુંબઈમાં જોવાલાયક સ્થળો જોયાં, લંડનમાં મારી સાથે કમલભાઈ ઠાકરિયા કામ કરે. એનો ભત્રીજો અશોક ઠાકરિયા મુંબઈમાં ફિલ્મો બનાવે. એ ગાળામાં ફિલ્મસિટીમાં અશોકભાઈની ‘રાજા’ ફિલ્મનું શૂટિંગ ચાલતું હતું. તે જોયું, તેનાં સ્ટાર માથુરી દીક્ષિત તથા સંજય કપૂર સાથે ફેટા પડાવ્યા.

અઠવાડિયામાં તો મુંબઈમાં જોવાલાયક તમામ સ્થળો જોવાઈ ગયાં... સગા, મિત્રો, પરિચિતો બધાને મળી લીધું. હાજીઅલી ઉપર સીતાકળનો આઈસક્રીમ યાખી પાછો જામનગર આવવા ટ્રેનમાં બેઠો ને મોહનસરની વાત યાદ આવી. અગિયાર વાગ્યે વાંકાનેર આવ્યું. રામલાલને મળવાનું એકદમ મન થઈ આવ્યું. વાંકાનેર ઊતરીને રિશ્તા કરી સીધો ચંદન હોટેલ પર આવ્યો. વાંકાનેર ગામના પ્રમાણમાં હોટેલ સારી જણાતી હતી. મેં રૂમ લીધી. મનમાં હતું, સવારે આ હોટેલના હરામખાર મેનેજર રામલાલનું મોઢું જોઈશ, વાતો કરીશ ને પછી જતાં જતાં એક ભૂંડી ગાળ દઈને કહીશ કે નરરાક્ષસ, તું રામલાલ નથી રાવણલાલ છે. બદમાશ! તેં મારા વિદ્યાગુરુ મોહનસરનો જાન લીધો છે, ને ભગવાન તને નહીં છોડે!

બી

ગુજરાત ટાઇટન્સને ચમત્કારની આશા, પ્લેઓફમાં પહોંચી ચૂકેલી કોલકાતા સામે ટકરાશે

અમદાવાદઃ ઇન્ડિયન પ્રીમિયર લીગમાં આજે અમદાવાદ ખાતે ગુજરાત ટાઇટન્સ અને કોલકાતા નાઇટરાઇડર્સ વચ્ચે મેચ રમાશે. કોલકાતાની ટીમ આઇપીએલની પ્લેઓફમાં પહોંચી ચૂકી છે, જ્યારે ગુજરાત ટાઇટન્સને પ્લે ઓફમાં પહોંચવા માટે કોઇ ચમત્કારની જરૂર છે. ગુજરાત ટાઇટન્સ જો પ્લેઓફમાં પહોંચવાની તેમની આશા જીવંત રાખવા માગતી હોય તો તેમણે કોલકાતાને મોટા અંતરથી હરાવવું પડશે. કોલકાતા હાલમાં પોઇન્ટ ટેબલમાં ટોપ પર છે.

ગિલે ચેન્નઈ સુપર કિંગ્સ સામેની છેલ્લી મેચમાં સદી ફટકારીને પોતાની ટીમને જીત અપાવવામાં મહત્ત્વની ભૂમિકા ભજવી હતી. આઈપીએલમાં આ તેની ચોથી સદી હતી. તેના સિવાય સારી સુદર્શને પણ સદી ફટકારી હતી. હાલમાં સાત ટીમ પ્લેઓફની રેસમાં છે. રાજસ્થાન રોયલ્સ (૧૬) અને સનરાઇઝર્સ હૈદરાબાદ (૧૪) બીજા અને ત્રીજા સ્થાને છે. ચેન્નઈ સુપર કિંગ્સ, દિલ્હી કેપિટલ્સ અને લખનૌ સુપરજાયન્ટ્સના સમાન ૧૨ પોઇન્ટ છે. ટાઇટન્સ અને રોયલ

ચેલેન્જર્સ બેંગ્લોરના ૧૦ પોઇન્ટ છે અને તેઓ મહત્તમ ૧૪ પોઇન્ટ સુધી પહોંચી શકે છે. ટાઇટન્સનો નેટ રન રેટ સારો નથી અને આવી સ્થિતિમાં જો ટીમ અંતિમ ચારમાં સ્થાન મેળવવા માગે છે તો તેમને ચમત્કારની આશા રાખવી પડશે. ટાઇટન્સના બોલરો આ સીઝનમાં અપેક્ષા મુજબનું પ્રદર્શન કરી શક્યા નથી. તેમના ઝડપી બોલરોમાં સાતત્યનો અભાવ છે, જ્યારે સ્પિનરો ૨૦ આપી રહ્યા છે. જોકે ચેન્નઈ સામેની છેલ્લી મેચમાં તેણે પ્રથમ ત્રણ ઓવરમાં ત્રણ વિકેટ ઝડપી હતી.

બોલિંગમાં અલ્બવી મોહિત શર્મા અને રાશિદ ખાનનું પ્રદર્શન ટીમ માટે ઘણું મહત્ત્વપૂર્ણ રહેશે. ગુજરાતના ટોપ ઓર્ડર બેટિંગમાં સારું પ્રદર્શન કરવું પડશે. છેલ્લી મેચ સિવાય બાકીની મેચોમાં તેના ટોચના બેટ્સમેનો અપેક્ષા મુજબનું પ્રદર્શન કરી શક્યા ન હતા. ગિલ અને સુદર્શને છેલ્લી મેચમાં પ્રથમ વિકેટ માટે ૨૧૦ રનની રેકોર્ડ ભાગીદારી કરી હતી. જ્યાં સુધી કોલકાતાનો સવાલ છે, તે ટોચ પર તેની સ્થિતિ મજબૂત કરવાનો પ્રયાસ કરશે. તેમને ટોચની બે ટીમોમાં રહેવા માટે બાકીની બે

મેચમાં માત્ર એક જીતની જરૂર છે. કોલકાતાએ છેલ્લી મેચમાં મુંબઈ ઈન્ડિયન્સને ૧૮ રનથી હરાવીને પ્લેઓફમાં પોતાનું સ્થાન નિશ્ચિત કર્યું હતું. સુનીલ નરેન અત્યાર સુધી કોલકાતા માટે ટ્રમ્પ કાર્ડ સાબિત થયો છે. તેણે અત્યાર સુધીમાં ૪૬૧ રન કરવાની સાથે ૧૫ વિકેટ પણ ઝડપી છે. વેસ્ટ ઈન્ડિઝના અન્ય ખેલાડી આન્દ્રે રસેલે પણ ૨૨૨ રન કરીને ૧૫ વિકેટ ઝડપી છે. લેગ સ્પિનર વરુણ ચકવર્તીએ અત્યાર સુધી ૧૮ વિકેટ ઝડપી છે. ■

કોલકાતા આસાનીથી મુંબઈ સામે જીતીને પ્લે-ઓફમાં પહોંચ્યું

કોલકાતાઃ ઈઝન ગાર્ડન્સમાં શનિવારે ચજમાન કોલકાતા નાઈટ રાઇડર્સ (૧૬ ઓવરમાં ૧૫૭/૭)ની ટીમે મુંબઈ ઇન્ડિયન્સ (૧૬ ઓવરમાં ૧૩૮/૮)ને આસાનીથી હરાવી દીધી હતી. ૧૨ મેચમાં શ્રેયસ ઐયરની ટીમનો આ નવમો વિજય હતો. કોલકાતાની ટીમ ૧૮ રનથી જીતીને ૧૮ પોઇન્ટ તથા +૧.૪૨૮ના સર્વશ્રેષ્ઠ નેટ રનરેટ સાથે સત્તાવાર રીતે પ્લે-ઓફમાં પહોંચી ગઈ છે અને ટોપ-ટૂના સ્થાનમાં રહેશે એની પાકી સંભાવના છે. પ્લે-ઓફનું ફોર્મેટ એવું છે જેમાં પહેલાં બે સ્થાને રહેનાર ટીમ વચ્ચે જે મેચ (ક્રોલિકાવર-વન) રમાય એમાં જીતનારી ટીમને સીધા ફાઇનલમાં જવા મળે. હાલમાં રાજસ્થાન બીજા, હૈદરાબાદ ત્રીજા અને ચેન્નઈ ચોથા નંબરે છે. મુંબઈ અને પંજાબ સત્તાવાર રીતે

બુમરાહ પાસે પર્યાલ કેપ પાછી આવી ગઈ

સ્પર્ધાની બહાર થઈ ગયા છે. મેઘરાજાએ શનિવારે ૬૦મી લીગ મેચની શરૂઆતમાં પોણા બે કલાક સુધી બાજુ બગાડી એ પછી કોલકાતાની ટીમનું મુંબઈ પર પ્રભુત્વ રહ્યું હતું. કોલકાતાને ખાસ કરીને સ્પિન-ટુવિન્સ વરુણ ચકવર્તી (૪-૦-૧૭-૨) અને સુનીલ નારાયણ (૩-૦-૨૧-૧)ની જોડીએ તેમ જ પેસ બોલર્સ હર્ષિત રાણા (૩-૦-૩૪-૨) અને આન્દ્રે રસેલે (૩-૦-૩૪-૨) એકસરખા આક્રમણથી વિજય અપાવ્યો હતો. મુંબઈના બેટર્સ વિશેષ કરીને વરુણ વર્મા (૧૭ બોલમાં ૩૨ રન)ના ટીક-ટીક યોગદાન હતા. ઈશાનની વિકેટ નારાયણે લીધી હતી, જ્યારે સૂર્યકુમાર (૧૧ રન)ની સૌથી મહત્ત્વપૂર્ણ વિકેટ રસેલને મળી

હતી. એ પહેલાં, મુંબઈના ચોર્કર સ્પેશિયાલિસ્ટ જસપ્રીત બુમરાહની પણ પંજાબના હર્ષલ પટેલ જેટલી ૨૦ વિકેટ થઈ હોવાથી તેની પાસે પર્યાલ કેપ પાછી આવી ગઈ હતી. પ્રથમ બેટિંગ કરવાનું આમંત્રણ મળ્યા બાદ કોલકાતાએ જે ૧૫૭ રન બનાવ્યા એમાં વેન્કટેશ ઐયર (૨૧ બોલમાં ૪૨ રન) તથા દોહ મહિને ફરી રમાડવામાં આવેલા નીતિશ રાણા (૨૩ બોલમાં ૩૩ રન)નો સાધારણ ફાળો હતો. વેન્કટેશની વિકેટ પીયૂષ ચાવલાએ લીધી હતી અને રાણાને તિલકે રનઆઉટ કર્યો હતો. રસેલે બે સિક્સર, બે ફોરની મદદથી ૧૪ બોલમાં ૨૪ રન અને રિનુ સિંહે બે છગ્ગા સાથે ૧૨ બોલમાં ૩૨ રન બનાવ્યા હતા. બુમરાહ અને ચાવલાએ બે-બે વિકેટ લીધી હતી તથા અંશુલ કમ્બોજ-થુશારાને એક-એક વિકેટ મળી હતી. ■

પાંચમી ટી-૨૦ મેચમાં ઝિમ્બાબ્વેનો આઠ વિકેટથી વિજય

ઢાકાઃ કેપ્ટન સિક્કર રઝા અને બ્રાયન બેનેટની શાનદાર ઇનિંગ્સની મદદથી ઝિમ્બાબ્વેએ બાંગ્લાદેશને પાંચમી અને અંતિમ ટી-૨૦ આંતરરાષ્ટ્રીય ક્રિકેટ મેચમાં ૮ વિકેટથી હાર આપી હતી. આ સાથે બાંગ્લાદેશની ટીમે ટી-૨૦ સીરિઝ ૪-૧થી જીતી હતી. બાંગ્લાદેશે પ્રથમ બેટિંગ કરતા ૬ વિકેટે ૧૫૭ રન ફટકાર્યા હતા. જેના જવાબમાં ઝિમ્બાબ્વેએ ૧૮.૩ ઓવરમાં ૨ વિકેટે ૧૫૮ રન

કરીને મેચ જીતી લીધી હતી. આ રીતે બાંગ્લાદેશે ૪-૧થી શ્રેણી જીતી લીધી હતી. ઝિમ્બાબ્વે તરફથી કેપ્ટન રઝા અને બેનેટે અડધી સદી ફટકારી હતી. રઝાએ ૪૬ બોલમાં ૬ ચોગ્ગા અને ચાર છગ્ગા સાથે અણનમ ૭૨ રન ફટકાર્યા હતા. જ્યારે બેનેટે ૪૮ બોલમાં પાંચ ચોગ્ગા અને છ છગ્ગાની મદદથી ૭૦ રન ફટકાર્યા હતા. બંનેએ બીજી વિકેટ માટે ૭૫ રનની ભાગીદારી કરી, જેના કારણે

ઝિમ્બાબ્વે નવ બોલ બાકી રહેતા જીતવામાં સફળ રહ્યું હતું. અગાઉ બાંગ્લાદેશની શરૂઆત સારી રહી ન હતી અને ૧૫ રનમાં ત્રણ વિકેટ ગુમાવી દીધી હતી. મહેમુદુલ્લાહ (૪૪ બોલમાં ૫૪ રન) અને કેપ્ટન નઝમુલ હસન શાંતો (૩૬)ની ઇનિંગથી ટીમ સન્માનજનક સ્કોર સુધી પહોંચી હતી. બેનેટે બે વિકેટ લીધી હતી. ■

પ્રજ્ઞાનાનંદે વિશ્વના નંબર વન ચેસ ખેલાડી કાર્લસનને હરાવ્યો, ત્રીજા સ્થાને યથાવત્

નવી દિલ્હીઃ ભારતના યુવા ગ્રાન્ડમાસ્ટર આર પ્રજ્ઞાનાનંદે ફરી એકવાર શાનદાર પ્રદર્શન કરતા સુપરબેટ રેપિડ અને બ્લિટ્ઝ ચેસ ટૂર્નામેન્ટમાં વિશ્વના નંબર વન ખેલાડી નોર્વેના મેગ્નેસ કાર્લસનને હરાવીને પોતાની પ્રતિભા બતાવી હતી. જોકે જીત છતાં પ્રજ્ઞાનાનંદ ત્રીજા સ્થાને યથાવત્ છે, જ્યારે ચીનના વેઈ યીએ ૨.૫ પોઇન્ટની મજબૂત લીડ મેળવી છે. આ પહેલીવાર નથી જ્યારે પ્રજ્ઞાનાનંદે કાર્લસન સામે જીત નોંધાવી હોય. તે આ પહેલા પણ અનેક વખત વિશ્વના નંબર વન ખેલાડીને ચોંકાવી ચૂક્યો છે. તાજેતરમાં જ કેન્ડિડેટ્સ ટૂર્નામેન્ટ જીતીને ઇતિહાસ રચનાર વર્લ્ડ ચેમ્પિયનશિપના ચેલેન્જર ડી ગુકેશનું ફોર્મ ધિંતાનો વિષય છે કારણ કે તે ૧,૭૫,૦૦૦ અમેરિકન ડોલરના ઈનામી રકમની ટૂર્નામેન્ટમાં ૯.૫ પોઇન્ટ સાથે છેલ્લા સ્થાને છે. ભારતનો અર્જુન એરિંગેસી ૧૪ પોઇન્ટ સાથે ચોથા સ્થાને છે, જ્યારે પોલેન્ડનો

ડુગ્ગા જાન કઝિઝટોફ ૧૩ પોઇન્ટ સાથે તેની પાછળ છે. ઉઝબેકિસ્તાનના નોદિરબેક અબ્દુસાતોરોવ ૧૨.૫ સાથે છઠ્ઠા સ્થાને છે, જે જર્મનીના વિન્સેન્ટ કીમરથી એક પોઇન્ટ આગળ છે. સ્પર્ધાની શરૂઆતમાં ટોચ પર રહેલો રોમાનિયાના કિરીલ શેવચેન્કો ૧૧ પોઇન્ટ સાથે આઠમા સ્થાને છે. હોલેન્ડનો અનીશ ગિરી ૧૦.૫

પોઇન્ટ સાથે નવમા સ્થાને પહોંચી ગયો છે. બ્લિટ્ઝ સ્પર્ધામાં હજુ નવ રાઉન્ડની રમતો રમવાની બાકી છે. વેઈ યી સાત જીત સાથે ૨૦.૫ પોઇન્ટ સાથે ટોચ પર છે. કાર્લસનના ૧૮ પોઇન્ટ છે અને તે બીજા સ્થાને છે. તેમના પછી પ્રજ્ઞાનાનંદ આવે છે. જોકે, આ ભારતીય ખેલાડીના ૧૪.૫ પોઇન્ટ છે. ■

રેસલર અમન સહરાવતે હાંસલ કર્યો પેરિસ ઓલિમ્પિક ક્વોટા, દીપક પૂનિયાને ન મળી સફળતા

અંકારા : એશિયન ચેમ્પિયન અમન સેહરાવતે તુર્કિયામાં વર્લ્ડ રેસલિંગ ઓલિમ્પિક ક્વોલિફાયર્સમાં પુરુષોની ૫૭ કિગ્રા ફ્રી સ્ટાઇલ કેટેગરીમાં ભારત માટે પેરિસ ૨૦૨૪ ક્વોટા મેળવ્યો હતો. જ્યારે દીપક પૂનિયા નિષ્ફળ રહ્યો હતો. તે પહેલા રાઉન્ડમાં જ બહાર થઈ ગયો હતો. ભારત માટે આ છઠ્ઠો પેરિસ ઓલિમ્પિક્સ ૨૦૨૪ કુસ્તી ક્વોટા છે, જ્યારે પુરુષોની કેટેગરીમાં આ પ્રથમ છે. અગાઉના તમામ પાંચ ક્વોટા ભારતીય મહિલા કુસ્તીબાજોએ જીત્યા હતા. અંડર-૨૩ વર્લ્ડ ચેમ્પિયન સેહરાવતે સેમિફાઇનલમાં

ેમોક્રેટિક પીપલ્સ રિપબ્લિક ઓફ કોરિયાના ચોંગસોંગ હાનને ૧૨-૨થી હરાવ્યો હતો. ઈસ્તંબુલ સ્પર્ધા કુસ્તીબાજો માટે આગામી ઓલિમ્પિક ગેમ્સ માટે ક્વોટા મેળવવાની છેલ્લી તક છે. દરેક વજન વર્ગમાં ત્રણ ક્વોટા દાવ પર છે. અમને તેની બંને મેચ સરળતાથી જીતી લીધી હતી. પહેલા તેણે જોડી વાલેનતિનોવને ૧૦-૪થી હરાવ્યો હતો. આ પછી અમને યુકેનના એન્ડ્રે યાતસેન્કોને હરાવ્યો હતો. યાતસેન્કોએ ભારતીય કુસ્તીબાજને પડકાર ફેંક્યો પરંતુ અમન ખૂબ જ મજબૂત સાબિત થયો હતો. ■

એકબીજાને સમર્થન આપવું એ કોલકાતાની જીતનો મંત્ર છે: નીતીશ રાણા

ચેન્નઈએ રાજસ્થાનને પાંચ વિકેટે હરાવ્યું

પ્લેઓફનો દાવો કર્યો મજબૂત

ચેન્નઈઃ ઇન્ડિયન પ્રીમિયર લીગની મેચમાં ચેન્નઈ સુપર કિંગ્સે રાજસ્થાન રોયલ્સને પાંચ વિકેટે હરાવ્યું હતું. રાજસ્થાને ટોસ જીતીને પ્રથમ બેટિંગ કરતા રિયાન પરાગની ૩૫ બોલમાં ૪૭ રનની અણનમ ઈનિંગની મદદથી ૨૦ ઓવરમાં પાંચ વિકેટે ૧૪૧ રન કર્યા હતા. જેના જવાબમાં ચેન્નઈએ ૧૮.૨ ઓવરમાં પાંચ વિકેટે ૧૪૫ રન કરીને જીત નોંધાવી હતી. ચેન્નઈ માટે કેપ્ટન ઋતુરાજ ગાયકવાડે ૪૧ બોલમાં ૪૨ રનની અણનમ ઈનિંગ્સ રમી અને ટીમને જીત અપાવવામાં મહત્ત્વનું યોગદાન આપ્યું હતું. રાજસ્થાન તરફથી ઓફ સ્પિનર રવિચંદ્રન અશ્વિને બે વિકેટ ઝડપી હતી. આ જીત સાથે ચેન્નઈએ પ્લેઓફની રેસમાં પોતાનો દાવો મજબૂત કર્યો હતો અને પોઈન્ટ ટેબલમાં ટોપ ચારમાં પોતાનું સ્થાન મજબૂત કરી લીધું છે. ચેન્નઈની ટીમ ૧૩ મેચમાં સાત જીત અને છ હાર સાથે ૧૪ પોઇન્ટ સાથે ટેબલમાં ચોથા સ્થાને પહોંચી ગઈ છે, જ્યારે રાજસ્થાનની ટીમ ૧૨ મેચમાં ૮ જીત અને ૪ હાર સાથે

૧૬ પોઈન્ટ સાથે બીજા સ્થાને છે. ચેન્નઈ તરફથી કેપ્ટન ઋતુરાજ ગાયકવાડે સૌથી મોટી ઇનિંગ્સ રમી અને ૪૧ બોલમાં ૧ ફોર અને ૨ સિક્સરની મદદથી ૪૨ રન કર્યા હતા. દરમિયાન રાજસ્થાન તરફથી રવિચંદ્રન અશ્વિને સૌથી વધુ ૨ વિકેટ ઝડપી હતી. રાજસ્થાનની આ સતત ત્રીજી હાર હતી. આવી સ્થિતિમાં રાજસ્થાનને પ્લેઓફમાં સ્થાન મેળવવા માટે બેમાંથી એક મેચ જીતવી પડશે. બીજી તરફ ચેન્નઈએ પણ પોતાની છેલ્લી મેચ કોઈ પણ ભોગે જીતવી પડશે. ૧૪૨ રનના લક્ષ્યનો પીછો કરવા ઊતરેલી ચેન્નઈને કેપ્ટન ગાયકવાડ અને રવિન રવિન્દ્રએ સારી શરુઆત અપાવી હતી. બંનેએ પ્રથમ વિકેટ માટે ૩૨ રન (૨૨ બોલ)ના ભાગીદારી કરી હતી. આ ભાગીદારીનો અંત ચોથી ઓવરમાં થયો હતો. રવિને ૧૮ બોલમાં ૧ ફોર અને ૨ સિક્સરની મદદથી ૨૭ રન કર્યા હતા. ત્યારબાદ ટીમને બીજો ઝટકો ૮મી ઓવરમાં ડિરેલ મિશેલના રૂપમાં લાગ્યો હતો. ■

એક શામ ગુજરાત ટાઇટન્સ કે સિંગર્સ કે નામ....

અમદાવાદઃ ગુજરાત ટાઇટન્સની ટીમે પહેલી બે સીઝન (૨૦૨૨ અને ૨૦૨૩)ની સરખામણીમાં આ વખતે બહુ નબળું પર્ફોર્મ કર્યું છે. જોકે હાર્દિક પંડ્યાએ એ ટીમ છોડીને મુંબઈ ઇન્ડિયન્સમાં રી-એન્ટ્રી કરી એટલે શુભમન ગિલને ગુજરાતની ટીમનું સુકાન સોંપાવું અને તેની કેપ્ટન્સીમાં આ ટીમ શુક્રવાર સુધીમાં બારમાંથી પાંચ જ મેચ જીતી શકી.

જોકે ‘આવા દે’ના સ્લોગન સાથે મેદાન પર ઉતરતી આ ટીમે અડધા ભાગની હરીફ ટીમો સામે સારું પર્ફોર્મ નથી કર્યું, પણ આ ટીમની જ એક સિંગિંગ ઇવેન્ટ માં એના ઘણા ખેલાડીઓએ પોતાની ટેલન્ટ દિલ ખોલીને બતાવી હતી. દરેક ખેલાડીએ આ ફકરમાં ખૂબ મોજ માણી હતી. ૧૦મી મેચે ડિફેન્ડિંગ ચેમ્પિયન ચેન્નઈને હરાવતાં પહેલાં ગુજરાતની ટીમ માનસિક રીતે બહુ સારી તૈયારી કરીને આવી હતી. બીજી રીતે કહીએ તો આ ટીમના કેટલાક ખેલાડીઓએ આઠમી મેચે એક સમારંભમાં ગીતો ગાવાની હરીફાઈ રાખી હતી જેમાં રાશીદ ખાને આગેવાની લીધી હતી અને સાતેય પ્રતિસ્પર્ધીઓમાં તેની જ સિંગિંગ ટેલન્ટ સર્વશ્રેષ્ઠ જણાઈ હતી. રાશીદ ખાન છે તો અફઘાનિસ્તાનનો, પરંતુ હિન્દી ગીતોથી બહુ સારી રીતે વોકેફ છે. ટીમ-બોનિંગ માટેની એ ઇવેન્ટ

‘ગુલાબી આંખે જો તેરી દેખી...’ ગીત ગાઈ રહેલો અફઘાનિસ્તાનનો રાશીદ ખાન.

‘ગુલાબી આંખે જો તેરી દેખી...’ ગીતથી શરૂ થઈ હતી અને વારાફરતી સાત પાર્ટિસિપન્ટ્સના કંઠની કસોટી થઈ હતી. એ ઇવેન્ટનો વીડિયો વાઇરલ થયો છે. કેપ્ટન શુભમન ગિલ આ ઇવેન્ટમાં નહોતો દેખાયો, પણ હેડ-કોચ આશિષ નેહરા સહિત જે કુલ સાત સ્પર્ધકો સ્ટેજ પર આવ્યા હતા તેમની યાદી આ મુજબ રાશીદ ખાને આગેવાની લીધી હતી અને સાતેય પ્રતિસ્પર્ધીઓમાં તેની જ સિંગિંગ ટેલન્ટ સર્વશ્રેષ્ઠ જણાઈ હતી. રાશીદ ખાન છે તો અફઘાનિસ્તાનનો, પરંતુ હિન્દી ગીતોથી બહુ સારી રીતે વોકેફ છે. ટીમ-બોનિંગ માટેની એ ઇવેન્ટ

ભારતીય મહિલા દોડવીર દીક્ષાએ ૧૫૦૦ મીટર દોડમાં બનાવ્યો નવો રાષ્ટ્રીય રેકોર્ડ

દોડમાં પારુલ ચૌધરીએ ૧૫ મિનિટ ૧૦.૬૯ સેકન્ડના સમય સાથે પાંચમું સ્થાન મેળવ્યું હતું, જ્યારે અંકિતા એ જ ઇવેન્ટમાં ૧૫ મિનિટ ૨૮.૮૮ સેકન્ડના સમય સાથે દસમા સ્થાને રહી હતી. સાબલે પુરુષોની ૫૦૦૦ મીટરની દોડમાં ૧૩ મિનિટ ૨૦.૩૭ સેકન્ડના સમય સાથે બીજા ક્રમે રહ્યો હતો. આ ઇવેન્ટમાં ભાગ લેનાર અન્ય એક ભારતીય ખેલાડી ગુલવીર સિંહે ૧૩ મિનિટ ૩૧.૮૫ સેકન્ડમાં રેસ પૂરી કરી હતી. ૫૦૦૦ મીટર રેસમાં સાબલેનો રાષ્ટ્રીય રેકોર્ડ ૧૩ મિનિટ ૧૯.૩૦ સેકન્ડનો છે. કાર્તિક કુમાર પુરુષોની ૧૦૦૦૦ મીટર દોડમાં ૨૮ મિનિટ ૭.૬૬ સેકન્ડના સમય સાથે બીજા સ્થાને રહ્યો હતો. ■

અગાઉનો સર્વશ્રેષ્ઠ દેખાવ કર્યો હતો જે તેણે ૨૦૨૩માં ભુવનેશ્વરમાં રાષ્ટ્રીય આંતરરાજ્ય અંશદેલિક્સ મહિલાઓની ૫૦૦૦ મીટર

ચેમ્પિયનશિપની ફાઇનલમાં હાંસલ કર્યો હતો. મહિલાઓની ૫૦૦૦ મીટર

એકબીજાને સમર્થન આપવું એ કોલકાતાની જીતનો મંત્ર છે: નીતીશ રાણા

કોલકાતાઃ કોલકાતા નાઈટ રાઈડર્સના વાઇસ-કેપ્ટન નીતીશ રાણાનું માનવું છે કે ઈન્ડિયન પ્રીમિયર લીગ (આઈપીએલ)ની વર્તમાન સીઝનમાં તેમની ટીમની સફળતાની યાવો એ છે કે તેઓ એક બીજાને સાથ આપે છે જે તેઓ છેલ્લા બે વર્ષથી કરી શકતા નહોતા. બે વખતની ચેમ્પિયન કોલકાતાએ શનિવારે અહીં વરસાદથી પ્રભાવિત મેચમાં મુંબઈ ઈન્ડિયન્સને ૧૮ રનથી હરાવીને પ્લેઓફમાં પોતાનું સ્થાન નિશ્ચિત કર્યું હતું. નોકઆઉટ સ્ટેજમાં પહોંચનારી તે પ્રથમ ટીમ બની હતી. ૨૦૨૧ પછી આ પ્રથમ વખત છે જ્યારે કોલકાતાની પ્લેઓફમાં પહોંચી છે. મેચ બાદ પ્રેસ કોન્ફરન્સમાં રાણાએ કહ્યું હતું કે અમે સાથે જીતીએ છીએ અને સાથે હારીએ છીએ. અમારા પ્રેક્ષિંગ રૂમમાં આ પ્રકારનું વાતાવરણ છે.

કોલકાતાઃ કોલકાતા નાઈટ રાઈડર્સના વાઇસ-કેપ્ટન નીતીશ રાણાનું માનવું છે કે ઈન્ડિયન પ્રીમિયર લીગ (આઈપીએલ)ની વર્તમાન સીઝનમાં તેમની ટીમની સફળતાની યાવો એ છે કે તેઓ એક બીજાને સાથ આપે છે જે તેઓ છેલ્લા બે વર્ષથી કરી શકતા નહોતા. બે વખતની ચેમ્પિયન કોલકાતાએ શનિવારે અહીં વરસાદથી પ્રભાવિત મેચમાં મુંબઈ ઈન્ડિયન્સને ૧૮ રનથી હરાવીને પ્લેઓફમાં પોતાનું સ્થાન નિશ્ચિત કર્યું હતું. નોકઆઉટ સ્ટેજમાં પહોંચનારી તે પ્રથમ ટીમ બની હતી. ૨૦૨૧ પછી આ પ્રથમ વખત છે જ્યારે કોલકાતાની પ્લેઓફમાં પહોંચી છે. મેચ બાદ પ્રેસ કોન્ફરન્સમાં રાણાએ કહ્યું હતું કે અમે સાથે જીતીએ છીએ અને સાથે હારીએ છીએ. અમારા પ્રેક્ષિંગ રૂમમાં આ પ્રકારનું વાતાવરણ છે.

કોલકાતાઃ કોલકાતા નાઈટ રાઈડર્સના વાઇસ-કેપ્ટન નીતીશ રાણાનું માનવું છે કે ઈન્ડિયન પ્રીમિયર લીગ (આઈપીએલ)ની વર્તમાન સીઝનમાં તેમની ટીમની સફળતાની યાવો એ છે કે તેઓ એક બીજાને સાથ આપે છે જે તેઓ છેલ્લા બે વર્ષથી કરી શકતા નહોતા. બે વખતની ચેમ્પિયન કોલકાતાએ શનિવારે અહીં વરસાદથી પ્રભાવિત મેચમાં મુંબઈ ઈન્ડિયન્સને ૧૮ રનથી હરાવીને પ્લેઓફમાં પોતાનું સ્થાન નિશ્ચિત કર્યું હતું. નોકઆઉટ સ્ટેજમાં પહોંચનારી તે પ્રથમ ટીમ બની હતી. ૨૦૨૧ પછી આ પ્રથમ વખત છે જ્યારે કોલકાતાની પ્લેઓફમાં પહોંચી છે. મેચ બાદ પ્રેસ કોન્ફરન્સમાં રાણાએ કહ્યું હતું કે અમે સાથે જીતીએ છીએ અને સાથે હારીએ છીએ. અમારા પ્રેક્ષિંગ રૂમમાં આ પ્રકારનું વાતાવરણ છે.

પંજાબ કિંગ્સ સામે લાગ્યો હતો. ત્યારબાદ પંજાબ કિંગ્સે ૨૬૨ રનનો લક્ષ્યાંક હાંસલ કરીને નવો રેકોર્ડ બનાવ્યો હતો. રાણાએ કહ્યું, તે દિવસે અમને

ખૂબ જ ખરાબ લાગ્યું. તે દિવસે પ્રેક્ષિંગ રૂમના વાતાવરણનો હું સાક્ષી રહ્યો છું. પછી ત્રણ-ચાર ખેલાડીઓએ જ ડિનર લીધું હતું.

પંજાબ કિંગ્સ સામે લાગ્યો હતો. ત્યારબાદ પંજાબ કિંગ્સે ૨૬૨ રનનો લક્ષ્યાંક હાંસલ કરીને નવો રેકોર્ડ બનાવ્યો હતો. રાણાએ કહ્યું, તે દિવસે અમને

શૉરબજારમાં ચૂંટણી પરિણામ અંગેની અનિશ્ચિતતા અને ડેટાથી ભરપૂર સપ્તાહ દરમિયાન ભારે અફડાતફડીની સંભાવના

બિગ બેરીશ કેન્ડલ પેટર્નમાં મંદીના સંકેત, નિફ્ટીએ ૨૨,૩00ની ઉપર નિર્ણાયક બંધ આપવો અનિવાર્ય

મુંબઈ: આજે સોમવારથી શરૂ થઇ રહેલા લોકસભાની ચૂંટણીના ચોથા તબક્કાની ગતિવિધી, ચોથા ક્વાર્ટરના પરિણામ, કુગાવાના ડેટા અને એફઆઇઆઇનું વલણ આ સપ્તાહે બજારની દિશા નક્કી કરશે. ચૂંટણીની આસપાસના સમાચારો અને અંદકળોનો પ્રવાહ પણ રોકાણકારોના સેન્ટિમેન્ટ પર ખાસ અસર બતાવશે. આ ઉપરાંત વૈશ્વિક ફૂડ ઓઇલ બેન્ચમાર્ક બ્રેન્ટ ફૂઝની હિલચાલ અને કરન્સી માર્કેટમાં રૂપિયા-ડોલરની વધઘટ પણ બજારની ચાલને પ્રભાવિત કરશે.

મતદાનનું પ્રમાણ ઓછું રહ્યું હોવાથી ચૂંટણી પરિણામ અંગેની અનિશ્ચિતતાને કારણે સ્થાનિક બજારોમાં વર્તમાન વલણ ટૂંકા ગાળામાં ચાલુ રહેવાની શક્યતા છે. આગળના ડેટાથી ભરપૂર સપ્તાહમાં, રોકાણકારોનું ધ્યાન ભારત અને યુએસ સીપીઆઈ ડેટા, યુરોપ અને જાપાનના જીડીપી રીલીઝ અને ફેડરલના ચેરમેનની સ્પીચ પર કેન્દ્રિત રહેશે. વધુમાં, ચોથા ક્વાર્ટરના પરિણામોનો આગામી સેટ પણ બજારના સેન્ટિમેન્ટને આકર્ષિત કરશે.

ટેકનિકલ ધોરણે બજારે બિગ બેરીશ કેન્ડલ પેટર્નની રચના કરી છે, તે જોતા નિષ્ણાતો જણાવે છે કે નિક્કઅટી જો ૨૨,૩૦૦ની ઉપ મક્કમ બંધ નહીં આપે તો મંદીવાળા હાવી રહે એવી સંભાવના છે.

શૉરબજાર માટે પાછલુ સપ્તાહ ખૂબ ઊથલપાથલભર્યું અને રોકાણકારો માટે નુકસાનકારક રહ્યું હતું. માર્કેટ કેપિટલ અચવા રોકાણકારોની સંપત્તિમાં જમરૂ ધોવાણ નોંધાયું છે. સમીક્ષા હેઠળના ૦૬ મે, ૨૦૨૪થી ૧૦ મે, ૨૦૨૪ દરમિયાનના સપ્તાહમાં વિદેશી ફંડોની એકધારી વેચવાલીને કારણે બજારનું માનસ ખોરવાયું હતું. સેન્સેક્સ

પાછલા અઠવાડિયે, બીએસઇ બેન્ચમાર્ક ૧,૨૧૩.૬૮ પોઈન્ટ્સ અથવા ૧.૬૪ ટકા, અને નિફ્ટી ૪૨૦.૬૫ પોઈન્ટ્સ અથવા ૧.૮૭ ટકા ઘટચો હતો. એફઆઈઆઈએ કુલ રૂ. ૨૧,૯૦૦ કરોડની ચોખ્ખી વેચવાલી નોંધાવી હતી અને માર્કેટ કેપમાં રૂ. ૯.૬૮ લાખ કરોડનું ધોવાણ થયું હતું. આ સમાહના અંતે માર્કેટ કેપ રૂ. ૩૯૬.૫૬ લાખ કરોડ રહ્યું હતું, જે ત્રીજી મે, શુક્રવારના અંતે રૂ. ૪૦૬.૨૪ લાખ કરોડ હતું.

નિષ્ણાતો માને છે કે, સ્થાનિક સેન્ટિમેન્ટ નકારાત્મક હોવા છતાં, વૈશ્વિક બજારોમાં, ખાસ કરીને અમેરિકન શૉરબજારમાં જોવા મળેલી મજબૂતાઈએ ઘટાડાની ગતિને રોકવામાં મહત્વની ભૂમિકા ભજવી છે. રોકાણકારો માટે સ્થાનિક અને વૈશ્વિક બંને બજારો પર ઝીણી નજર રાખવી જરૂરી છે.

અ સપ્તાહે સ્થાનિક અને વૈશ્વિક બંને મોરચે આર્થિક ડેટાનો મારો થવાનો છે. સ્થાનિક રીતે, કન્ઝ્યુમર પ્રાઇસ ઇન્ડેક્સ (સીપીઆઇ) અને જથ્થાબંધ ભાવ સૂચકાંક (ડબલ્યુપીઆઇ) પર રોકાણકારો ફોકસ કરશે અને વૈશ્વિક સ્તરે, યુએસ પ્રોડ્યુસર પ્રાઇસ ઇન્ડેક્સ (પીઆઇઆઇ) અને કન્ઝ્યુમર પ્રાઇસ પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવામાં આવશે.

એ જ સાથે, ફેડરલ રિઝર્વના અધ્યક્ષ જેરોમ પોવેલનું પ્રવચન આમાંહની મુખ્ય ઘટના બની રહેશે. ચીનના ઔદ્યોગિક ઉત્પાદનના ડેટા અને જાપાનના જીડીપીના આંકડા પણ ગ્લોબલ માર્કેટના સેન્ટિમેન્ટને અસર કરશે અને તેની અસર સ્થાનિક બજાર પર જોવા મળશે.

આ અઠવાડિયે ૨૦૦થી વધુ કંપનીઓ તેમના પરિણામો જાહેર કરશે. ઝોમેટો, આઇનોક્સ ઇન્ડિયા, વરૂણ બેવેરેજિસ, ભારતી

ટેલિકોમ કંપનીઓ ટેરિફમાં તોતિંગ વધારો ઝીંકવાની તૈયારીમાં, મોબાઈલ વાપરવો હવે મોંઘો પડશે

નવી દિલ્હી: ટેલિકોમ કંપનીઓ ટેરિફમાં તોતિંગ વધારો ઝીંકવાની તૈયારીમાં, મોબાઈલ વાપરવો હવે મોંઘો પડશે. ટેલિકોમ કંપનીઓ મોબાઈલ નેટવર્ક્થી આગળ વધી બ્રોડબેન્ડ, ડેટા સેન્ટર અને ડિજિટલ બિઝનેસ પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરશે.

આ વર્ષે લોકસભા ચૂંટણીના પરિણામો પછી, ભારતીય ટેલિકોમ સેક્ટરમાં ચોથી જૂન પછી ટેરિફ ૨૦ ટકાથી ૨૫ ટકા વધી શકે છે. અગાઉના અંદાજમાં માત્ર ૧૦ ટકાથી ૧૫ ટકા વૃદ્ધિની મુજબ હતી. એક રિપોર્ટ અનુસાર, આ વૃદ્ધિથી કંપનીઓના રોકડ પ્રવાહમાં સુધારો થશે અને તેઓ ઉચ્ચ માર્જિનવાળા બ્રોડબેન્ડ અને એન્ટરપ્રાઇઝ તેમ જ ડેટા સેવાઓને પ્રોત્સાહન આપવા સક્ષમ બનાવશે. એજન્સી રોકાણ, ભારતીય ટેલિકોમ કંપનીઓ તેમના રોકાણને પુનઃપ્રાપ્ત કરવા માટે એક વર્ષની અંદર ભાવમાં ફરી વધારો કરી શકે છે. ટેલિકોમ કંપનીઓ અત્યારે ભારતીય બજારમાં કોઈ ખાસ હલચલ મચાવી રહી નથી.

એનએસઈ લિસ્ટેડ કંપનીઓમાં મ્યુચ્યુઅલ ફંડ્સનું હોલ્ડિંગ ઓલટાઈમ હાઈ સપાટીએ

મુંબઇ: એનએસઈ લિસ્ટેડ કંપનીઓમાં મ્યુચ્યુઅલ ફંડ્સનું હોલ્ડિંગ ઓલટાઈમ હાઈ સપાટીએ પહોંચ્યું છે. એફઆઇઆઇ અને ડીઆઇઆઇના હોલ્ડિંગ વચ્ચેનો ગેપ પણ માત્ર ૯.૨૩ ટકા રહ્યો છે, જે અત્યાર સુધીમાં સૌથી ઓછો છે. મ્યુચ્યુઅલ ફંડ્સનું એનએસઈ લિસ્ટેડ કંપનીઓમાં હોલ્ડિંગ માર્ક ક્વાર્ટરના અંતે ૮.૯૨ ટકા થયું હતું, જે અત્યાર સુધીમાં સૌથી વધુ છે.

ફંડ્સમાં માર્ચ ક્વાર્ટરમાં ૮૧,૫૩૯ કરોડનો જંગી નાણાપ્રવાહ આવતા તેમણે ઈન્ડેક્સ બેઝડ સ્ટોકસમાં પણ નોંધપાત્ર રોકાણ કર્યું હતું. ડિસેમ્બર ક્વાર્ટરના અંતે તેમ્ ફંડોનું હોલ્ડિંગ ૮.૮૧ ટકા હતું. ઉપલબ્ધ ડેટા અનુસાર સ્થાનિક સૌથી મોટા ઈન્સ્ટિટ્યૂશનલ ઈન્વેસ્ટર એલઆઈસીનું એનએસઈ લિસ્ટેડ કંપનીઓમાં હોલ્ડિંગ વધીને ૩.૭૫ ટકા થયું હતું, જે ડિસેમ્બર ક્વાર્ટરના અંતે ૩.૬૪ ટકા હતું.

સ્થાનિક ઈન્સ્ટિટ્યૂશનલ ઈન્વેસ્ટર્સ (ડીઆઇઆઇ)નું હોલ્ડિંગ વધીને ૧૬.૦૫ ટકા થયું હતું, જે ડિસેમ્બર ક્વાર્ટરના અંતે ૧૫.૮૯ ટકા હતું. ડીઆઈઆઈમાં સ્થાનિક મ્યુચ્યુઅલ ફંડ્સ, વીમા કંપનીઓ, બેન્કો, ફાઈનાન્શિયલ ઈન્સ્ટિટ્યૂશન્સ, પેન્શન ફંડ્સ, એનબીએફસીનો સમાવેશ છે. બીજી તરફ ફોરેન પોર્ટફોલિયો ઈન્વેસ્ટર્સ (એફઆઇઆઇ)નું એનએસઈ

લિસ્ટેડ કંપનીઓમાં હોલ્ડિંગ ઘટીને ૧૭.૬૮ ટકા થયું હતું, જે ૧૧ વર્ષના તળિયે છે. ડિસેમ્બર ક્વાર્ટરના અંતે તેમનું હોલ્ડિંગ ૧૮.૧૯ ટકા હતું. તેને કારણે એફપીઆઈ અને ડીઆઈઆઈના હોલ્ડિંગ વચ્ચેનો ગેપ પણ માત્ર ૯.૨૩ ટકા રહ્યો છે, જે અત્યાર સુધીમાં સૌથી ઓછો છે. આ ગેપ ૩૧ માર્ચ, ૨૦૧૫ના અંતે પૂરા થયેલા ક્વાર્ટરમાં સૌથી વધુ ૪૯.૮૨ ટકા હતો. આમ, નવ વર્ષમાં તેમાં ખાસ્સો ઘટાડો થઈ ગયો છે. પ્રાઈમ્ડેટાબેઝ ગ્રુપના એમડી પ્રણવ હલ્દીયાએ કહ્યું હતું કે ભારતીય બજાર આત્મનિર્ભરતાની દિશામાં આગળ ધપી રહ્યું છે કારણ કે ડીઆઈઆઈનો હિસ્સો ખાસ્સો વધ્યો છે અને આગામી કેટલાક ક્વાર્ટરમાં એફપીઆઈના હિસ્સા કરતાં પણ વધારે થઈ જશે તેવો અંદાજ છે.

દરમિયાન સરકારની પ્રમોટર તરીકે ઓનરશીપ વધીને ૧૦.૩૮ ટકા થઈ છે જે છેલ્લાં સાત વર્ષમાં સૌથી વધુ છે. પીએસયુ કંપનીઓના શેરોમાં જબરદસ્ત વૃદ્ધિને કારણે આમ થયું છે. ખાનગી પ્રમોટરોનો હિસ્સો ઘટીને ૪૧ ટકા થયો છે, જે પાંચ વર્ષના તળિયે છે. માર્કેટમાં તેજના માહોલ વચ્ચે પ્રમોટરો હિસ્સો વેચીને લાભ લઈ રહ્યા છે. દરમિયાન રિટેલ ઈન્વેસ્ટર્સનું હોલ્ડિંગ સાધારણ ઘટીને માર્ચ ક્વાર્ટરના અંતે ૭.૫૦ ટકા થયું હતું, જે ડિસેમ્બર ક્વાર્ટરના અંતે ૭.૫૮ ટકા હતું.

આ દેશોમાં અમેરિકા, સંયુક્ત આરબ અમીરાત (યુએઈ), નેધરલેન્ડ્સ, ચીન, બ્રિટન, સાઉદી અરેબિયા, સિંગાપોર, બાંગ્લાદેશ, જર્મની અને ઇટાલીનો સમાવેશ થાય છે. પાછલા નાણાકીય વર્ષમાં દેશની મર્યેન્ડાઇઝ નિકાસ ત્રણ ટકા ઘટીને ૪૩૭.૧ બિલિયન ડોલર રહી હતી. જોકે, સેવાઓની નિકાસ વધીને ૭૪૧.૧ બિલિયન ડોલર થઈ છે, જે ૨૦૨૨-૨૩માં

એરટેલ, પીવીઆર આઇનોક્સ, રેડિકો ખેતાન, એડલાવાઇસ ફાઇનાન્સિયલ સર્વિસીસ, આંધ્ર સિમેન્ટ, મેનકાઇન્ડ ફાર્મા, પાવર ફાઇનાન્સ કોર્પોરેશન, આરવીએનએલ, ટિટાગઢ રેલ વિકાસ નિગમ અને કૌક્યો કેમલિન તેમાં મુખ્ય છે. પ્રાઇમરી માર્કેટની હલચલમાં મેઈનબોર્ડ આઈપીઓમાં, ગો ડિજિટ જનરલ ઈન્સ્યોરન્સ ૧૫ મેના રોજ સબસ્ક્રિપ્શન માટે ખુલશે અને

શૉરબજારમાં વધુ એક શનિવારે સ્પેશિયલ લાઈવ ટ્રેડિંગ સેશન યોજાશે

મુંબઇ: મુંબઇ શૉરબજાર અને નેશનલ સ્ટોક એક્સચેન્જ વધુ એક શનિવારે સ્પેશ્યલ લાઈવ ટ્રેડિંગ સેશન યોજવા જઈ રહી છે. બીએસઇ અને એનએસઈ ૧૮ મેના રોજ સ્પેશ્યલ લાઈવ ટ્રેડિંગ સેશન યોજશે. એક્સચેન્જે જણાવ્યું છે કે, મેમ્બરોએ શનિવારે ૧૮, મે ૨૦૨૪ના પ્રાઈમરી સાઈટથી ડિસ્કાસ્ટર રિસ્કવરી સાઈટ પર ઈન્ટ્રા-ડે સ્વિચઓવર કરવા સાથે સ્પેશ્યલ લાઈવ ટ્રેડિંગ યોજવાનું નક્કી કર્યું છે.

ટ્રેડિંગ સેશન દરમિયાન પ્રાઈમરી સાઈટથી ડિસ્કાસ્ટર રિસ્કવરી સાઈટ પર ઈન્ટ્રા-ડે ટ્રાન્ઝિશન હાથ ધરવામાં આવશે. એનએસઇ પર આ દિવસે સ્પેશ્યલ ટ્રેડિંગ સેશન બે સેમ્પેન્ટ્સમાં યોજવામાં આવશે. જેમાં પ્રથમ તબક્કામાં ૪૫ મીનિટનું સેશન સવારે ૯.૧૫ વાગ્યાથી શરૂ થશે અને બીજું સેશન સવારે ૧૧.૪૫ વાગ્યાથી શરૂ થઈ બપોરે ૧૨.૪૦ વાગ્યે પૂરું થશે.

બીએસઇએ તેની વેબસાઇટમાં જણાવ્યું છે કે, ૧૮ મે, શનિવારે સ્પેશલ ટ્રેડિંગ સેશન યોજાશે. આ દિવસે સવારે ૯.૧૫ વાગ્યાથી સવારે ૧૦ વાગ્યા દરમિયાન અને સવારે ૧૧.૩૦ વાગ્યાથી

લેબોરેટરીઝ લિમિટેડ ૧૫ મેના રોજ સબ્સ્ક્રિપ્શન માટે ખુલશે અને ૧૭ મેના રોજ બંધ થશે. ઈન્ડિયન ઇમલ્સિફાયર લિમિટેડ ૧૩ મેના રોજ સબસ્ક્રિપ્શન માટે ખુલશે અને ૧૬ મેના રોજ બંધ થશે.

વીતેલા સપ્તાહમાં વિદેશી સંસ્થાકીય રોકાણકારો (એફઆઇઆઇ)એ રોકડ સેગમેન્ટમાં આશરે રૂ. ૮૨,૮૦૦ કરોડના શેરનું વેચાણ કર્યું હતું, જ્યારે સ્થાનિક સંસ્થાકીય રોકાણકારો (ડીઆઇઆઇ)એ આશરે રૂ. ૫૨,૧૫૨ કરોડના મૂલ્યના શેરોનું વેચાણ કર્યું હતું. બીજી તરફ, એફઆઇઆઇએ લગભગ રા. ૬૧,૨૬૪ કરોડની કિંમતની ઇક્વિટી ખરીદી હતી અને ડીઆઇઆઇએ આશરે રૂ. ૬૯,૩૫૪ કરોડની કિંમતની ખરીદી કરી હતી. એફઆઇઆઇની ભારે વેચવાલી અને ચાલી રહેલી સામાન્ય ચૂંટણીના પરિણામોની ચિંતાએ બજારોમાં અંકંદર દબાણમાં વધારો કર્યો છે.

બ્રોડ બેઝડ ઈન્ડેક્સમાં બીએસઈ-૧૦૦ ઈન્ડેક્સ ૧.૮૩ ટકા, બીએસઈ-૨૦૦ ઈન્ડેક્સ ૨.૦૪ ટકા, બીએસઈ-૫૦૦ ઈન્ડેક્સ ૨.૨૫ ટકા, બીએસઈ મિડકેપ ઈન્ડેક્સ ૩.૨૭ ટકા અને સ્મોલ કેપ ઈન્ડેક્સ ૩.૮૦ ટકા ઘટ્યા હતા. આઈપીઓ ૩.૫૨ ટકા અને એસએમઈ આઈપીઓ ૦.૨૪ ટકા ઘટ્યા હતા. કાર્બોનિક્સ ૧.૮૨ ટકા અને એસએન્ડપી બીએસઈ ગ્રીનક્સ ૦.૭૩ ટકા ઘટ્યા હતા. સેક્ટરલ ઈન્ડેક્સમાં એફએમસીજી ૧.૨૯ ટકા, ઓટો ૧.૨૫ ટકા અને ટેક ૦.૩૪ ટકા વધ્યા હતા જ્યારે પીએસયુ ૪.૮૪ ટકા, કન્ઝ્યુમર ઝ્યુરેબલ્સ ૪.૭૬ ટકા, ઓઈલ એન્ડ ગેસ ૪.૫૦ ટકા, રિયલ્ટી ૩.૧૧ ટકા, પાવર ૨.૯૩ ટકા, કેપિટલ ગુડ્સ ૨.૬૦ ટકા, હેલ્થકેર ૨.૪૬ ટકા,

૧૭ મેના રોજ બંધ થશે. આધાર હાઉસિંગ ફાઈનાન્સ લિમિટેડ અને ટીબીઓ ટેક લિમિટેડ ૧૫ મેના રોજ બોર્સિસ પર લિસ્ટ થશે. ઈન્ડિજેન લિમિટેડ ૧૩ મેના રોજ એક્સચેન્જમાં લિસ્ટ કરશે.

એસએમઇ સેગમેન્ટમાં રૂલ્કા ઇલેક્ટ્રિકલ્સ લિમિટેડ ૧૬ મેના રોજ સબ્સ્ક્રિપ્શન માટે ખુલશે અને ૨૧ મેના રોજ બંધ થશે. ક્વેસ્ટ

બેન્કોની થાપણ નાણાકીય વર્ષ ૨0૨૫માં ૧૩.૫0 ટકાના દરથી વૃદ્ધિ પામશે

૧૨.૩૦ વાગ્યા દરમિયાન અવિરત ટ્રેડિંગ સેશન યોજાશે.

એનએસઇ અનુસાર આ સ્પેશ્યલ ટ્રેડિંગ સેશનમાં તમામ ડેરિવેટીવ્ઝ પ્રોડક્ટ્સ માટે મહત્તમ ભાવ મર્યાદા અર્થાત અપર સર્કિટ પાંચ ટકાની રહેશે. જ્યારે જે સિક્યુરિટીઝમાં અત્યારે બે ટકા અથવા તેથી ઓછી ભાવ મર્યાદા (લોઅર સર્કિટ) લાગુ છે, એ મર્યાદા લાગુ રહેશે.

આ વર્ષે ત્રણ વખત શનિવારે માર્કેટ કાર્યરત રહ્યું છે. અગાઉ બીએસઈ અને એનએસઈ દ્વારા ડિઝાસ્ટર રિસ્કવરી સેશનના ભાગરૂપે બે માર્ચ શનિવારે સ્પેશ્યલ ટ્રેડિંગ સેશનનું આયોજન થયું હતું. સામાન્ય રીતે સ્ટોક માર્કેટ શનિવાર અને રવિવારે બંધ હોય છે.

અગાઉ ૨૨ જાન્યુઆરીએ પણ રામમંદિર પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવના ભાગરૂપે શૉરબજાર બંધ રહેતાં તેની અગાઉના શનિવારે માર્કેટ ચાલ્યું રહ્યું હતું. સેબીની ગાઈડલાઈન્સ અનુસાર, સ્પેશ્યલ લાઈવ ટ્રેડિંગ સેશન યોજાય છે. મુંબઈમાં લોકસભા ચૂંટણી ૨૦ મેના રોજ યોજાવાની હોવાથી તે દિવસે શૉરબજારો બંધ રહેશે જેની ભરપાઈના ભાગરૂપે આ સ્પેશિયલ લાઈવ ટ્રેડિંગ સેશન થશે.

પેટ્રોલનું વેચાણ માર્ચની સરખામણીમાં ઘટ્યું, ડીઝલની ખરીદીમાં વધારો

નવી દિલ્હી: દેશમાં પેટ્રોલનો વપરાશ એપ્રિલમાં ૧૨.૩ ટકા વધ્યો હતો, જ્યારે ડીઝલનો વપરાશ ૨.૩ ટકા ઘટ્યો હતો. ઊનાળાની ગરમી અને ચૂંટણીની ગરમી વચ્ચે સરકારી કંપનીઓના ડેટા પરથી આ માહૂમ પડ્યું હતું. ત્રણ સરકારી ઓઈલ કંપનીઓનું પેટ્રોલનું વેચાણ એપ્રિલમાં વધીને ૨૯.૭ લાખ ટન થયું હતું, જે ગત વર્ષે એપ્રિલમાં ૨૬.૫ લાખ ટન હતું. ડીઝલનું વેચાણ ૨.૩ ટકા ઘટીને ૭૦ લાખ ટન થયું હતું. ડીઝલનું વેચાણ માર્ચમાં પણ ૨.૭ ટકા ઘટ્યું હતું.

જોકે માર્ચની સરખામણીમાં એપ્રિલમાં પેટ્રોલનું વેચાણ ૫.૩ ટકા ઘટ્યું હતું. માર્ચમાં તેનું વેચાણ ૨૮.૨ લાખ ટન હતું. ડીઝલનું વેચાણ માર્ચની સરખામણીમાં ૪.૪ ટકા વધ્યું હતું. માર્ચમાં ડીઝલનું વેચાણ ૬૭ લાખ ટન હતું. સામાન્ય રીતે ચૂંટણીના દિવસોમાં ડીઝલ વાહનોની દોડધામ વધતી હોય છે.

૩૨૫.૩ બિલિયન ડોલરની સરખામણીએ છે. ડેટા દર્શાવે છે કે સતત વૈશ્વિક પડકારો હોવા છતાં, દેશની કુલ નિકાસ (સામાન અને સેવાઓનું સંયોજન) ૨૦૨૨-૨૩માં સર્વકાલીન ઉચ્ચ સ્તરે પહોંચવાની હતી. ગત નાણાકીય વર્ષ (૨૦૨૩-૨૪)માં દેશની કુલ નિકાસ ૭૭૮.૨ બિલિયન ડોલર સુધી પહોંચી હતી, જ્યારે ૨૦૨૨-૨૩માં તે ૭૭૬.૪ બિલિયન ડોલર હતી. આ રીતે

નિકાસમાં ૦.૨૩ ટકાનો નજીવો વધારો નોંધાયો હતો. ભારતની મર્યેન્ડાઇઝ નિકાસનો હિસ્સો પણ ૨૦૧૪માં ૧.૭૦ ટકાથી વધીને ૨૦૨૩માં ૧.૮૨ ટકા થયો છે. આ સમયગાળા દરમિયાન ભારત માલના વિશ્વના નિકાસકારોમાં ૧૯માથી ૧૭મા સ્થાને પહોંચી ગયું છે. વધુમાં, ટોચના ૧૦ સ્થળોએ ભારતની

લેબોરેટરીઝ લિમિટેડ ૧૫ મેના રોજ સબ્સ્ક્રિપ્શન માટે ખુલશે અને ૧૭ મેના રોજ બંધ થશે. ઈન્ડિયન ઇમલ્સિફાયર લિમિટેડ ૧૩ મેના રોજ સબસ્ક્રિપ્શન માટે ખુલશે અને ૧૬ મેના રોજ બંધ થશે.

વીતેલા સપ્તાહમાં વિદેશી સંસ્થાકીય રોકાણકારો (એફઆઇઆઇ)એ રોકડ સેગમેન્ટમાં આશરે રૂ. ૮૨,૮૦૦ કરોડના શેરનું વેચાણ કર્યું હતું, જ્યારે સ્થાનિક સંસ્થાકીય રોકાણકારો (ડીઆઇઆઇ)એ આશરે રૂ. ૫૨,૧૫૨ કરોડના મૂલ્યના શેરોનું વેચાણ કર્યું હતું. બીજી તરફ, એફઆઇઆઇએ લગભગ રા. ૬૧,૨૬૪ કરોડની કિંમતની ઇક્વિટી ખરીદી હતી અને ડીઆઇઆઇએ આશરે રૂ. ૬૯,૩૫૪ કરોડની કિંમતની ખરીદી કરી હતી. એફઆઇઆઇની ભારે વેચવાલી અને ચાલી રહેલી સામાન્ય ચૂંટણીના પરિણામોની ચિંતાએ બજારોમાં અંકંદર દબાણમાં વધારો કર્યો છે.

બ્રોડ બેઝડ ઈન્ડેક્સમાં બીએસઈ-૧૦૦ ઈન્ડેક્સ ૧.૮૩ ટકા, બીએસઈ-૨૦૦ ઈન્ડેક્સ ૨.૦૪ ટકા, બીએસઈ-૫૦૦ ઈન્ડેક્સ ૨.૨૫ ટકા, બીએસઈ મિડકેપ ઈન્ડેક્સ ૩.૨૭ ટકા અને સ્મોલ કેપ ઈન્ડેક્સ ૩.૮૦ ટકા ઘટ્યા હતા. આઈપીઓ ૩.૫૨ ટકા અને એસએમઈ આઈપીઓ ૦.૨૪ ટકા ઘટ્યા હતા. કાર્બોનિક્સ ૧.૮૨ ટકા અને એસએન્ડપી બીએસઈ ગ્રીનક્સ ૦.૭૩ ટકા ઘટ્યા હતા. સેક્ટરલ ઈન્ડેક્સમાં એફએમસીજી ૧.૨૯ ટકા, ઓટો ૧.૨૫ ટકા અને ટેક ૦.૩૪ ટકા વધ્યા હતા જ્યારે પીએસયુ ૪.૮૪ ટકા, કન્ઝ્યુમર ઝ્યુરેબલ્સ ૪.૭૬ ટકા, ઓઈલ એન્ડ ગેસ ૪.૫૦ ટકા, રિયલ્ટી ૩.૧૧ ટકા, પાવર ૨.૯૩ ટકા, કેપિટલ ગુડ્સ ૨.૬૦ ટકા, હેલ્થકેર ૨.૪૬ ટકા,

બેન્કેક્સ ૨.૨૭ ટકા, આઈટી ૦.૫૯ ટકા અને મેટલ ૦.૩૨ ટકા ઘટ્યા હતા. સેન્સેક્સમાં સમાવિષ્ટ ૩૦ શેરોમાંથી સૌથી વધેલા પાંચ શેરોમાં હિન્દુસ્તાન યુનિલિવર ૬.૦૧ ટકા, કોટક મહિન્દ્રા બેન્ક ૫.૧૧ ટકા, ટાટા મોટર્સ ૩.૧૬ ટકા, નેરેલે ઈન્ડિયા ૩.૦૫ ટકા અને ભારતી એરટેલ ૧.૯૬ ટકા ઊછળ્યો હતો. જ્યારે સેન્સેક્સમાં સમાવિષ્ટ ૩૦ શેરોમાંથી સૌથી ઘટેલા પાંચ શેરોમાં ટાઈટન ૭.૪૨ ટકા, લાર્સન એન્ડ ટુબ્રો ૬.૯૯ ટકા, એચડીએફસી બેન્ક ૫.૬૪ ટકા, એશિયન પેઈન્ટ્સ ૫.૫૮ ટકા અને ઈન્ડસઈન્ડ બેન્ક ૫.૧૯ ટકા બળચૂં હતો.

સપ્તાહ દરમિયાન એ ગ્રુપની ૭૧૩ કંપનીઓમાં ૧૩૪ સ્કિપ્સના ભાવ વધ્યા હતાં અને ૫૭૯ સ્કિપ્સના ભાવમાં ઘટાડો જોવા મળ્યો હતો, જ્યારે બી ગ્રુપની ૧,૧૩૨ કંપનીઓમાં ૧૭૧ સ્કિપ્સના ભાવ વધ્યા હતાં અને ૯૬૦ સ્કિપ્સના ભાવ નીચી સપાટીએ ગબડ્યા હતા, માત્ર એક સ્કિપનો ભાવ સ્થિર રહ્યો હતો. કરન્સી ડેરિવેટિવ્સ સેગમેન્ટમાં સપ્તાહ દરમિયાન કુલ રૂ. ૧,૧૫૧.૧૩ કરોડનું કુલ કામકાજ નોંધાયું હતું. આ સપ્તાહમાં સૌથી વધારે રૂ. ૩૫૩.૪૬ કરોડનું ટર્નઓવર ગુરુવાર, ૦૯ મે, ૨૦૨૪ના રોજ નોંધાયું હતું. આ સપ્તાહ દરમિયાન સોમવારથી શુક્રવાર એમ તમામ સેશનમાં એફઆઈઆઈ (વિદેશી સંસ્થાકીય રોકાણકારો)એ ચોખ્ખું વેચાણ કર્યું હતું. એફઆઈઆઈએ સપ્તાહ દરમિયાન કુલ મળીને રૂ. ૨૧,૮૯૩ કરોડની ચોખ્ખી વેચવાલી કરી હતી. જ્યારે ડીઆઈઆઈએ (સ્થાનિક સંસ્થાકીય રોકાણકાર) રૂ. ૧૫,૩૪૮ કરોડની ચોખ્ખી ખરીદી કરી હતી.

બેન્કોની થાપણ નાણાકીય વર્ષ ૨0૨૫માં ૧૩.૫0 ટકાના દરથી વૃદ્ધિ પામશે

મુંબઇ: બેન્ક ડિપોઝિટ લાંબા સમયની મંદી પછી અંતે એકંદરે વૃદ્ધિ અમુક અંશે વધતી જોવા મળી છે. બેન્કોના થાપણ નવા નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૫માં ૧૩.૫૦ ટકાના દરથી વૃદ્ધિ પામશે એવો આશવાદ જગાવતા એક અહેવાલમાં એવું તારણ રજૂ કરાયું છે કે, નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૪માં અંદાજિત ૧૨.૬૦ ટકાના વાર્ષિક વૃદ્ધિ સામે ૨૦૨૫માં બેંકોની ડિપોઝિટ વાર્ષિક ધોરણે ૧૩.૫૦ ટકાના દરે વધવાની સંભાવના છે. આ અહેવાલ મુજબ જ્યારે આગામી નાણાકીય વર્ષમાં એકંદરે બેન્ક ડિપોઝિટમાં ૧૩.૫ ટકા વાર્ષિક વધારો થવાની સંભાવના છે ત્યારે ચિરાણ વૃદ્ધિ નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨

